plastik taahhütleri raporu

eylül 2021

İŞ DÜNYASI PLASTİK GİRİŞİMİ

Global Compact Network Türkiye

skd Türkiye

TÜSİAD

İŞ DÜNYASI
PLASTİK GİRİŞİMİ

Global Compact
Network Türkiye

skd Türkiye

TÜSİAD

Künye

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG)

İstanbul, Türkiye, Eylül 2021

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG), Global Compact Türkiye, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) ve TÜSİAD tarafından kurulmuş gönüllülük esasına dayalı bir iş birliğidir.

Bu rapor, İPG kurucularından SKD Türkiye tarafından hazırlanmıştır.

Yazar:
Şeyda Dağdeviren Hill, SKD Türkiye Proje Yöneticisi

İçerik destek:
İrem Şirin, SKD Türkiye Proje Uzman Yardımcısı

Editör:
Münevver Bayhan, SKD Türkiye Projeler Müdürü

Redaksiyon:
Konca Çalkıvik, SKD Türkiye Genel Sekreteri
Günsu Çakmak, SKD Türkiye İletişim Sorumlusu

Tasarım:
Tolgahan Akbulut
www.studiota.co

İPG Yürütme Kurulu

Münevver Bayhan, SKD Türkiye Projeler Müdürü

Konca Çalkıvik, SKD Türkiye Genel Sekreteri

Melda Çele, Global Compact Türkiye Genel Sekreteri

Şeyda Dağdeviren Hill, SKD Türkiye Proje Yöneticisi

İlge Kıvılcım, TÜSİAD Uzman

Dr. Nurşen Numanoğlu, TÜSİAD Genel Sekreter Yardımcısı

Fatmanur Sarı, Global Compact Türkiye Uzmanı

! Soyadına göre alfabetik sıra ile

İŞ DÜNYASI PLASTİK GİRİŞİMİ

✳ Bu yayının her hakkı saklıdır. Tamamen ya da kısmen çoğaltılması yasaktır. Bilimsel araştırmalar, tezler, makaleler ve haberlerde, yayının tam adı kullanılarak alıntı yapılabilir.

taahhüt ediyoruz

Önsöz

Ahmet Dördüncü

Global Compact

Yönetim Kurulu Başkanı

Paris Anlaşması'nın kabul edilmesi iklim değişikliği ile mücadele etrafında oluşan küresel ortak iradeyi güçlendirmiş; daha sürdürülebilir ve adil bir dünyanın inşa edilmesinde itici bir güç olmuştur. Bu küresel hareketin başarıya ulaşması iklim eyleminin ve 2030 Gündemi'nin bütüncül ve kararlı bir şekilde takip edilmesine bağlıdır. Somut, gerçekçi ama iddialı hedefler konulmadığı; verilen taahhütler sistematik bir şekilde hayata geçirilmediği ve işbirlikleri kurulmadığı müddetçe çok boyutlu küresel krizlerin çözümü mümkün görünmemektedir. Bu bağlamda plastik kirliliği ülkemizi ve dünyayı tehdit eden, çözümü için birçok paydaşın kararlılıkla çalışmasını gerektiren bir sorundur. İş Dünyası Plastik Girişimi'ni (İPG) kurarken iş dünyasını bu sorunun çözümüne yönelik harekete geçirmeyi hedefledik; şirketlerin somut, ölçülebilir ve zamana bağlı plastik taahhütlerini belirlemeleri için ihtiyacı olan uzmanlığı bulacakları, savunuculuk faaliyetlerine katkı verebilecekleri ve işbirlikleri oluşturabilecekleri bir platform amaçladık. Elinizdeki rapor, 2023 yılına kadar plastik üretim ve kullanımında toplam 43 bin ton azaltım taahhüdünü veren ve plastik kirliliğinin azaltılmasına öncülük eden 34 şirketin bireysel taahhütlerini içeriyor. Hedefimiz buradaki şirket sayısını artırmak, ilerlemeyi takip etmek ve şeffaf bir şekilde yayımlamak. Bu ortak çabanın yaratacağı etkinin boyutunu ve somut çıktılarını görmek hiç şüphesiz tüm ekosistem üzerinde dönüştürücü bir etki yaratacaktır. Sürecin sürdürülebilir bir dünya için çalışan herkese ilham vereceğine inanıyorum. Global Compact Türkiye olarak bu dönüşümün bir parçası olmaktan mutluluk duyuyor, Türkiye'deki iş dünyasının plastik kirliliği ile mücadelede adımlarını sıklaştırmasına ve daha fazla şirketin bu çözüme katkı sağlamasına yönelik çağrımızı yineliyoruz.

Önsöz

Ebru Dildar Edin

SKD Türkiye

Yönetim Kurulu Başkanı

Günümüzde tüm dünya için iklim değişiminden kaynaklanan sorunların üstesinden gelmeye yönelik bağlayıcı kararlar almak ve yaptırımları devreye sokmak oldukça önemli bir hale geldi. Küresel olarak sorumluluk alınması ve iklim krizi ile kararlılıkla mücadele edilmesi gerekiyor. Avrupa Birliği, bu perspektifle, Yeşil Mutabakat'ı yol haritası olarak benimseyip hayata geçirmeye başladı. Avrupa Komisyonu, 2050 yılında iklim nötr kıta olma yolunda FitFor55 (Yüzde 55 hedefine uygunluk) başlığıyla kapsamlı bir dizi öneri paketi sunarak somut bir adım attı. AB'de yaşanan bu değişim rüzgarı, hem tüm dünyanın hem de ülkemizin gündemini gerek finansal kaynaklar gerekse de yasal düzenlemeler açısından etkiliyor. Dünya'nın geleceğinin güvence altına alınması için Yeşil Dönüşüm kaçınılmaz. Yeşil dönüşümün en somut araçlarından biri olan ve plastik kirliliğinin temel sebeplerine ekonomik, sosyal ve çevresel çözümler sunan Döngüsel Ekonomi vizyonunu savunuyoruz. Döngüsel ekonomi odaklı iş modelleri, tasarım ve inovasyon ile plastik ambalajların geri dönüştürülebilir olmasını, gereksiz ve problemli plastik ambalajların tamamen ortadan kaldırılmasını sağlamayı ve yeniden kullanım modelleri ile tek kullanımlık plastiklerin önüne geçmeyi mümkün kılıyor. Bu vizyon şirketlere orta ve uzun vadede iklim, ekosistem ve kaynak risklerini minimize etme imkanı sağlarken bir yandan da tüketicinin desteğini alarak rekabette öne çıkma fırsatı veriyor. SKD Türkiye olarak, kurucularından olduğumuz, İş Dünyası Plastik Girişimi'nin bu alanda ülkemize önemli katkıları olacağına dair inancımız tam. Biz de teknik bilgi birikimimizle şirketlerin taahhüt belirleme ve bu taahhütlerini yerine getirmeleri sürecinde onlara rehberlik etmekten kıvanç duyuyoruz. Bu platformun bir parçası olarak kararlılıkla aksiyon alan ve taahhütleriyle bu dönüşümde öncü rol oynayan tüm şirketleri yürekten kutluyorum.

Önsöz

Simone Kaslowski

TÜSİAD

Yönetim Kurulu Başkanı

İklim değişikliği ve plastik kirliliği en öncelikli küresel sorunlar arasındadır. IPCC Raporu ülkelerin 2050 yılı itibarıyla yeşil ekonomik dönüşümü tesis etmelerinin gezegenimiz açısından taşıdığı kritik önemi bilimsel temellerle ortaya koymaktadır. Kaynakların sınırlı olduğu ve ekosistemin insan kaynaklı baskı karşısında kendini yenileyemediği gerçeklerini dikkate alan bu yeni ekonomik sisteme geçiş üretim ve tüketim kalıplarında önemli dönüşümleri gerektirmektedir. Bu süreçte "döngüsellik" prensiplerini içselleştiren ekonomik ve sektörel planlamalar kritik rol oynayacaktır. Bu çerçevede, plastiğin kullanımının ve yarattığı kirliliğin azaltılmasında iş dünyasının dönüştürücü gücü yüksektir. Bununla birlikte, döngüsel ekonomi potansiyelinin güçlü bir şekilde hayata geçirilmesi hedefiyle, mevzuatın bütüncül bir çerçevede uygulamaları teşvik eden bir yapıya kavuşturulması da kritik önemdedir. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerini merkeze alan, kapsayıcı ve yenilikçi politikaların etkili uygulanmasını hızla sağlamalıyız. İş dünyası, kamu, STK ve üniversiteler dahil tüm paydaşların aktif iş birliği bu yöndeki etkili çözümleri mümkün kılacaktır. Bu kapsamda, İş Dünyası Plastik Girişimi plastik kirliliği ile mücadele konusunda inisiyatif alma, bilgi üretme, ilham olacak örnek uygulamaları paylaşma, politikaları güçlendirecek öneriler geliştirme ve savunuculuk çalışmalarıyla önemli bir platform oluşturmaktadır. İPG'nin ülkemizde döngüsel ekonomi yaklaşımının iş yapma modellerine entegre olmasında önemli bir katkı sağlarken, kamu ve iş dünyası arasında önemli bir köprü işlevi de sağlayacağına inanıyoruz. Tüm şirketleri çözümün parçası olmaya ve İş Dünyası Plastik Girişimi'ne katılmaya davet ediyoruz.

Yönetici Özeti

Geçtiğimiz birkaç on yıl boyunca plastikler ekonomide ve toplumda köklü değişimlere sebep oldu. Mevcut global üretim hacimlerindeki artış ve büyüme beklentilerinin yüksek olması, plastiğe olan talebin fazlalığını gözler önüne seriyor. Plastikler, düşük maliyetli olması sebebiyle kullanıldığı sektörlere pek çok avantaj sağlamasının yanı sıra; üretim ve kullanım kaynaklı olarak kirliliğe de sebep oluyor. Mevcut plastik sisteminin neden olduğu zorlukların aşılması için; yeni üretim modellerinin geliştirilmesi, ürün ve tasarım süreçlerinde iyileştirme, etkili atık yönetimi sistemlerinin geliştirilmesi, politikaların, düzenlemelerin ve denetimlerin güçlendirilmesi, paydaşların karar süreçlerine katılımı ile iş birlikleri geliştirilmesi, tüketici farkındalığı ve bilincinin oluşturulmasında önemli bir rol oynuyor. Bu durum köklü ve global değişiklikleri de beraberinde getiriyor. Bu değişiklikler, mevcut plastik ekonomisini tasarım ve kullanım amacı gereği atık üreten bir sistem olmaktan çıkarırken; plastiğin değeri ve faydalarını koruyan, tüm dezavantajlarını ortadan kaldıran bir sisteme dönüştürmek için kilit bir başlangıç noktası olma niteliği taşıyor.

Son yıllarda plastik kirliliğinin artışı ve ekosistemler ile canlı sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri dünya genelinde toplumların, iş dünyasının, STK'ların ve hükümetlerin gündeminde sıklıkla yer almaya başladı. Birçok ülke ulusal düzeyde strateji geliştirirken; STK'lar ve çeşitli girişimlerin çözüme yönelik uluslararası çağrıları hız kazandı. Bugüne kadar genel olarak plastiklerin yönetimi konusunda büyük resimde bir eksiklik bulunuyordu. Bu eksiklik, plastik değer zinciri aktörleri arasındaki iş birliği ve plastikte döngüselliği sağlayacak ortak bir stratejinin olmamasıydı.

Tam da bu noktada eksik olan stratejiyi sağlamak ve plastikte döngüselliğe ulaşmak için ulusal ve uluslararası arenalarda sağlam adımlar atılmaya başlandı. Artık Birleşik Krallık, Hollanda, Fransa, Portekiz, Polonya, Güney Afrika, Şili, Hindistan, Amerika, Kanada ve Avusturalya'daki Plastik Paktları, bu ülkelerin ulusal düzeyde kendi stratejilerini geliştirmek amacıyla sağlam adımlar atmayı hedefleyen pek çok faaliyette bulunuyor.

Avrupa Birliği düzeyinde ise, Döngüsel Ekonomi Eylem Planı, çeşitli mevzuat ve yönergeler, Avrupa Plastik Paktı ve Döngüsel Plastik İttifakı gibi iş birlikleri ve inovatif programlar, iş dünyasını hızla harekete geçirmeye başladı. Bu konudaki en güncel gelişme ise Avrupa Birliği Tek Kullanımlık Plastik Direktifi ile plastik çatal-kaşık-bıçak, tabak, plastik bardaklar, pipet ve karıştırıcılar, gıda kapları, balon ve balon çubukları, sigara izmaritleri, plastik poşetler, kulak çubuğu, paketleme ürünleri, ıslak mendil ve hijyen ürünleri gibi plastik kirliliğine sebep olan ürünlerin yasaklanması oldu.

Diğer yandan BM Çevre Yönetimli Deniz Çöpleri Küresel Ortaklığı, Basel Sözleşmesi, Avrupa Plastik Paktı, Küresel Plastik Eylem Ortaklığı, Plastik Atıkları Sona Erdirmek için İttifa ve Döngüsel Ekonomiyi Hızlandırma Platformu küresel düzeyde önemli roller üstlenen girişimler olarak ön plana çıkıyor.

Bu noktada oldukça önemli bir gösterici olan ve plastiğin asla bir atık haline gelmediği döngüsel bir plastik ekonomisi anlayışıyla yola çıkan Ellen MacArthur Vakfı'nın Plastik Paktı Ağı ve Yeni Plastik Ekonomisi Küresel Taahhütleri; iş dünyasını, hükümetleri ve plastik değer zincirinin diğer aktörlerini plastikte döngüsel ekonominin yaratılmasına ilişkin ortak bir vizyon altında birleştiriyor.

Tüm bu oluşumlar plastik değer zincirinin farklı paydaşlarını çözümler için ortak bir bakış açısı kazanmasına ışık tutuyor. Dünya genelindeki gelişmeler ve yapılanmalar konuyla ilgili birçok müdahalenin başladığını gösteriyor. Bu gelişmeler yaşanırken mevcut plastik sisteminden kaynaklanan plastik atıklar ve yönetimi Türkiye'de büyük bir zorluk olarak göze çarpıyor.

Ülkemizde de şirketler artık mevcut plastik ekonomisinin değer kaybı, ekonomik kayıplar, temizlik maliyetlerinin yüksek oluşu, atık bertaraf yükü ve atıkların ekosistem üzerindeki baskısı gibi dezavantajlarını hissetmeye başladılar.

Yönetici Özeti

Son zamanlarda yapılan çalışmalar ve düzenlemeler, plastik atık miktarının azaltılması ve plastik atıkların kaynağında ayrı toplanmasını hedeflese de daha bütünsel bakış açısı, ortak bir vizyon ve plastik değer zinciri paydaşlarının iş birliği her zaman eksikliğini hissettiriyor.

Türkiye iş dünyasındaki bu ihtiyaca cevaben doğan İş Dünyası Plastik Girişimi de, tüm bu gelişmelere ışık tutan Uluslararası Ortak Vizyon doğrultusunda, iş dünyasını ve diğer aktörleri sorunun farklı kısımlarını anlaması ve kalıcı çözümler geliştirmesi için bir araya getirmek amacıyla kuruldu. Özel sektör kuruluşlarının plastik kirliliğini azaltmaya yönelik somut eylemlerini teşvik etmek, mevcut çalışmaları Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) doğrultusunda bir araya getirmek, farkındalığı ve iş birliğini artırmak, savunuculuk yapmak ve iletişimi desteklemek amacıyla oluşturulmuş bir iş birliği platformudur.

İş Dünyası Plastik Girişimi, 2019 yılında 26 şirketle yola çıktı ve bugün itibariyle 47 imzacıya ulaştı. Uluslararası Ortak Vizyon çerçevesinin yaklaşımına göre gruplanan 6 farklı sektörden ve holding kategorisinden 34 şirket belirlenen asgari gereklilikleri sağlayarak taahhüt verdi. Taahhüt veren şirketler 2023 yılına kadar toplam 43 bin ton plastik üretim ve kullanım azaltımını hedefledi. Biz de raporumuzda 34 şirketin her birinin plastik ayak izini azaltmak için verdiği taahhütleri detaylı olarak paylaşıyoruz.

Şirketler, 2023 yılına kadar tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek, plastik ambalajların %100'ünü yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir hale getirmek ve ürünlerde tamamı sorumlu yönetilen kaynaklardan elde edilen ham madde veya geri dönüştürülmüş plastik içerik oranının arttırılması için taahhüt verdiler.

Şirketler taahhütlerinde, plastik azaltım ve kullanım önleme miktarlarını rakamsal olarak belirtmenin yanı sıra azaltımın yapılacağı ürün kategorisi ve malzeme türüne göre detaylı kırılımlara da yer verdiler. Faaliyet alanlarına özel, ilerlemenin ölçülebileceği ve süreyle sınırlı yol haritaları ve hedefler oluşturdular. Tüm plastik ambalaj portföylerini kapsamlı bir şekilde gözden geçirmeyi hedefleyerek izleme ve takip sistemleri kurup plastik ayak izlerini tespit edeceklerini belirttiler. Sektörel asgari gerekliliklerini sağlamak için faaliyet alanlarında ve değer zincirlerinde mevcut durum tespiti yapıp döngüsel fırsatların belirlenmesine yönelik planlarını paylaştılar.

Raporumuzda, plastikte döngüsel ekonomiyi yaratmanın merkezinde yer alan tasarım sürecinin ele alındığı "Plastik ambalajın geleceği döngüseldir" başlıklı bir de özel dosya sunuyoruz. Bu özel dosyamız ile, döngüselliğin sürekli bir iyileştirme ve gelişme süreci olduğu göz önünde bulundurularak, şirketlerin plastik ambalajda döngüselliğe geçmesini sağlayacak ve uygulamalarına yardımcı olacak adımlar bulmasını hedefliyoruz.

Son olarak şirketlerin plastik ambalaj üretimi için kullanılan malzemelere bakışını, plastiği ve ilgili süreçleri tanımlamak için kullanılan terminolojiyi ortak bir paydada buluşturmayı amaçlayarak hazırladığımız "Teknik Terimler" bölümünü siz değerli okuyucularımıza sunuyoruz.

İş dünyasının, yerel yönetimlerin ve kamu iştiraklerinin, yatırımcıların, STK'ların, akademinin ve vatandaşların desteği ve dünya çapındaki gelişmelerin artan hareketliliğiyle, birlikte döngüsel ve iklim nötr bir plastik ekonomisine geçiş yapacağız!

Çözümün bir parçası olmak isteyen plastik değer zincirinin tüm aktörlerini İPG'ye katılmaya davet ediyoruz.

plastik taahhütleri raporu

eylül 2021

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG), Global Compact Türkiye, SKD Türkiye ve TÜSİAD tarafından plastik kirliliği ile mücadeleyi bir adım öteye taşımak amacıyla Kasım 2019'da kurulmuştur.

Plastikler için döngüsel ekonomiyi gerçekleştirme vizyonuyla yola çıkan İPG, plastik değer zinciri aktörlerini, yerel yönetimleri ve kamu iştiraklerini, yatırımcıları, STK'ları, akademiyi ve vatandaşları yani tüm plastik değer zincirinin çoklu paydaşlarını bir araya getirme hedefi güden Türkiye'deki ilk ve tek girişim olma özelliğini taşımaktadır. Girişim'e dahil olan şirketler İPG Yürütme Kurulu rehberliğinde plastik taahhütlerini belirleyerek kamuoyu ile paylaşmaktadırlar.

Çözümün bir parçası olmak isteyen tüm şirketleri İPG'ye dahil olmaya ve plastik taahhütlerini belirleyerek kamuoyu ile paylaşmaya davet ediyoruz.

plastikgirisimi.org

TAAHHÜTLER

HEDEF

43.000

TON PLASTİK AZALTIMI

İş Dünyası Plastik Girişimi'nin toplam imzacı sayısı

47

2 farklı sektörden **34** şirket, belirlenen asgari gereklilikleri sağlayarak taahhüt verdi.

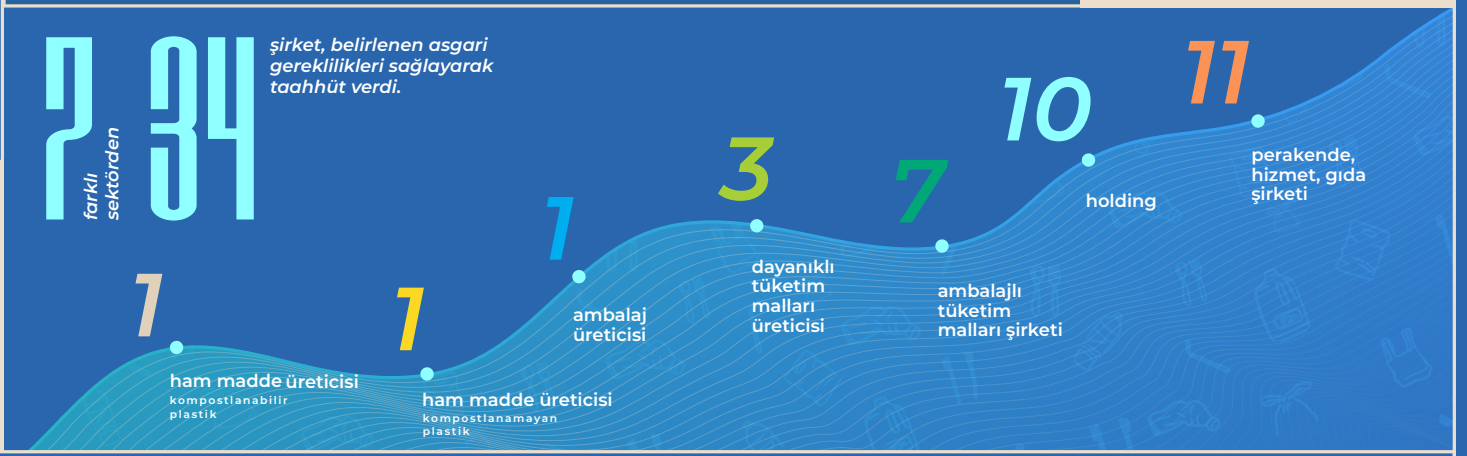

tasarım: studiota.co

İŞ DÜNYASI PLASTİK GİRİŞİMİ + Global Compact Network Türkiye skdTürkiye TÜSİAD

İçindekiler

01 İş Dünyası Plastik Girişimi hakkında 12

02 İPG'nin yolculuğu 13

03 Taahhütler hakkında yasal bilgilendirme 14

04 Uluslararası Ortak Vizyon 15

05 İPG Plastik Taahhütleri Raporu hakkında 16

06 İPG'ye taahhüt veren ve imzacı olan şirketler 19

07 İPG Plastik Taahhütleri Raporu bulguları 20

- Taahhüt veren şirketlerin sektörlerine genel bakış 21
- Taahhütlerle ilgili genel bulgular 22
- Taahhütlerin gelişime açık yönleri 33

08 Türkiye'de plastik değer zincirinde döngüsel ekonomiye geçiş nasıl hızlandırılır? 35

09 ÖZEL DOSYA:
Plastik ambalajın geleceği döngüseldir 37

10 Taahhütlere Giriş 51

- Ambalajlı tüketim malları sektörü 52
- Perakende, hizmet ve gıda sektörü 61
- Holdingler 76
- Ambalaj üreticileri 90
- Ham madde üreticileri 94
  - Kompostlanamayan plastik 96
  - Kompostlanabilir plastik 97
- Dayanıklı tüketim malları sektörü 98

11 Teknik terimler 103

Bölümlere ulaşmak için başlıklara tıklayın.

01

İş Dünyası Plastik Girişimi hakkında

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG), Global Compact Türkiye, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) ve TÜSİAD tarafından Kasım 2019'da kurulmuş gönüllülük esasına dayalı bir iş birliğidir.

İş Dünyası Plastik Girişimi;

Özel sektör kuruluşlarının plastik meselesine yönelik somut eylemlerini teşvik eder,

Mevcut çalışmaları Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) doğrultusunda bir araya getirir,

Farkındalığı ve iş birliğini artırır,

Savunuculuk yapar.

İPG'nin çalışma modeli;

1. Plastik taahhütlerine yönelik çağrı yapar ve çağrıyı dönemsel olarak tekrarlar,
2. Girişim'e katılan şirketleri ve katkı sağlayan diğer paydaşları kamuoyuna duyurur,
3. Şirketlerin taahhütlerinin niteliklerini inceler ve onaylayarak süreci yürütür,
4. Şirketlerin plastik taahhütlerinin yıllık raporlama formatını oluşturur ve takvimi belirler,
5. Yıllık ilerleme raporlarını hazırlar ve rapor iletişimini yapar,
6. Şirketlerin taahhüt belirleme ve gerçekleştirme süreçlerine katkı sağlayacak rehberlik faaliyetlerini gerçekleştirir, bunun için ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapar,
7. Kamu, ulusal ve uluslararası sivil toplum, yerel yönetim ve akademi temsilcileri ile bilgi-deneyim paylaşır,
8. İlgili ulusal ve uluslararası paydaş ağlarında Girişim'in çalışmalarını ve iyi uygulamalarını duyurur.

02

İPG'nin Yolculuğu

2019

20 Kasım 2019
İş Dünyası Plastik Girişimi kuruldu

2020

19 Şubat 2020
İlk atölye çalışması yapıldı

20 Nisan 2020
COVID-19 Gündeminde Plastik Webinarı gerçekleştirildi

28 Temmuz 2020
Plastik Taahhütleri Rehberi tanıtıldı

18 Ağutos 2020
İPGTool Dijital Platformu tanıtıldı

2021

1 Ocak 2021
İPG taahhüt verme süreci başladı

27 Ocak 2021
CIRCO Döngüsel Ambalaj Demo Eğitimi verildi

31 Mart 2021
İPG taahhüt verme süreci tamamlandı

10 Mayıs 2021
Taahhütlerin doğrulanması tamamlandı

20 Eylül 2021
İPG Plastik Taahhütleri Raporu yayınlandı

03

Taahhütler hakkında yasal bilgilendirme

İPG, İPGTool'a taahhüt girme sürecinde Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) kapsamında belirlenen ve şirketlerin İPGTool'a girdikleri (şirket plastik taahhütleri, kullanım miktarı, vb.) bilgiler gibi özel nitelikli olmayan kişisel veriler hariç hiçbir bilgiyi İPG Yürütme Kurulu da dahil olmak üzere üçüncü taraflarla paylaşmadığını garanti eder.

Raporda yer alan taahhütler ve içerikler, ilgili İPG imzacıları tarafından sağlanmıştır. 31 Mart 2021 tarihine kadar İPGTool'a yüklenen ve doğrulama sürecini tamamlayan taahhütler rapora dahil edilmiştir.

Şirketler taahhüt sayfalarında sundukları bilgilerden kendileri sorumludur. Taahhütler, İPG Yürütme Kurulu tarafından teknik uygunluk açısından doğrulama sürecinden geçmiş olmakla beraber herhangi bir denetleme veya doğrulamaya tabii tutulmamıştır.

İPG raporda, şirketlerin taahhütlerini İPGTool'da "olduğu gibi" sunar. Taahhütlerin kapsamı, miktarı ve doğruluğu imzacı şirketlerin inisiyatifindedir.

Raporda yer alan analizler, yazılar ve tüm görselleştirmeler (şirketlerin taahhütleri hariç) İPG tarafından hazırlanmıştır.

Şirket taahhütlerinde yer alan ve kapsam dışı olarak görülen bazı veriler veya ifadeler dahil edilmemiş olabilir.

Taahhütlerin rapora aktarılmasında bir hata olduğunu düşünüyorsanız lütfen en kısa sürede ipg@plastikgirisimi.org adresinden irtibata geçiniz.

04

Uluslararası Ortak Vizyon

Plastiğin döngüsel ekonomi kapsamında asla atık haline gelmediği bir vizyonu destekliyoruz. Bu vizyonun, plastik kirliliğinin kök nedenine çok önemli ekonomik, çevresel ve sosyal faydalar sağlayan bir çözüm getirdiğini kabul ediyoruz. Bu vizyonu gerçekleştirmek için Ellen MacArthur Vakfı'nın önderliğinde hayata geçen Küresel Taahhüt (Global Commitment) imzacıları ve destekçileri tarafından ortaya konulan çabayı önemsiyor ve İPG aracığıyla yaygınlaşmasına katkı sağlıyoruz.

01

Problemli veya gereksiz plastik ambalajların tasarım, inovasyon ve yeni teslimat modelleriyle ortadan kaldırılması önceliklidir

a. Plastiğin çok faydası bulunmaktadır. Öte yandan döngüsel ekonomiyi sağlayabilmek için piyasadaki bazı problemli ürünlerin ortadan kaldırılması gerekmektedir; bazı durumlarda hizmetten ödün vermeyerek plastik ambalajın tamamıyla ortadan kaldırılması da değerlendirilebilir.

02

Tek kullanımlık plastiklere ihtiyacı azaltmak için mümkün olan durumlarda yeniden kullanım modelleri devreye alınır

a. Her ne kadar geri dönüşüm sistemlerini iyileştirmek hayati öneme sahipse de mevcut durumda karşı karşıya kaldığımız plastik meselesini geri dönüşümle çözemeyiz.

b. Mümkün olan durumlarda tek kullanımlık plastik ambalajlara ihtiyacı azaltmak için yeniden kullanım iş modelleri değerlendirilmelidir.

03

Bütün plastik ambalajlar %100 tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir ya da kompostlanabilirdir

a. Bu maddenin gerçekleşebilmesi için tasarımın, iş modelinde inovasyonun, malzemelerin, ambalaj tasarımının ve tekrar işleme teknolojilerinin bir kombinasyonuna ihtiyaç vardır.

b. Kompostlanabilir plastik ambalaj bütün sektörü kapsayan bir çözümden ziyade, spesifik ürün ve ihtiyaçlarda kullanılabilecek bir yöntemdir.

04

Bütün plastik ambalajlar etkin bir şekilde tekrar kullanılır, geri dönüştürülür ya da kompostlanır

a. Hiçbir plastik doğada birikmemelidir. Düzenli depolama sahaları, yakma ve atıktan enerji sistemleri döngüsel ekonomi kavramıyla örtüşmeyen yaklaşımlardır.

b. Ambalaj satan ve/veya üreten şirketlerin ambalajlarının tasarım ve kullanımının ötesinde bir sorumlulukları bulunur. Ambalajların etkin bir şekilde toplanmasına, tekrar kullanılmasına, geri dönüştürülmesine ya da kompostlanmasına katkıda bulunmalıdırlar.

c. Hükümetler, etkin toplama altyapıları kurulmasında, kendi kendini döndürecek fonlama sistemlerinin oluşturulması konusunda ön ayak olmada ve mevzuatsal çerçeveyi hazırlamada son derece önemli rol oynarlar.

05

Plastiğin kullanımı, sınırlı kaynakların tüketiminden tamamıyla ayrıştırılmıştır

a. Bu ayrıştırma en öncelikli olarak ham plastiğin kullanımının azaltılmasıyla olmalıdır (yeniden kullanım ve geri dönüşüm).

b. Geri dönüştürülmüş içeriğin kullanılması (yasal ve teknik olarak mümkün olan durumlarda) sınırlı kaynaklardan ayrışmak ve toplama ve geri dönüşüm sistemlerine talebi artırmak için çok önemlidir.

c. Zaman içinde kullanılmaya devam edilen ham plastiğin (halen varsa) çevre için daha faydalı olduğu kanıtlanmış alanlarda yenilenebilir ham maddeye ve sorumlu yönetilen kaynaklara geçmesi gerekir.

d. Zaman içinde plastiğin üretimi ve geri dönüştürülmesinde tamamıyla yenilenebilir enerji kullanılmalıdır.

06

Hiçbir plastik ambalajda tehlikeli kimyasallar bulunmaz ve süreçteki herkesin sağlığına, güvenliğine ve haklarına saygı duyulur

a. Ambalajda, üretiminde ve geri dönüştürülmesinde tehlikeli kimyasalların kullanımı (henüz kalkmadıysa) ortadan kaldırılmalıdır.

b. Plastik değer zincirindeki bütün insanların sağlığına, güvenliğine ve haklarına saygı duyulması hayatidir. Kayıtdışı (çöp toplama) sektörlerdeki işçilerin koşullarının iyileştirilmesi gerekir.

05

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Hakkında

Global Compact Türkiye, SKD Türkiye ve TÜSİAD iş birliğiyle hayata geçirilen İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG), Uluslararası Ortak Vizyon ışığında Türkiye'de plastik üretimini ve kullanımını azaltma amacıyla Kasım 2019'da büyük bir paydaş grubuyla yola çıktı. Uluslararası Ortak Vizyon'a göre plastikte döngüsel ekonomiyi gerçekleştirme hedefiyle tanımlanan asgari gerekliliklerin yerine getirilmesi plastik değer zincirindeki tüm paydaşların eşit derecede katılımı, endüstri ve diğer paydaşlarla iş birliğiyle mümkün olduğundan Temmuz 2020'de bu hedefleri gerçekleştirmek için şirketlere yardımcı olacak Plastik Taahhütleri Rehberi'ni İPG imzacılarıyla paylaştı.

Ardından, imzacı şirketlerin plastik ve ambalaj üretim, kullanım ve atık miktarını ölçmelerine yardımcı olmak; plastik ve ambalaj üretim, kullanım ve atık miktarlarını azaltmak ve taahhüt süreçlerini yönetmek için bir dijital platform olan **İPGTool**'u tanıttı.

05

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Hakkında

5 Adımda Plastik Taahhüdü

01 tespit et

Uluslararası Ortak Vizyon'a göre sektörünüzü seçin ve sektörel asgari gereklilikleri gözden geçirerek hazırlıklara başlayın.

02 analiz yap yap

Tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastiklerin kullanımını tamamen veya kademeli olarak durdurmak için çalışma yapın. Kullanılan ürün/ambalaj ve/veya bileşenlerindeki tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastik olup olmadığını İPGTool yardımıyla analiz ederek önceliklendirin.

03 hesapla

"Üretim" ve "Üretim dışı" alanlarda plastik ayak izinizi hesaplayın. Ham madde tedarik sürecinden başlayarak ürettiğiniz veya kullandığınız plastik miktarını, türünü, oluşan atık miktarını, geri dönüştürülmüş içerik ve biyo-materyal kullanımını ve geri dönüşüm oranlarını İPGTool yardımıyla analiz edin.

04 taahhüt ver

İPGTool yardımıyla yaptığınız analizlerle şirketinize dair topladığınız veriler ışığında plastik ayak izinizi azaltmak amacıyla yol haritası oluşturun. Sektörel asgari gereklilikleri sağlayacak şekilde taahhütlerinizi hazırlayın ve İPGTool üzerinden taahhütlerinizi verin.

05 paylaş

İPG Yürütme Kurulu'yla bir araya gelerek taahhütlerinizin teknik uygunluğunu doğrulatın. Varsa, gerekli düzenlemeleri yaparak şeffaflık ilkesi çerçevesinde taahhütlerinizi kamuoyuyla paylaşılacak son haline getirin.

05

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Hakkında

COVID-19 pandemisi bize mevcut lineer ekonomimizin temel dezavantajlarını ve kırılganlığını gösterdi. Finansal gelir modelimizi yeniden düşünmeye yönlendirirken daha dayanıklı bir sistem oluşturma ihtiyacını görmemizi sağladı. COVID-19'un ekonomik etkilerini azaltmanın yolları aranırken, döngüsel ekonomi plastik kirliliği ve iklim değişikliği de dahil olmak üzere bize birçok fırsat sunuyor ve rekabet üstünlüğü sağlamada bir araç olarak karşımıza çıkıyor.

COVID-19 pandemisinin tek kullanımlık plastikleri toplum sağlığı için hayatımıza zorunlu olarak tekrar soktuğu bu dönemde, İPG kapsamındaki şirketler kararlılıkla taahhüt süreçlerini devam ettirdiler. Birçok şirket ilk kez plastik ve ambalaj portföylerini ayrıntılı olarak ölçerek değerlendirmesini yaptı; hedef belirleme sürecinde söz konusu değerlendirme çalışmaları, 2023 hedeflerine ulaşmayı amaçlayan yeni ve somut planların, yol haritalarının ve inovasyon çalışmalarının şirket gündemlerine getirilmesini sağladı. İmzacı birçok şirket bu konuda çalışacak görev güçlerini oluşturdu veya mevcut ekiplerinin kapasitelerini artırdı; tedarikçileri, müşterileri ve iş ortaklarıyla iş birliği için etkileşime geçti.

İPG çatısı altında, Türkiye'de faaliyet gösteren 34 şirket, plastikler için döngüsel bir ekonomi oluşturmayı hedefleyen, ortak bir taahhüt çerçevesinde ve ortak bir amaç doğrultusunda 2023 yılına kadar plastik azaltım ve kullanım önleme miktarlarını içeren taahhütlerini ilk kez şeffaflıkla kamuoyuyla paylaştı.
İPG kapsamında verilen taahhütler, Türkiye'de plastik sektöründe özellikle ambalajda geri dönüşüm ekonomisinin döngüsel ekonomiye geçişi için çok önemli bir adım. Yeni Plastik Ekonomisi'ne dayanarak yola çıkan İPG, yeniden tasarıma, yeniden kullanıma, yenilenebilir kaynaklardan elde edilen ham madde kullanımına ve etkili geri dönüşüm sistemlerine odaklanan ve ürünler ile ambalajların asla atık haline gelmediği döngüsel ekonomi ilkelerini benimsiyor.

İPG, plastik değer zincirindeki büyük bir paydaş grubunu tek bir amaç doğrultusunda bir araya getirmekten, kararlı bir eylemde bulunmasına destek ve köklü bir değişimin temellerinin atılmasına yol gösterici olmaktan mutluluk duyuyor.

34 taahhüt sahibi şirket, yaygın olarak tanımlanan tek kullanımlık, problemli ve gereksiz ambalajları ortadan kaldırmaya; geri dönüştürülebilirliği artırmak için ambalaj tasarımlarında renk, format veya malzeme seçeneklerinde değişiklik yapmaya; ürün ve ambalajlarda geri dönüştürülmüş içerik kullanma yoluyla işlenmemiş plastiklere olan ihtiyacı azaltmaya; sorumlu yönetilen ve yenilenebilir kaynaklardan elde edilen ve geri dönüştürülmüş içeriği olan ham maddelerin üretimine yönelik kapsamlı taahhütler verdi. Ayrıca taahhüt veren şirketlerin bazıları ek taahhütler belirleyerek sektörel asgari gerekliliklerinin haricindeki hedeflerini paylaştı.

Plastik atığı kaynağında azaltmak ve plastik kirliliğini önlemek için geri dönüşüm ekonomisinin önüne geçme hedefiyle ortalama bir yıl gibi bir sürede yoğun çalışmalar yapan şirketlerin önümüzdeki yıllar için planları, çabaları ve istekleri büyük bir değişim hareketinin temellerini oluşturuyor. Öte yandan, şirketlerin verdiği ve raporun ilerleyen kısımlarında yer alan detaylı taahhütler sayesinde İPG olarak şirket bazında ve toplamda yıllık ilerlemeyi değerlendirip raporlamamız için uygun bir zemin oluşuyor.

Taahhüt sahipleri 2023 hedeflerini gerçekleştirmek için önemli ölçüde yol alarak ilk çalışmalarını İPG Yürütme Kurulu ile paylaşmaya başladılar. Şimdi, bu değişim hareketinin ivmelenerek artmasını, yaygınlaşmasını, inovasyonu da teşvik edecek uygun yatırımlarla plastikte döngüsel ekonomiye doğru çıktığımız yolculuğun hızlanmasını arzu ediyoruz.

İPG'nin bir parçası olarak bu sistematik değişikliğin 34 öncüsünün başlattığı bu dönüşüme, plastik değer zincirindeki diğer şirketleri, yatırımcıları, yerel yönetimleri ve kamu iştiraklerini, akademisyenleri, araştırma kurumlarını, sivil toplum kuruluşlarını davet ediyoruz. İmzacılarımız tarafından taahhüt sürecinde gösterilen çabayı ve şeffaflığı taktir ediyor ve bu sürece katıldıkları için kendilerini tebrik ediyoruz.

06

İPG'ye taahhüt veren ve imzacı olan şirketler

Uluslararası Ortak Vizyon sektörel asgari gerekliliklerini sağlayacak şekilde ***taahhüt veren şirketler***

Uluslararası Ortak Vizyon'u destekleyerek İPG ***imzacısı olan şirketler***

Ambalajlı tüketim malları şirketleri	Perakende, hizmet, gıda şirketleri	Holdingler	Ambalaj üreticileri	Ham madde üreticileri	Dayanıklı tüketim malları üreticileri
Anadolu Efes	Allianz Türkiye	Borusan Holding	Elif Plastik	Dow Türkiye	Arçelik
Danone	Anadolu Grubu	Eczacıbaşı Topluluğu	Tetrapak	Sunar NP	Vestel Beyaz Eşya
Nestle	Borusan Lojistik	Kibar Holding		Kimpur	Vestel Elektronik
Organik Kimya	Boyner Grup	Koç Holding			
P&G	Deloitte Türkiye	Sabancı Topluluğu			
Sütaş	Divan Turizm	Yaşar Holding			
Unilever	Garanti BBVA	Yıldız Holding			
Abdi İbrahim	IC İçtaş	Zorlu Holding			
Coca Cola İçecek	LAV	Akkök Holding			
Koroplast	Migros	Limak Holding			
Pepsico	Siemens				
Philip Morris Sabancı	TSKB				
Sapro	Turkcell				
Uludağ İçecek	Axa Sigorta				
	WPP				

07

İPG Plastik Taahhütleri Raporu bulguları

07-1

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

Taahhüt veren şirketlerin sektörlerine genel bakış

Uluslararası Ortak Vizyon çerçevesinin yaklaşımına göre gruplanan 6 farklı sektörden ve holding kategorisinden 34 şirket belirlenen asgari gereklilikleri sağlayarak taahhüt verdi;

34

taahhüt veren şirket sayısı

Taahhüt veren şirketlerin dağılımı

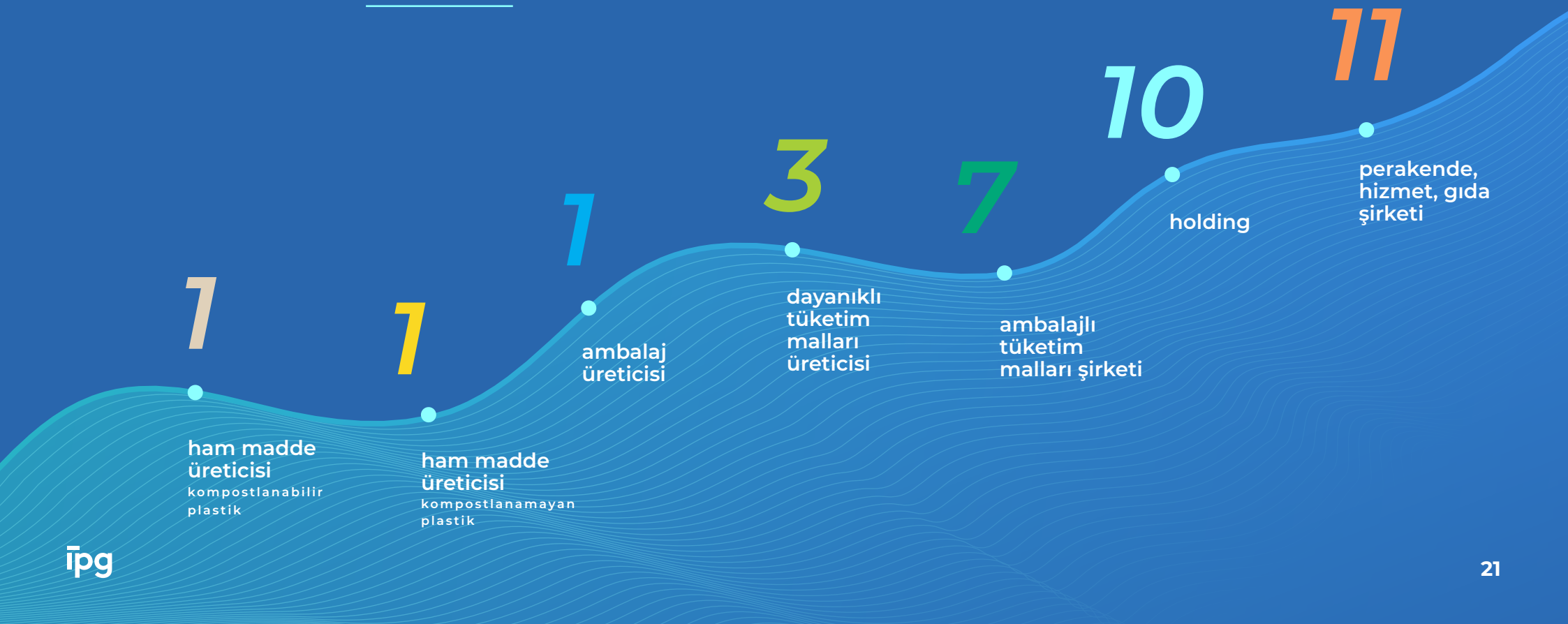

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

Taahhütlerle ilgili genel bulgular

ŞİRKETLER

Toplam **43 bin ton*** **plastik üretim** ve kullanım azaltımını hedeflediler.

2023 yılına kadar tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek, plastik ambalajların %100'ünü yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir hale getirmek ve ürünlerde tamamı sorumlu yönetilen kaynaklardan elde edilen ham madde veya geri dönüştürülmüş plastik içerik oranının arttırılması için taahhüt verdiler.

Pandemi koşulları dolayısıyla artan sağlık risklerini azaltmak için zorunlu hale gelen tek kullanımlık ürün kullanımına rağmen taahhüt verme konusunda kararlılık gösterdiler.

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarlarını rakamsal olarak belirtmenin yanı sıra azaltımın yapılacağı ürün kategorisi ve malzeme türüne göre detaylı kırılımlara da yer verdiler.

Faaliyet alanlarına özel, ilerlemenin ölçülebileceği ve süreyle sınırlı yol haritaları ve hedefler oluşturdular.

Tüm plastik ambalaj portföylerini kapsamlı bir şekilde gözden geçirmeyi hedefleyerek izleme ve takip sistemleri kurup plastik ayak izlerini tespit edeceklerini belirttiler.

Sektörel asgari gerekliliklerini sağlamak için faaliyet alanlarında ve değer zincirlerinde mevcut durum tespiti yapıp döngüsel fırsatların belirlenmesine yönelik planlarını paylaştılar.

43.000 ton

plastik üretim ve kullanım azaltımını hedeflediler.

* 42989,687 ton

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

Taahhütlerle ilgili genel bulgular

Ürün ve ambalajlarında plastik azaltımı için taahhütlerinde ağırlıklı olarak Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarına odaklandılar.

Üretim alanları için sektörel asgari gereklilikleriyle birlikte üretim dışı alanlarında plastik kullanımını önleme ve azaltma hedefleri koydular.

Net işlenmemiş ham plastik kullanımını azaltmaya yönelik somut eylemleri paylaştılar.

Ürünlerinde döngüselliğe geçmek için değer zincirlerindeki paydaşlarıyla iş birliklerini hedeflediler.

Döngüsel ve sürdürülebilir ambalajlara geçiş için yeniden tasarımda eko-tasarım ilkelerini baz aldılar.

Hedeflerini gerçekleştirmek için teknik ve finansal fizibilite çalışmalarını yürütüp kapasitelerini artırmak için atacakları adımları paylaştılar.

Özellikle ambalajlı tüketim malları, perakende ve gıda sektöründe faaliyet gösterenler problemli ve gereksiz ambalajları ortadan kaldırmayı hedefleyerek ambalaj optimizasyonu çalışmalarına odaklandıklarını paylaştılar.

Ürün/ürün bileşenlerinde ve ambalaj/ambalaj bileşenlerinde geri dönüştürülebilirlik oranını tespit etmek için portföylerini kapsamlı şekilde gözden geçirmeyi hedeflediler.

Ambalajda yeniden kullanım modeline geçmek için portföylerini gözden geçirme, uygun ürün belirleme ve dönüşümü başlatmak için yol haritalarının hazırlanmasına dair planlarını açıkladılar.

Fosil bazlı ambalajlar yerine yenilebilir kaynaklardan elde edilen ham maddelerden üretilen ürünlere yönelme eğilimi gösterdiler.

Ürün ve ambalajlarında geri dönüştürülmüş içerik kullanımına yönelerek “işlenmemiş/ham” plastik kullanımını azaltmayı hedeflediler.

Holdingler, gruplarında yer alan diğer şirketleri de İPG imzacısı olmaları ve taahhüt vermeleri için teşvik edeceklerini açıkça paylaştılar.

Kamu kurumları ile yapılacak çalışmalarda aktif rol alma, deneyim paylaşma ve sistem değişikliklerinde paydaşları harekete geçirici bir güç olma konusunda isteklerini açıkça gösterdiler.

Atık azaltma ve ayrıştırma konularında çalışan eğitimleri planlayarak, plastik atıklar konusunda toplumsal bilinç oluşturulmasını amaçladılar.

Yeniden kullanım modellerine geçişin teşvik edilmesi konusunda tüketici kampanyaları yürüteceklerini belirttiler.

Son kullanıcı kaynaklı ambalaj atıklarının geri dönüşüm oranlarının artırılması için yönlendirme/etiketleme/renk kodlaması ve bilinçlendirme çalışmalarını hedeflerine dahil ettiler.

Kamuoyunda plastik atıklarla ilgili farkındalık sağlamak için çeşitli iletişim kampanyaları ve etkinlikler yapacaklarını paylaştılar.

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

Şirketler dört kategoride taahhüt verdiler.

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

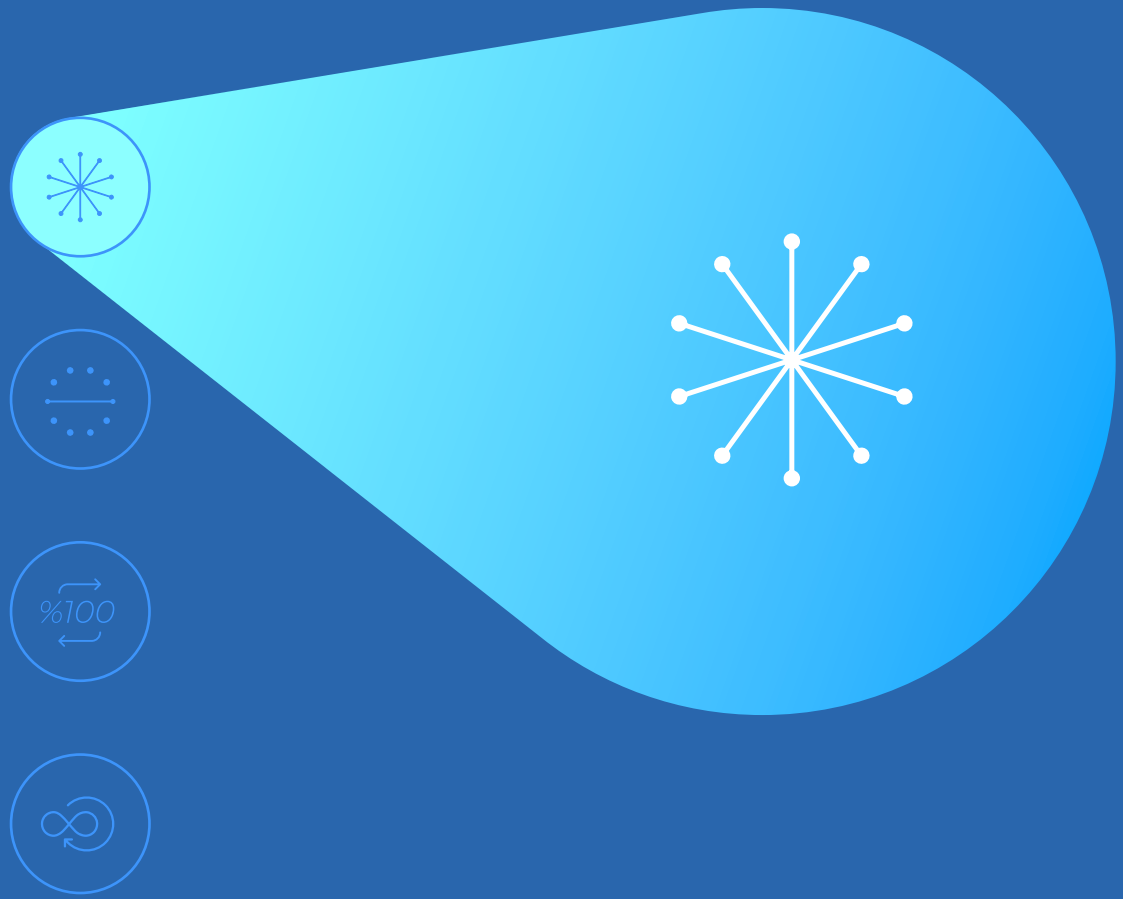

ULUSLARARASI ORTAK VİZYON

Problemli veya gereksiz plastik ambalajların tasarım, inovasyon ve yeni teslimat modelleriyle ortadan kaldırılması.

Plastikte döngüselliği sağlayabilmek için piyasadaki bazı problemli ürünlerin ortadan kaldırılması gerekir; bazı durumlarda hizmetten ödün vermeyerek plastik ambalajın tamamıyla ortadan kaldırılması da değerlendirilebilir.

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

Tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastik ambalajı ortadan kaldırmak

29 şirket bu asgari gerekliliği sağlamak için taahhüt verdi.

Bu başlıkta en yaygın taahhüt verenler “ambalajlı tüketim malları” ve “perakende, hizmet, gıda şirketleri ile holdingler” oldu.

Bu asgari gerekliliği sağlamak için taahhüt veren şirketlerin %31’i hem üretim hem de üretim dışı alanlarda ürettikleri ve kullandıkları bu malzemeleri alternatif ve yenilikçi ürünlerle ikame etmek veya araştırma yapmak için adım attılar.

Şirketlerin **%24’ü ürettikleri veya üretimde kullandıkları** bu özelliklerdeki malzemeleri azaltmak veya kullanımını tamamen durdurmak için **ambalaj optimizasyonu, Ar-Ge, inovasyon, kullanımın azaltılması veya durdurulması** gibi somut sonuçları olacak taahhütler verdi.

Şirketlerin **üretimde en çok azaltım yapmayı hedeflediği** plastik türleri ağırlıklı olarak **PVC, PET, PE, PS, HDPE** vb. oldu.

Toplamda taahhüt veren şirketlerin %85’i üretim ve üretim dışı alanlarda tek kullanımlık, problemli ve gereksiz ambalajları portföylerinden kademeli olarak veya tamamen ortadan kaldıracak somut planlarını paylaştı.

%85

Şirketlerin **%45’i ise üretim dışı** alanlarda **su şişeleri, bardak, tabak, çatal, kaşık, bıçak, pipet, plastik torba, plastik yemek kapları, kargo poşetleri** gibi problemli ve gereksiz ambalaj ve ürünlerin aşamalı veya tamamen kullanımdan kaldırılmasına yönelik somut adımlar atmayı hedefledi.

Taahhüt veren **12 şirket ise plastik kirliliğine farkındalık sağlamak için çalışan eğitimleri, tüketici kampanyaları ve iletişim** faaliyetleri düzenleyeceğini paylaştı.

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

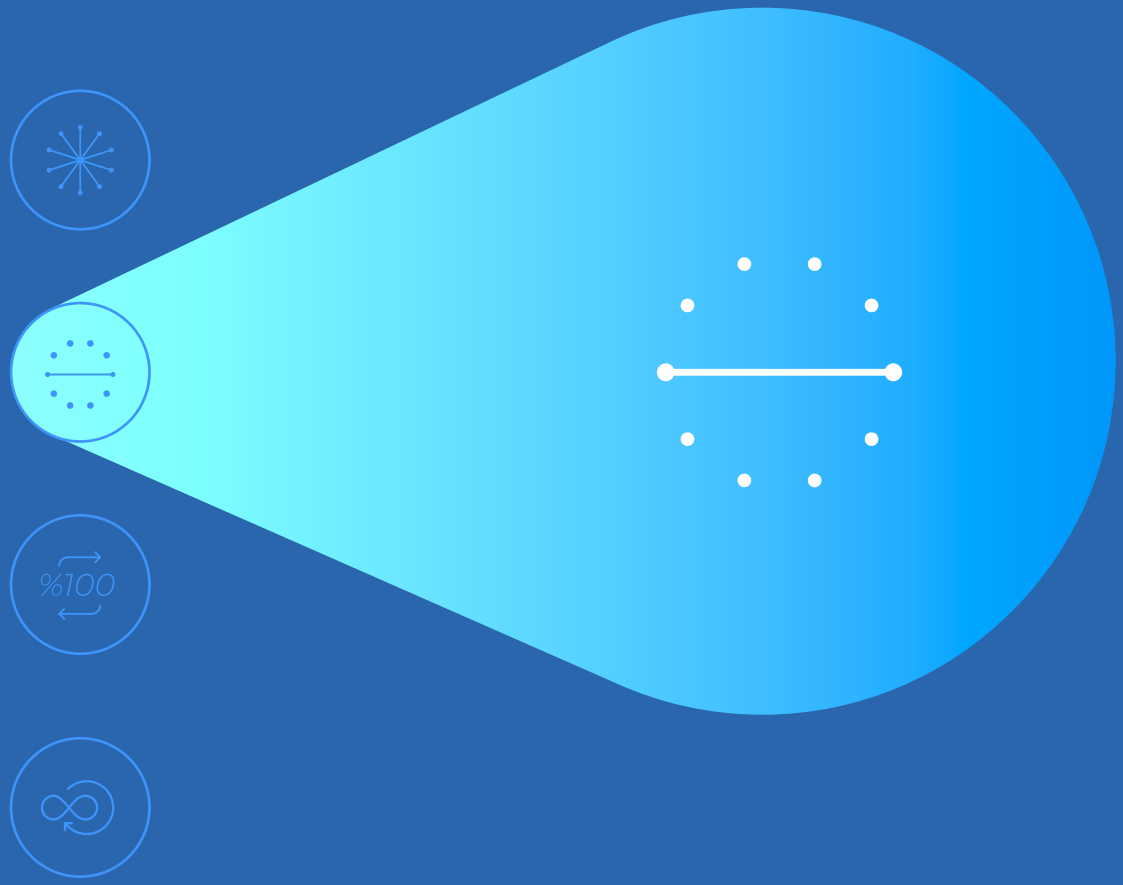

ULUSLARARASI ORTAK VİZYON

Tek kullanımlık plastiklere olan ihtiyacı azaltmak için mümkün olan her durumda yeniden kullanım modellerine geçilmesi.

Her ne kadar geri dönüşüm sistemlerini iyileştirmek hayati öneme sahipse de mevcut durumda karşı karşıya kaldığımız plastik meselesini geri dönüşümle çözemeyiz.

Mümkün olan durumlarda tek kullanımlık plastik ambalajlara olan ihtiyacı azaltmak için yeniden kullanım iş modelleri değerlendirilmelidir.

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

Tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek

18 şirket bu asgari gerekliliği sağlamak için taahhüt verdi.

Toplamda taahhüt veren şirketlerin **%53'ü üretim ve üretim dışı** alanlardaki **tek kullanımlık yaklaşımdan yeniden kullanım iş modeline** geçmek için somut planlarını paylaştı.

Bu asgari gerekliliği sağlamak için taahhüt veren şirketlerin **%67'si üretim, %33'ü ise üretim dışı alanlarda** yeniden kullanım modellerine geçmeyi hedefledi.

Üretim alanında taahhüt veren şirketler,

- **Mevcut yeniden kullanım modeli uygulamalarına devam edeceğini,**
- **Yeniden kullanım modeli uygulamaları için Ar-Ge çalışmalarına başlayacağını,**
- **Yeniden kullanım/dolum istasyonları kuracağını,**
- **Yeniden kullanılabilir ürünlerin olduğu satış noktaları olacağını,**
- **Yeniden kullanım modeli uygulamalarının artırılması için kullanıcıyı teşvik edecek kampanyaların düzenleneceğini taahhütlerinde belirterek sistemsel değişikliğe adım atacaklarını paylaştı.**

Üretim alanında taahhüt veren şirketlerin 7 tanesi farklı ambalaj türleri ve pazarlarda yeniden kullanım iş modeline geçmiş veya geçmek üzere olduğunu belirtti.

7 şirket

Üretim alanında taahhüt veren 3 şirket portföylerinde yeniden kullanım fırsatlarını belirlemek ve uygun alanları tespit etmek için çalışmaya başlayacaklarını paylaştı.

Üretim dışı alanlarda tek kullanımlık modelden yeniden kullanım modeline geçilecek alanlar PET şişe, bardak su ve yemek tedarik hizmetlerinde yoğunlaşıyor.

Uluslararası yeniden kullanım modeli uygulamaları olan çok uluslu şirketler bu uygulamaları Türkiye'de ürün portföylerine katacaklarını belirtti.

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

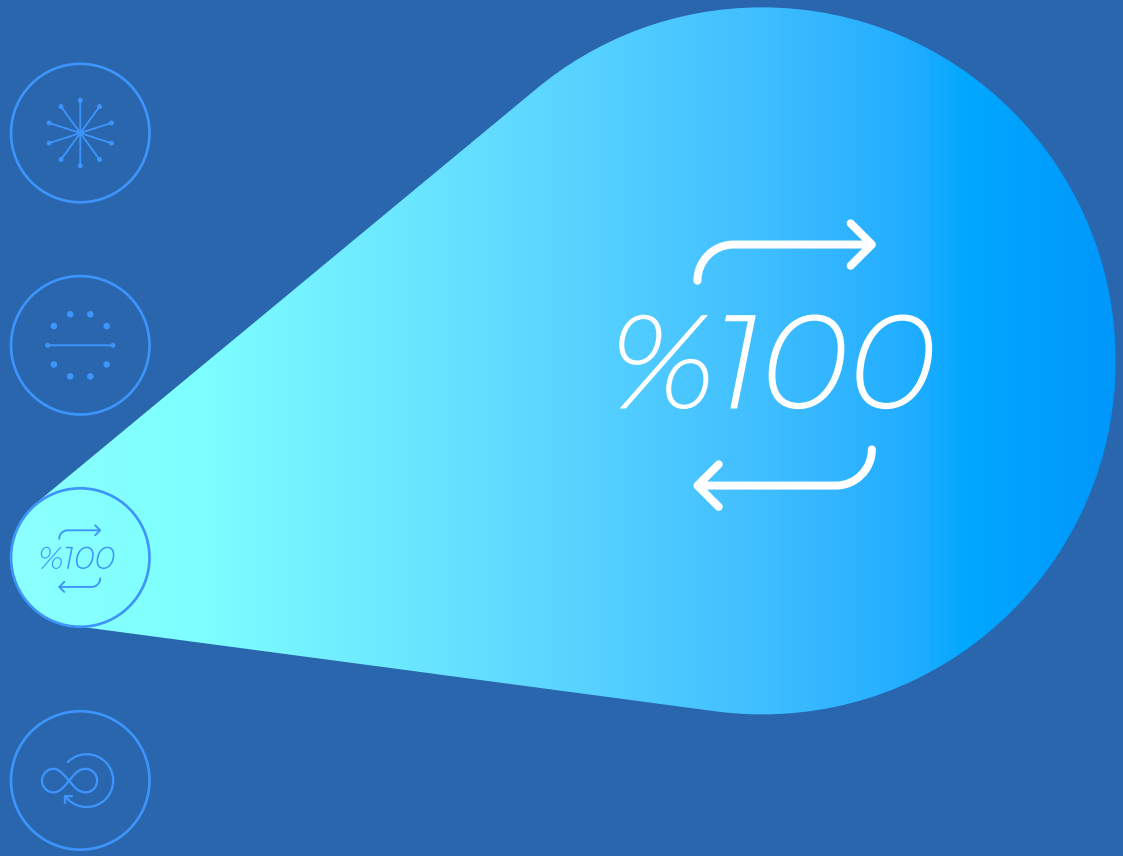

ULUSLARARASI ORTAK VİZYON

Bütün plastik ambalajların 100% tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir ya da kompostlanabilir olması.

Bunun gerçekleşebilmesi için tasarımın, iş modelinde inovasyonun, malzemelerin, ambalaj tasarımının ve tekrar işleme teknolojilerinin bir kombinasyonuna ihtiyaç vardır.

Kompostlanabilir plastik ambalaj bütün sektörü kapsayan bir çözümden ziyade, spesifik ürün ve ihtiyaçlarda kullanılabilecek bir yöntemdir.

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

%100 tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir ambalaja geçmek

18 şirket bu asgari gerekliliği sağlamak için taahhüt verdi.

Bu asgari gerekliliği sağlamak için taahhüt veren şirketlerin **%78'i üretim ve %22'si ise üretim dışı alanlarda** ürettikleri ve kullandıkları ambalajlarda geri dönüştürülebilirliği tespit etmek, kayıpları belirlemek ve yeni fırsatları ortaya çıkarmak için harekete geçmeyi taahhüt etti.

Taahhütler, geri dönüştürülebilir ambalaj üretim, satın alma oranının artırılması ve geri dönüşüm için sorun teşkil eden durumların ortadan kaldırılması üzerinde yoğunlaşıyor.

Ambalaj üretim süreçlerinden kaynaklanan plastik atık ve firelerin geri dönüştürülüp tekrar üretim süreçlerinde kullanılabilmesi için çalışmalar yapmak verilen taahhütler arasında yer aldı.

Üretilen ambalajların %100 geri dönüştürülebilir olması, çok katmanlı ambalajların geri dönüşümü için uygun teknik çözümler bulunması, kapaklar ve etiketler gibi ambalaj aksesuarları da dahil olmak üzere ambalajın tümünün geri dönüştürülebilirliğini artırmak için tedarik zincirindeki aktörlerle iş birliği yapılması verilen taahhütler arasında yer aldı.

Toplamda taahhüt veren şirketlerin %53'ü üretim ve üretim dışı alanlardaki plastik ambalajlar için %100 tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir ambalaj türlerine geçmek için somut planlarını paylaştı.

%53

Esnek ambalaj kullanılan ürün gruplarında **geri dönüştürülebilir malzemelere** geçme konusunda taahhüt verildi.

Üretim dışı alanlardaki kullanımlarda biyobozunur, kompostlanabilir ambalajlara geçiş hedefleniyor.

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

ULUSLARARASI ORTAK VİZYON

Geri dönüştürülmüş, sorumlu yönetilen ve yenilenebilir kaynaklardan elde edilen plastik içerik kullanılması.

Geri dönüştürülmüş içeriğin kullanılması (yasal ve teknik olarak mümkün olan durumlarda) sınırlı kaynaklardan ayrışmak ve toplama ve geri dönüşüm sistemlerine talebi artırmak için çok önemlidir.

Sınırlı kaynaklardan elde edilen edilen ham plastiğin kullanımı yerine çevre için daha faydalı olduğu kanıtlanmış alanlarda yenilenebilir ham maddeye ve sorumlu yönetilen kaynaklara yönelinmesi gerekir.

07-2

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

Geri dönüştürülmüş, sorumlu yönetilen ve yenilenebilir kaynaklardan elde edilen plastik içerik kullanmak

20 şirket bu asgari gerekliliği sağlamak için taahhüt verdi.

Toplamda taahhüt veren şirketlerin **%59'u geri dönüştürülmüş plastiğin ürün ve ambalajlarında kullanım alanlarını tespit etmek, kullanılabilirliği araştırmak ve ürün ve ambalajlarında geri dönüştürülmüş içerik kullanımına başlama**k için somut adımlar atmayı hedefledi.

Plastik ham madde ve ambalaj üreticilerinin yanı sıra ambalajlı ve dayanıklı tüketim malları, perakende, hizmet ve gıda şirketleri ürün ve ambalajlarında geri dönüştürülmüş içerik kullanmak için adımlar atacağını belirtti.

Ham madde veya ambalaj üreticisi olmayan şirketler geri dönüştürülmüş içerik kullanımını artırmayı hedeflerken, ham madde üreticileri ve ambalaj üreticileri de piyasaya sürdükleri ürünlerde geri dönüştürülmüş içeriklerin artırılmasına dair somut hedeflerini belirtti.

Bu asgari gerekliliği sağlamak için taahhüt veren şirketlerin %70'i işlenmemiş ham plastik tüketimini mutlak anlamda azaltmak ve geri dönüştürülmüş plastik içeriği kullanımını artırmak için net taahhütler verdi.

%70

Biyobozunur ve kompostlanabilir plastik üreticileri de taahhütlerinde biyobozunur ürün içerisindeki biyobazlı içeriğin artırılmasını hedefledi.

07-3

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

Taahhütlerin gelişime açık yönleri

Şirketler, üretim ve üretim dışı alanlarda tek kullanımlık, gereksiz ve problemli plastiklerin kademeli veya tamamen ortadan kaldırılması ve yeniden kullanım modellerine yönelik güçlü taahhütlerde bulundular. Bununla birlikte, daha hızlı sistemik bir dönüşüm için ilave bazı öneriler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Üretim alanında taahhüt veren şirketlerin, tasarım ve inovasyona yönelerek yeniden kullanım modellerini oluşturup tek kullanımlık, problemli ve gereksiz ambalaj kullanımının ortadan kaldırılması değerlendirilebilir. Problemli ve gereksiz ambalajlara getirilecek çözümler plastik değer zincirinin farklı aşamalarına olumlu etki edecektir. Atık toplama sistemlerinde yapılan yüksek harcamalar azalacak ve geri dönüşüm sistemlerinin verimliliği üzerinde fayda sağlanacaktır.

Mevcut ambalajların yeniden tasarımıyla ve inovatif yaklaşımla yeni ambalaj çözümlerine yönelmek, bu şekilde yeniden kullanım modellerini uygulamaya almak, dolayısıyla tek kullanımlık, problemli ve gereksiz ambalajların kullanımdan kaldırılmasının etkisiyle pazarda birçok ekonomik fırsatı yakalamak mümkündür.

Üretim dışı alanlarda taahhüt veren şirketlerin ağırlıklı olarak tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastik kullanımları durduracakları yönündeki adımlarına ek olarak satın alma süreçlerine söz konusu ürünlerle ilgili özellikle de “Elimine edilecek ilk 10” listesindeki plastiklerle ilgili prosedürlerin dahil edilmesi, tedarik zincirlerinde de dönüşümün başlaması için önemli bir itici güç oluşturacaktır.

07-3

İPG Plastik Taahhütleri Raporu Bulguları

Üretim alanında taahhüt veren şirketlerin, geri dönüştürülebilirliği artırmak için ambalajların formatında, içeriğinde ve bileşenlerinde değişiklikler yapmayı planladıklarını taahhütlerde görmek umut vericidir. Geri dönüştürülebilirliğin iyileştirilmesi kritik önemde olmakla beraber, şu an yaşadığımız plastik kirliliğinin en önemli sebeplerinden birinin geri dönüştürülme oranı çok düşük olan plastik atıklar olduğunu unutmamalıyız. Geri dönüştürülebilirliğin artırılmasıyla birlikte atık toplama alt yapılarının kapasitesinin ve verimliliğinin artırılmasına, atığın kaynağında ayrı toplanmasına, sonraki süreçlerin iyi yönetilmesine ve ikincil ham madde olarak işlenmesine yönelik sistemlere yatırımların kamu-özel sektör-sivil toplum kuruluşu iş birlikleriyle bir an önce hayata geçirilmesini önemsiyoruz.

Şirketlerin geri dönüştürülmüş içerik kullanımına yönelik hedeflerini paylaşmaları cesaret vericidir. Mevcut durumda işlenmemiş plastiğin birim fiyatının geri dönüştürülmüş plastiğe oranla düşük kalması, geri dönüştürülmüş plastiğin maliyetinin geri toplama ve geri dönüşüm maliyetlerini de içerecek şekilde hesaplanması nedenleriyle talebin tek başına ekonomik faktörlerle artmayacağını söylemek mümkündür. Ancak ham maddenin kısıtlı olması, tüketici talepleri ve yeni gelen yasal düzenlemeler bu konuda öncü olan ham madde ve ambalaj üreticilerinin avantajlı olacağını göstermektedir.

Bunların yanı sıra plastiğe ikame ürünlere geçmeyi planlayan şirketlerin, bu ürünlerin yaşam döngüsü analizini dikkate almaları ve kültürel uygulanabilirliği de göz önünde bulundurmaları önemlidir. Plastik atıkların toplanma oranlarının artırılması için ulusal boyutta ve uzun vadeli kampanyaların düzenlenmesi, Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu kapsamında eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve konunun tüm üretim ve üretim dışı alanlarda taahhüt veren şirketlerin önceliğinde olması çok önemlidir.

08

Döngüsel ekonomiye geçiş nasıl hızlandırılır?

Türkiye'de plastik değer zincirinde döngüsel ekonomiye geçiş nasıl hızlandırılır?

Rapor kapsamında da vurgulandığı üzere plastik sektörünün çok paydaşlı bir değer zinciri bulunmaktadır. Son dönemde karşı karşıya kaldığımız kirlilik ve beraberinde gelen ekonomik kayıplar bu konunun tek bir kurum/kuruluş tarafından çözülemeyecek bir yapıda olduğunu açıklıkla göstermektedir. Sektörün değer zinciri detaylı olarak incelendiğinde sistematik bir değişim için farklı aşamalarda farklı uygulamalara ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Plastikte döngüselliği yaratmak için değer zincirindeki aktörlerin farklı zorlukları dikkate alınarak her adım birbiriyle bağlantılı olarak ele alınmalıdır. Bu bağlamda, şirketlerin karşılaştıkları zorluk ve yaşadıkları kayıpların nerelerde olduğunu tespit ederek değer zinciri boyunca güçlü iş birlikleriyle bu kayıpları fırsata dönüştürmesi; bu süreçte oluşan bilgi ve tecrübe vasıtasıyla plastik konusundaki kamu politikalarının ve yasal düzenlemelerin etkin bir döngüsel ekonomi yaklaşımıyla oluşturulmasına katkı sağlanması.

Plastik atıkların ikincil ham madde olarak kullanılmasına olanak sağlayan, farklı paydaş grupları arasında iş birliğini destekleyen ve uygulamayı kolaylaştıran platformlardan (Türkiye Döngüsel Ekonomi Platformu gibi) yararlanılması.

Plastik alanında döngüsel ekonomiye geçişi kolaylaştırmak için kurulan İPG'nin kamu-iş dünyası iş birliği modeli olarak sürdürülmesi.

Kapalı döngü çözümler için şirket içi ve işletmeler arası ağların kurulması, ambalajlarda yeniden kullanım modeli uygulamaları için işletmeler arasında iş birliğinin güçlendirilmesi. Bu sistemlerin kurulması için özel sektör, akademi ve kamu iş birliğinin geliştirilmesi döngünün kapatılmasını kolaylaştırır.

Sürdürülebilir plastik ve plastik atık yönetimi ile ilgili ulusal stratejinin ve eylem planının hazırlanması, mevcut mevzuatın ilgili sektör temsilcilerinden oluşacak çalışma gruplarıyla güncellenmesi, Avrupa Yeşil Mutabakatı ile mevcut yönetmeliklerin uyumlaştırılması.

Kaynakta ayrı toplama oranlarını arttırmak için sadece içecek ambalajları ile sınırlı kalmamak üzere farklı ambalaj türleri ile genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında yer alan ürünler için de depozito sistemlerinin hayata geçirilmesi.

08

Döngüsel ekonomiye geçiş nasıl hızlandırılır?

Geri dönüştürülmüş ikincil ham maddelere yönelik standartların oluşturulması ve bu malzemelerin kullanımına yönelik zorunluluklar getirilmesi, end-of-waste kriterlerinin ulusal mevzuatımıza aktarılarak döngüselliğin yaygınlaştırılması.

Evsel nitelikli ambalajların toplanmasında faaliyet gösteren kayıt dışı atık toplayıcılarının belediye sistemi veya lisanlı atık tesisleri bünyesine dahil edilerek kayıt altına alınması ve atık yönetimi değer zincirinin bir aktörü haline getirilerek kaynakta ayrı toplamaya yüksek oranda katkı sağlanması.

Yurtiçinde plastik atıkların toplanmasını ve nitelikli geri dönüşüme yönlendirilmesini destekleyecek finansal teşvik mekanizmalarının kurgulanması.

Kaynağında ayırma ve verimli atık toplama alt yapılarını destekleyici sürdürülebilir finansman mekanizmalarının geliştirilmesi ve kurumsal kapasitelerinin desteklenmesi.

Plastik ürünlere alternatif olarak önerilen ürünlerin de yaşam döngüsü analizlerinin yapılması, bu ürünlere yönelim ve aşırı tüketimi konusunda bilinç oluşturulmasına katkı sağlanması.

Plastik malzemelere alternatif ürünlere ve geri dönüştürülmüş plastik içeren ürünlere kamusal satın almalarda öncelik verilmesi, kurumsal alıcılara vergi indirimi sağlanmasıyla bu tür ürünlere olan talebin artırılmasının sağlanması.

Plastiklerde bulunan zararlı kimyasalların kullanımının engellenmesi.

Tek kullanımlık plastiklerin kademeli olarak kullanımdan kaldırılması için ulusal stratejinin belirlenmesi ve yasal düzenlenmelerin yapılması.

Plastiğin yaşam döngüsündeki sızıntıyı tespit etmek, plastik atık malzeme akışını anlamak için bir izleme sistemi kurularak plastik yaşam döngüsünün çeşitli evrelerindeki paydaşların bilgiye erişiminin kolaylaştırılması.

Üretim ve geri dönüşüm süreçlerinden kaynaklanan mikroplastik atık kirliliğinin önüne geçilmesi için gerekli kriterlerin belirlenmesi.

Özel sektör ve kamu iş birliğiyle plastik tüketimi ve atık ayrıştırma konusunda kamuoyununun farkındalığının artırılması için bilinçlendirme kampanyalarının düzenlenmesi.

Plastik kullanımını azaltmak için sosyal inovasyonu teşvik edecek finansal mekanizmaların kurulması.

Yenilikçi ve verimliliği yüksek mekanik ve daha fazla kimyasal geri dönüşüm teknolojilerine yatırım yapılması.

09

özel dosya

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

1950'lerde 2 milyon ton olan global plastik üretimi 2019'da yaklaşık 370 milyon tona yükseldi.[1,2] Üretilen bu miktarın dörtte biri ise ambalaj uygulamalarında kullanıldı. Günümüzde, neredeyse herkes plastiğin en büyük uygulaması olan ve kullanılan toplam plastik hacminin %42'sini[3] temsil eden plastik ambalajlarla temas halinde. Pazar araştırmaları, küresel plastik ambalaj pazarının büyüklüğünün 2020'de 348 milyar ABD doları değerine ulaştığını ve 2028 yılına kadar yıllık bileşik büyümenin ise %4,2 olacağını gösteriyor.[4] Bununla beraber, 2028'e kadar büyümesi beklenen plastik segmentlerinin büyük kısmının ise ambalaj uygulamalarında kullanılan plastik türleri (PE, PP, PU, PVC, PET, PS gibi) olduğunu belirtiyor.[5]

Ambalajlı tüketim malları sektöründe kritik rol oynayan plastik; inşaat, otomotiv, elektrik-elektronik, ev aletleri, eğlence ve spor, tarım, mühendislik, mobilya ve medikal uygulamalar gibi farklı alanlarda yoğun olarak kullanılıyor. Plastikler, düşük maliyet, çok yönlü kullanım, dayanıklılık ve yüksek mukavemet gibi özellikleri sayesinde kullanıldığı sektörlere avantajlar sağlamasına rağmen üretim ve kullanım kaynaklı kirliliğe sebep oluyor. Bugün, işletmeden tüketiciye (B2C) olan ticaret uygulamalarının çoğunda ve özellikle hızlı tüketim mallarında kullanılan plastik ambalajların büyük çoğunluğu tek kullanımlıktır.[6]

Plastik kirliliği çevresel kayıplara birlikte çok ciddi ekonomik kayıplara da neden oluyor. Yeni Plastik Ekonomisi raporuna göre tek kullanımlıkların oldukça kısa süreli olan kullanım ömrü sonrası plastik ambalajın toplam değerinin %95'i kayboluyor ve bu kaybın da ekonomik karşılığı 80-120 milyar dolara denk geliyor.[7] Bunun nedeni, diğer ambalaj türlerinden farklı olarak ağırlıklı geri dönüştürülemeyen malzemeden üretilen bu ambalajlar, ürünü içinden çıkardığımız veya tükettiğimiz andan itibaren bir atık yönetim yükü getirdiği için negatif değere dönmesi diğer bir ifadeyle negatif bir maliyet oluşturmasıdır.

Ambalajın negatif maliyeti konusunda Tasarımcı Siem Hoffman'la kısaca konuştuk. "Kullanılan ambalajın değeri neredeyse bir sentten daha az olduğu için çoğu zaman tüketiciler bunu önemsemeden ambalajı çevreye atabilir. Bu nedenle atık ambalaj yerel yönetimler tarafından temizlenmek zorunda kalır. Bu temizliğin maliyeti 50 sente kadar çıkabilir. Eğer çevreye atılan ambalaj denizlere ve okyanuslara ulaştıysa bu temizlemenin maliyeti daha pahalı olur. Bir plastik parçasını denizlerden ve okyanuslardan çıkarmanın maliyeti 2 Euro'ya ulaşabilir."

1. PlasticsEurope Market Research Group (PEMRG) and Conversio Market&Strategy GmbH (Includes Thermoplastics, polyurethanes, thermosets, elastomers, adhesives, coatings and sealants and PP-fibers. Not included: PET-fibers, PA-fibers and Polyacryl-fibers)
2. Plastics the Facts 2020, An analysis of European plastics production, demand and waste data, Plastics Europe
3. roduction, use, and fate of all plastics ever made Roland Geyer, Jenna R. Jambeck, Kara Lavender Law, 2017
4. 5 Plastic Packaging Market Size, Share & Trends Analysis Report By Product (Flexible, Rigid), By Technology (Extrusion, Thermoforming), By Application (Food & Beverages, Pharmaceuticals), And Segment Forec
6. 7 The New Plastics Economy Rethinking the Future of Plastics, Ellen MacArthur Foundation, 2016

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Burada üzerinde düşülmesi gereken temel soru, bu değer düşüşünün nasıl durdurulacağı ve negatif maliyetin ekonomik bir kazanca dönüştürülme ihtimali olmalıdır.

Bugüne kadar plastik kirliliğiyle mücadelede ağırlık atık yönetimi ve atıkları temizleme faaliyetlerine verildi. Ancak plastik atık sorunu günden güne hızlı bir şekilde içinden çıkılmaz bir hal alırken bu çalışmalar yetersiz kalmaya başladı. Bu nedenle plastik sorununun nereden geldiğini anlar ve iyi analiz edebilirsek yeni tasarlayacağımız sistemlerin daha işlevsel olmasını sağlayabiliriz.

2020 yılında yayınlanan **"Breaking the Plastic Wave"** raporunda, küresel boyutlara ulaşan plastik atık krizini kalıcı olarak çözebilmek için farklı senaryolardan oluşan çalışmalar yer alıyor. Rapor, okyanus plastik kirliliği krizini toplu olarak çözmek için uygun ve anlamlı yol sunan bir modeli tanıtıyor. Ocean Conservancy'nin her yıl yapılan "Uluslararası Kıyı Temizliği" raporlarına göre, kıyılarda en çok rastlanılan ilk on atığın çoğunluğunu plastik ambalaj atıkları oluşturuyor.[8]

Breaking the Plastic Wave raporunda küresel plastik kirliliğini çözmek için plastiğin ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerinin bilinen temel çözüm ve teknolojilerle değerlendirildiği altı senaryodan oluşan modeller yer alıyor. 2016 ve 2040 yılları arasına odaklanan senaryolarda, her bir modele ilişkin sermaye harcamaları (capex), işletme giderleri (opex), doğrudan istihdam ve sera gazı emisyonları şimdiye kadar yapılmış tüm çalışmalara göre daha ayrıntılı olarak tahmin ediliyor.

Analizler, denizlerde ve okyanuslardaki karasal kaynaklı plastik kirliğinin ana kaynaklarını belirlerken hem makroplastikler hem de mikroplastikleri dahil ediyor. Ayrıca denizlere ve okyanuslara ulaşan plastik atıklara etki eden faktörleri güçlü bir şekilde vurguluyor. Plastik kirliliğinde odak noktası denizler ve okyanuslar gibi görünse de bu problemi çözmek tamamen karasal alanların kirliliğiyle bağlantılı olduğundan geleceğe yönelik atılması gereken adımların her iki alanı da içermesi gerekiyor.

8. Ocean Conservancy 2020 ICC Report

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

[A] Tüm senaryolarda aynı toplam "fayda"yı sağlamak için 2040 yılında tüm sistem için (ham maddeden üretime ve kullanım sonrası yönetime) toplam net maliyet

[B] 2040'ta her yıl okyanusa giden plastik tonajı

[C] Mevcut iş yapış şekilleri senaryosuna göre 2040 yılında yıllık ham plastik tonajı

[D] Senaryoya göre mevcut iş yapış şekillerinin devam etmesi durumunda 2040 sonuçlarına göre, 2040 yılında yıllık CO2 eşdeğeri tonajı

Grafikte mevcut iş yapış şekilleri ve hükümetlerin plastik azaltımına yönelik politikaların etkisi beraber değerlendirildi.

9. Breaking the Plastic Wave: A Comprehensive Assessment of Pathways Towards Stopping Ocean Plastic Pollution, The Pew Charitable Trusts&SYSTEMIQ Ltd., 2020

Şekil 1: Farklı senaryolara göre 2040 yılı

Senaryo	Net maliyet [A] ABD doları/yıl	Okyanus sızıntısı [B] Milyon ton/yıl	İşlenmemiş /ham plastik [C] %	Seragazı emisyonları [D] %
Mevcut iş yapış şekilleri Kültürel ve tüketici davranışlarında sistem müdahalesinin veya değişikliğin olmadığı durum	940	29	100	100
Toplama ve bertaraf sistemleri Toplama ve güvenli bertaraf tesislerinin artışının en üst düzeyde olduğu durum	920	13	94	85
Geri dönüşüm Toplama ve geri dönüşüm kapasitesindeki artışın en üst düzeyde olduğu durum	820	18	84	85
Azaltım ve ikame malzeme Tüketimin azaldığı ve mümkün olduğunda alternatif malzeme kullanımının tercih edildiği durum	780	14	52	80
Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla sistem değişikliği Tüketimin azaldığı, mümkün olduğunda alternatif malzeme kullanımının tercih edildiği, toplama ve geri dönüşüm kapasitesindeki artışın en üst düzeyde olduğu durum	740	5	45	75

Şekil 1: The Pew Charitable Trusts ve SYSTEMIQ tarafından yapılan Breaking the Plastic Wave Raporundan[9] elde edilen verilere dayandırılarak uyarlanmıştır.

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Raporda bahsedilen farklı senaryolara[10] kısaca bir göz atalım.

Mevcut iş yapış şekilleri senaryosu: Mevcut politikaların, pazar dinamiklerinin, kültürel normların ve tüketici alışkanlıklarının değişmediğini varsayan yani sisteme hiçbir sistemik müdahalenin olmadığına odaklanan senaryodur. Bu senaryoya hükümetlerin plastiklerin azaltılmasına yönelik temel politika ve taahhütleri de dahil ediliyor.

Toplama ve bertaraf sistemleri senaryosu: Orta ve düşük gelirli ülkelerde sadece plastik atık toplama ve bertaraf çalışmalarının genişletilmesine odaklanan senaryodur.

Geri dönüşüm senaryosu: Orta ve düşük gelirli ülkelerde plastik atık toplamayı iddialı bir şekilde genişletmeye ve küresel olarak geri dönüşüme ve geri dönüşüm için tasarıma odaklanan senaryodur.

Azaltım ve ikame malzeme senaryosu: Mevcut iş yapış şekilleriyle devam edildiği durumdaki senaryoya göre küresel olarak plastiğin iddialı bir şekilde azaltılması, biyomateryal kullanılarak kompostlanabilir ve geri dönüştürülmüş plastiğin tercih edildiğine odaklanan senaryodur.

Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla sistem değişikliği senaryosu: Toplama, bertaraf, geri dönüşüm, azaltım ve ikame malzeme senaryolarının faydalarına ve tüm sistem değişikliğine aynı zamanda, iddialı ve çok hızlı uygulanmasına odaklanan senaryodur.

Plastik kullanımının azaltılarak en düşük seviyeye getirilmesi, yeni üretilen ürün ve ambalajlarda mümkün olduğunca yenilebilir ham madde veya geri dönüştürülmüş içeriklerin kullanılması, ürünleri en uzun süre kullanımda tutacak tasarımların yapılması, atık toplama altyapısının işlevsel olması ve geri dönüşüm sistemlerinin yeni teknolojilerle desteklenerek en yüksek kapasiteye çıkarılmasıyla gerçekleşecek sistem değişikliği senaryosunun, plastik kirliliğinin kaynaklarını durdurabileceğini ve atıkların denizlere ve okyanuslara ulaşmasını engelleyebileceğiniz görüyoruz.

Döngüsel ekonomi stratejilerine dayanan sistem değişikliği senaryosu, mevcut iş yapış şekillerinin devam etmesiyle karşılaştırıldığında, 2040 yılına kadar denizlere ve okyanuslara sızan yıllık plastik atık hacmini %80'in üzerinde azaltma, yıllık olarak 200 milyar ABD doları tasarruf sağlama, sera gazı emisyonlarını %25 azaltma ve 700 bin iş imkanı yaratma potansiyeline sahip. [11]

Mevcut iş yapma anlayışındaki ekonomik büyüme yaklaşımı çevresel, sosyal ve ekonomik açıdan dengesizlikler barındırıyor. Küresel ölçekte yılda ortalama %3 oranında büyüyen lineer ekonomi 25 yılda bir, iki katına çıkıyor.[12] Söz konusu büyüme, yenilenemeyen doğal kaynak rezervlerinin azalmasına ve kontrol edilemeyen çevre problemlerine sebep oluyor.

10. 11 Breaking the Plastic Wave: A Comprehensive Assessment of Pathways Towards Stopping Ocean Plastic Pollution, The Pew Charitable Trusts&SYSTEMIQ Ltd., 2020

12. Waste to Wealth: The Circular Economy Advantage, Peter Lacy&Jacob Rutqvist, 2015

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Büyümenin hızlı ama sınırlı olduğu, doğal kaynak rezervlerinin ise gittikçe azaldığı dünyada döngüsel ekonominin sunduğu çözümler ve alternatif ambalaj malzeme araştırmaları ne kadar umut verici olsa da, hızlı tüketim malları olarak adlandırılan ambalajlı ürünlere olan talepte herhangi bir yavaşlama belirtisi görülmüyor. Smithers'ın yaptığı araştırmada, FMCG ürünlerinde ağırlıklı kullanılan tek kullanımlık plastik ambalaj kullanımının 2020'de 40,4 milyon tondan 2025'de %3,7'lik bir yıllık bileşik büyümeyle 48,5 milyon tona çıkması bekleniyor.[13]

Talebin yüksek olduğu ambalajlar açıldığından saniyeler içerisinde atık haline geliyor ve yalnızca %14'ü geri dönüşümü için toplanıyor. Bunun da %4'ü işleme sırasında kayba uğruyor ve %8'i ise daha düşük kaliteli uygulamalarda kullanılırken yalnızca %2 gerçekten kapalı geri dönüşümle ekonomiye geri kazandırılıyor. Diğer %14'ü yakma ve enerji geri kazanımı yapılırken %40'lık kısmı düzenli atık depolama sahalarına gönderiliyor. Geri kalan %32'lik kısmı ise denizlere ve okyanuslara karışıyor.[14]

Sistemdeki sızıntıyı gösteren verilerden hareketle plastik atık krizi çözmek için en hızlı atılacak adım, plastik atıkların yaklaşık %40'ını[15] oluşturan tek kullanımlık ambalajların yaşam döngüsünü ele alarak ambalajın atığının negatif değerini kullanabileceğimiz döngüsel sistemler tasarlamaktır.

Günümüzde ambalajlar tasarlanırken içindeki ürünün uzun süre muhafaza edilmesi ve müşteri ihtiyaçları en önemli faktörler olarak göz önünde bulundurulur. Döngüsel yaklaşımla tasarım amacı ise, ambalajın verimli, uzun ömürlü kullanımı ve değerinin en üst düzeye çıkarılmasıdır. Müşteri ihtiyaçlarına göre bazen çok kısa kullanım ömrü olan ambalajlara talep olsa da farklı döngüsel tasarım stratejileriyle bu taleplere uygun çözümler bulunabilir. Böylece sadece tek kullanımlık ambalajların azaltılmasıyla kalmayıp yenilikçi çözümlerle pazarda yeni iş fırsatları yakalanabilir, rekabet üstünlüğü sağlanabilir.

Bu değişim ise, plastik ambalaj değer zincirindeki fırsatların tespit edilmesiyle başlayacak, ambalajın üretilme, kullanılma, toplanma ve yeniden işlenerek yeni ambalaj ve ürünlere dönüştürülme yollarında yapılacak temel değişikliklerle ve değer zincirindeki tüm kilit paydaşların katılımıyla hayata geçecektir.

Döngüsel bir ambalaj değer zincirinin yaratılmasında farklı rollere ve etki seviyelerine sahip kilit paydaşlar;

Ham madde ve ambalaj üreticileri
Kullanıcılar
Atık toplayıcılar
Toplama ve ayırma tesisleri
Malzeme geri kazanımcıları/işlemeciler
Ulusal ve yerel yönetimler

13. The Future of Single-use Plastic Packaging in a Sustainable World, Smithers Materials Science and Engineering, 2020
14. The New Plastics Economy Rethinking the Future of Plastics, Ellen MacArthur Foundation, 2016
15. Solving Plastic pollution 2019 through accountability, WWF, 2019

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Şekil 2: **Döngüsel ambalaj değer zinciri**

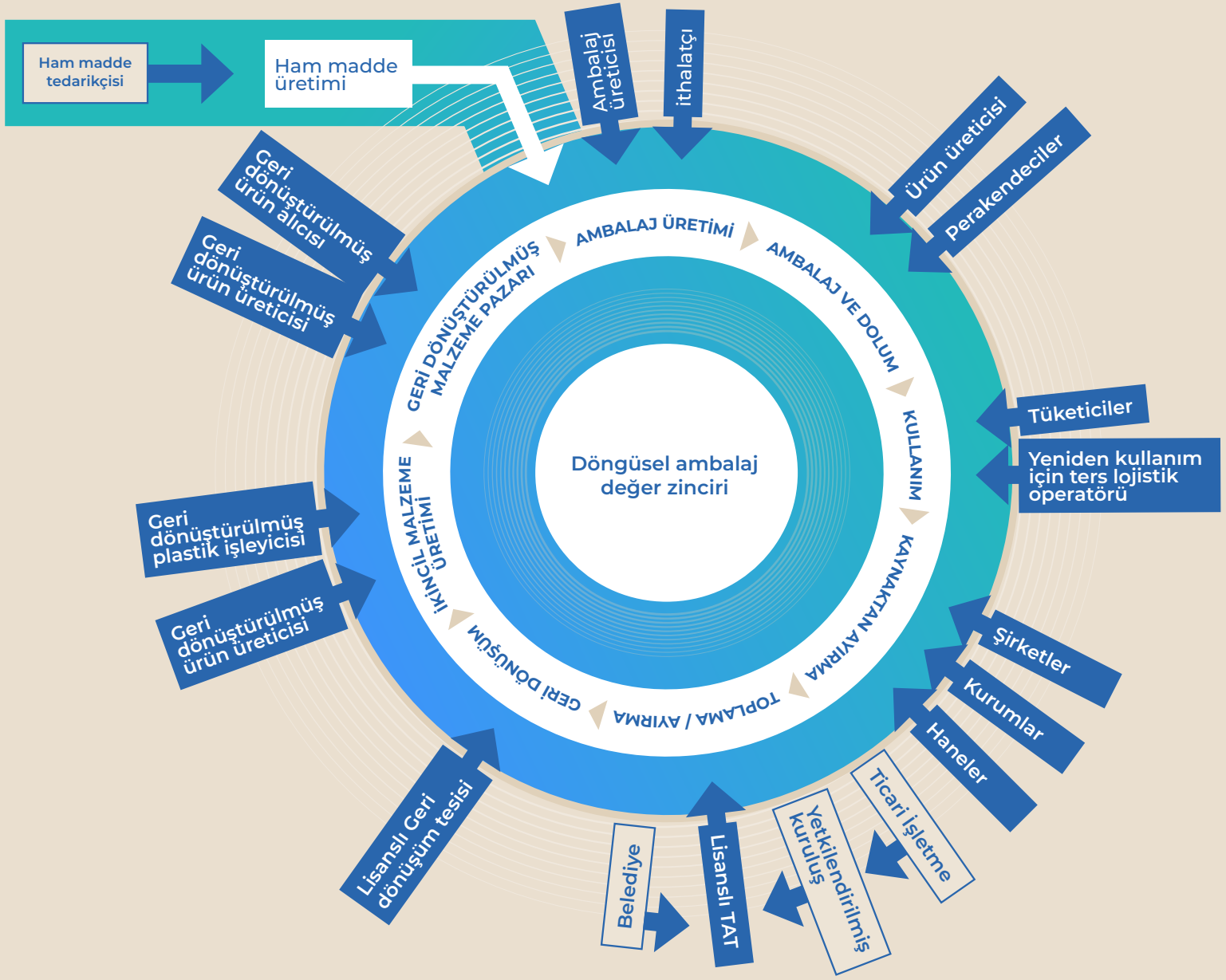

Plastik ambalaj değer zincirinin farklı aşamalarındaki lineer ve döngüsel ekonomi yaklaşımlarını aşağıdaki grafikte görebilirsiniz.

	LİNEER EKONOMİ YAKLAŞIMI	DÖNGÜSEL EKONOMİ YAKLAŞIMI
Ham madde üretim	Plastik ambalajların büyük bir kısmı işlenmemiş fosil yakıtlardan üretilir.	Plastik ambalajların çoğunlukla geri dönüştürülmüş plastikten veya yenilenebilir doğal kaynaklardan üretilir.
Ambalaj üretimi	Bazı ambalaj malzeme türlerinin, tasarım bazlı yapılarının geri dönüştürülememesi nedeniyle yakma tesislerine gönderilir.	Tüm ambalajların tasarlanırken yeniden kullanım veya geri dönüşüm için tasarlanır ve sistemsel değişikliğe gidilir.
Ambalajlama ve dolum	Markalar tarafından sürdürülebilir ve döngüsel ambalaj modellerinin geçici bir trend ve yüksek maliyetli olarak görülür.	Döngüsel tasarımın iş süreçlerine entegre edilir, döngüsel ürünlerle şirket ekonomik değer elde eder, marka değeri artar ve pazarda rekabet avantajı sağlar.
Kullanım	Plastik ambalajların çoğu tek yönlü ve bir kez kullanılmak üzere tasarlanır.	B2C ve B2B uygulamalarındaki ambalajlar için yeniden kullanıma uygun tasarımlar yapılır ve kapalı geri toplama döngüleri kurulur.
Kaynağında ayırma	Haneler ve işletmeler tarafından kaynağında ayırma etkili yapılamaz. Geri dönüştürülebilir malzeme kaybı ve plastik atık kirliliğinin oluşur.	Tüketiciler ve işletmeler, minimum kayıpla geri dönüşüm için doğru bir şekilde kaynağında ayırmayı yapar.
Toplama/Ayırma	Kullanım ömrü sonunda ambalaj atığını yönetmek için mevcut toplama ve ayırma altyapısının yetersizdir. Plastik atık geri toplama oranları düşüktür.	Ayrı toplama sistemleri ve atık getirme merkezleri yaygındır. Plastik ambalajlar için çoğunlukla depozito iade sistemleri vardır ve plastik atık geri toplama oranları yüksektir.
Geri dönüşüm	Plastik atıklar kaynağında ayrı biriktirilmez ve toplanmaz. Bu nedenle geri dönüşüm esnasında yüksek kayıplar oluşur, düşük değerli ürünler elde edilir.	Plastik atıklar kaynağında ayrı biriktirilir. Atık toplayıcıları, plastik atıkları ayrı toplayarak geri dönüşüm için kaliteli atık akışını sağlar. Malzemenin değer kaybı en azdır.
İkincil malzeme üretimi	Malzemeyi yeniden işlemek için altyapı ve teknoloji yetersizdir. Mevzuatsal kısıtlamalar vardır ve kaliteli ikincil ham madde temini için dış kaynaklara bağımlıdır. Bu şekilde elde edilen ham madde pahalıdır.	Geri dönüşüm tesislerine yatırım yapılır. Atık malzemeyi işleme için uygun yasal zeminler hazırlanır ve ikincil ham madde tedariki için dışa bağımlılık azalır.
Geri dönüştürülmüş malzeme pazarı	Geri dönüştürülmüş malzeme, düşük kalitesi sebebiyle, düşük ekonomik değerli ürün ve ambalajlarda kullanılır.	Üstün teknoloji ve kaynağında doğru ayırma yöntemleriyle üretilen yüksek kaliteli geri dönüştürülmüş malzeme, ekonomik değeri yüksek ürün ve ambalajlarda kullanılır.

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Ekonomik ve çevresel sorunların günden güne arttığı ve çözümlerin arandığı bir dönemdeyiz. Ürün üretimine ve dolayısıyla tüketime dayalı olan geleneksel lineer ekonomi; ham madde, tasarım, üretim, tüketim ve bertaraf gibi basit ve tek yönlü bir değer zincirinden oluşur. Bu süreçler, her aşamada adım adım yaratılan değerin ürünün tüketilmesiyle neredeyse tamamen yok olmasına ve tüm değer zinciri boyunca olumsuz etkilere neden olur. Azalan ham madde ve maliyetler nedeniyle, şirketler lineer ekonomide kaybolan değerin yakalanması için mevcut iş yapış şekillerini gözden geçirmeye ve bu değer kayıplarını ortadan kaldıracak döngüsel iş modellerini kullanmaya başladılar.

Döngüsel iş modelleri, değer zincirindeki dört farklı kaybın değere dönüşmesi için kurgulanmışlardır. Bu kayıplar sırasıyla kaynak, kapasite, yaşam süresi ya da gömülü değer olabilir. Yani, enerji ve malzeme gibi sonlu kaynaklar kaybolabilir, ürünün kapasitesi tam kullanılmıyor dolayısıyla kapasite kaybı oluyor olabilir, ürün yaşam süresinden daha önce atıl duruma düşüyor yani yaşam süresi kayboluyor olabilir ve son olarak ürünün içinde gömülü olan ürün ve parçalar değere dönüştürülemediği için kayba uğruyor olabilir.

Bu kayıplar ürününün dayanıklılığı artırılarak, kullanım ömrü sonunda ne olduğuna bakılarak ve mümkün olan bütün değerleri geri kazanarak fırsata dönüştürülebilir. Bu fırsatları yakalamak için bir şirketin çıkacağı yolculukta ilk adım ürün tasarımını gözden geçirmektir.

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Döngüsel ekonomiye geçişte ilk adım: Tasarım

Kısa bir süre öncesine kadar, ürünler kullanım ömürleri sonrasında ne olacakları düşünülmeden, hızlı tüketimi sağlayacak şekilde tasarlandı. Bu tek yönlü üretim ve tüketimin yarattığı atıklar, atık yönetiminde aksamalar oluşunca günümüzdeki plastik atık krizinin önemli sebeplerinden biri haline geldiler. Tasarım bir ürünün yaşam döngüsünün ve döngüselliğinin başlangıcında yer alır. Genellikle kullanıma odaklandığından, ürünlerin verimli ve uzun süre kullanımını önceliklendirmez ve hem üründeki malzeme değerinin kaybına neden olurken hem de geri kazanılmasına engeller oluşturur. Bu nedenle tasarım yapılırken, ürünlerin uzun süre kullanımda kalmasına olanak sağlayan, kullanım süresi dolan ürünlerdeki değerin geri kazanılabildiği, atık ve kirlilik oluşumunu engelleyen döngüsellik ilkelerine uyulması gerekir.

Tasarım, döngüsel ekonomiye geçişin merkezinde yer alıyor. Döngüsel tasarım yaklaşımı ve tasarım stratejileri, lineer sisteme göre tasarlanmış her şeyin yeniden ele alınarak üründeki değer yıkımını azaltılmanın anahtarıdır. Genellikle tek yönlü ve tek kullanım için tasarlanan problemli ve gereksiz plastik ambalajların döngüsel bir yaklaşımla yeniden tasarlanmasıyla plastik ambalajların asla atık haline gelmediği, teknik ve biyolojik olarak yeniden kazanıldığı sistemler yaratmak mümkün olacaktır.

%26

hızlı tüketim ürünlerinin ambalajlarında kullanılan plastik miktarı üretilen toplam plastik hacminin %26'sını temsil ediyor.

%14

döngüsel yaklaşımla tasarlanmayan bu ambalajların sadece %14'ü atık haline geldikten sonra geri dönüştürülebiliyor.

Döngüsel tasarım özellikle hızlı tüketim ürünlerinde oldukça önemli bir etkiye sahiptir (>toplam etkinin %20'si).[16] Çünkü hızlı tüketim ürünlerinin ambalajlarında kullanılan plastik miktarı üretilen toplam plastik hacminin %26'sını temsil ediyor ve döngüsel yaklaşımla tasarlanmayan bu ambalajların sadece %14'ü atık haline geldikten sonra geri dönüştürülüyor.[17] Ayırma ve yeniden işlemedeki kayıpları da hesaba kattığımızda ambalajın malzeme değerinin yalnızca %5'i korunuyor.[18] Döngüsel iş modelleri ve tasarım stratejilerinin uygulanmasıyla söz konusu değer kaybı engellenebilir.

16. 17 The Circular Economy Handbook: Realizing the Circular Advantage, Peter Lacy, Jessica Long, Wesley Spindler, 2020

18. The New Plastics Economy Rethinking the Future of Plastics, Ellen MacArthur Foundation, 2016

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Döngüsel ekonomiyi yaratmada önemli rol oynayan tasarım sürecinin her aşaması hem kullanıcı ihtiyaçlarını karşılayacak hem de sistematik sonuçları göz önünde bulunduracak şekilde daha geniş kapsamlı olmalıdır. Bu bakış açısına sahip, döngüsel iş tasarımı eğitimleri veren Hollanda hükümeti destekli sivil toplum kuruluşu **CIRCO**, girişimciler ve profesyonellerin döngüsel ekonomiye geçişlerini yeni iş modelleri ve döngüsel tasarıma odaklanan metodolojisiyle hızlandırıyor. Döngüsel iş modelleri yaratırken tasarım değişiminde tetikleyici rol oynayan CIRCO metodolojisi, hızlı tüketim ürünlerine özel geliştirdiği döngüsel tasarım stratejileriyle de plastik ambalaj değer zincirinin farklı aşamalarında tespit ettiğimiz fırsatların hayata geçirilmesi için zemin oluşturuyor.

Kompleks bir yapıda olan ambalaj değer zincirinin tüm aktörlerine ve aşamalarına kapsayıcı şekilde ele alan, ham madde tedarikinden kullanım sonrasına kadar odaklanan döngüsel tasarım stratejilerine bir göz atalım.

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Döngüsel Tasarım Stratejileri

0 Yeniden düşün
Ambalaj için lineer sistemden döngüsel sisteme geçişi hedefler.

1 Yeniden kullanım
Ambalajın tasarımını değiştirerek ürünün kullanım ömrünü uzatmayı hedefler.

2 Azalt
Ambalajdaki ham madde kullanımını azaltmayı hedefler.

3 Geri dönüşüm
Ambalajı geri dönüşüm için en uygun hale getirmeyi, ambalajda mümkün olduğunca geri dönüştürülmüş malzeme kullanmayı hedefler.

4 Yenilenebilir
Ambalajın tamamen veya kısmen yenilenebilir malzemelerden üretilmesini, kompostlanabilir olmasını hedefler.

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Döngüsel ambalaj tasarım stratejileri ve faaliyetler

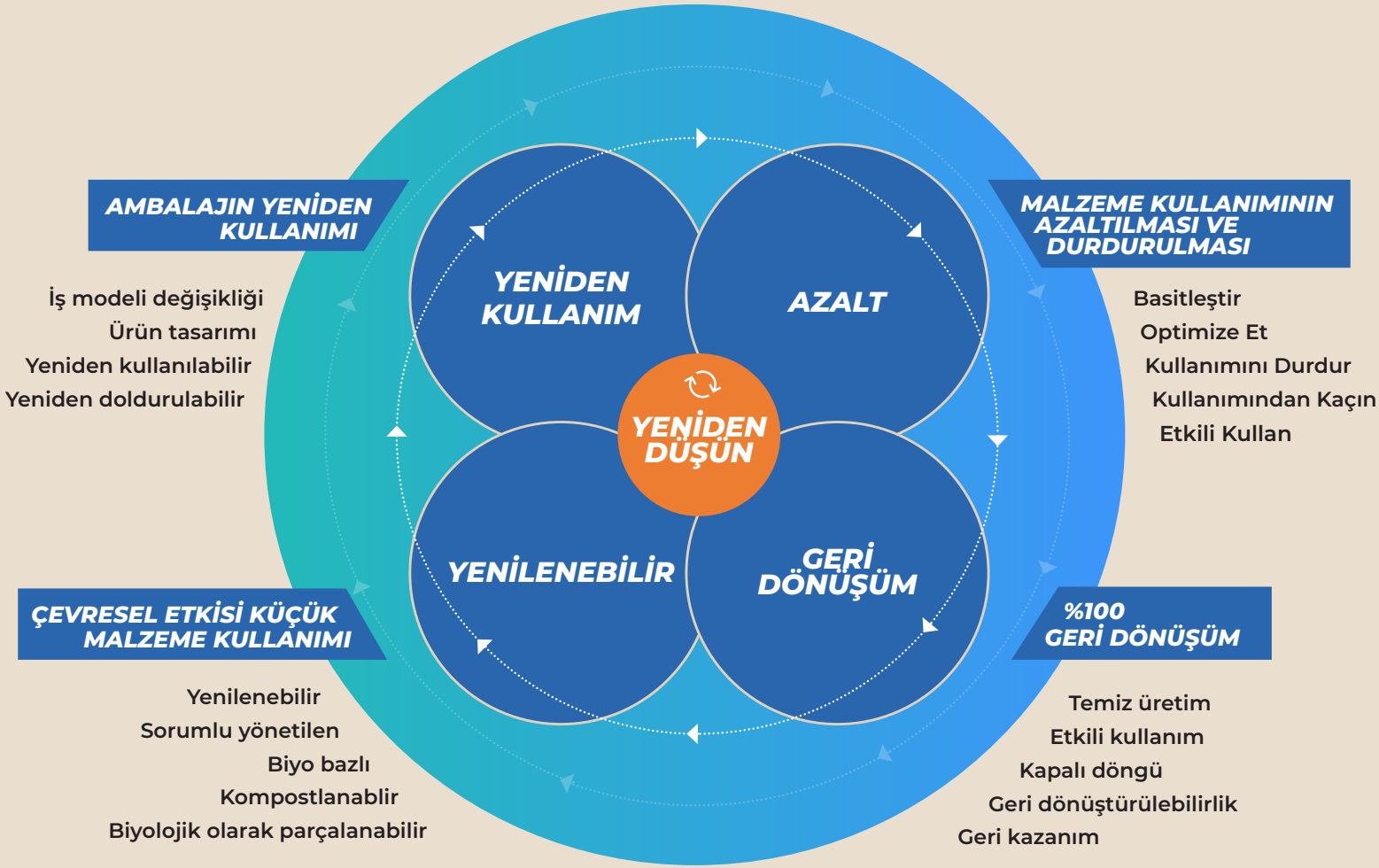

Plastik ambalajın geleceği döngüseldir

Şeyda Dağdeviren Hill

Döngüsel Ekonomi Eğitmeni, SKD Türkiye

Adım adım döngüsel ambalaja geçiş

Tasarım stratejileri, şirketlerin ambalaj uygulamalarının ve ambalaj pazarının döngüselliğe geçişinin başlangıcıdır. Döngüsel tasarım ilkelerinin işlere başarılı bir şekilde ve uzun vadeli entegrasyonunda izlenecek yol genel olarak aynı olsa da, bu ilkelerin ürünlere uygulanması, değer zincirinde konumunuza, ambalajın kullanım amacına göre değişiklikler gösterebilir. Ancak, döngüselliğin sürekli bir iyileştirme ve gelişime süreci olduğu göz önünde bulundurularak ambalajda döngüselliğe geçmenize ve uygulamanıza yardımcı olacak adımları izleyebilirsiniz.

01 *Planla*

- Döngüsel ambalaj çalışma grubu oluştur
- Ambalaj kullanılan alanları belirle
- Tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastikleri tespit et
- Tedarik zincirini gözden geçir
- Döngüsel ambalaja geçiş planı oluştur, hedef koy

02 *Başla*

- Döngüsel ekonomi eğitimi/uzman desteği al
- Mevcut değer zincirini gözden geçir
- Değer kayıplarını belirle
- Döngüsel iş fırsatlarını tespit et
- Uygun döngüsel tasarım stratejilerini belirle
- Ar-Ge çalışmalarına başla

03 *Uygula*

- Üst yönetimin sahipliğini kazan
- Pilot uygulamaya geç
- Gelişmeyi ölç
- Değer zinciri iş birlikleri kurmak üzere çalışmalar yap

04 *Geliştir*

- Pilot uygulamanın sonuçlarını değerlendir
- Ölçeklendirmek üzere paydaşlarla görüşmeler yap
- Yatırım ihtiyacı olması durumunda avantajlı fonlar için projelendir

10

taahhütlere

giriş

10-1

taahhütlere giriş ambalajlı

tüketim malları sektöründe taahhüt veren şirketler

Anadolu Efes

Danone Hayat İçecek ve Gıda San. Tic. A.Ş. (Danone Su Türkiye)

Nestle Türkiye

Organik Kimya San. ve Tic. A.Ş.

Procter & Gamble

Sütaş Süt Ürünleri A.Ş.

Unilever Sanayi ve Ticaret Türk A.Ş.

Bölümlere ulaşmak için başlıklara tıklayın.

10-1

Ambalajlı tüketim malları şirketleri için sektörel asgari

gerekliliker

01 2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

ANADOLU EFES

800 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Değer zincirimizde çok düşük bir orana sahip olmasına rağmen plastik kullanım oranını azaltmak, biyobazlı, biyobozunur veya geri dönüştürülmüş malzemelere geçmek için 2023 yılı sonuna kadar girişimcilik ekosistemi, tedarikçilerimiz ve üniversitelerle Ar-Ge çalışmaları yürüteceğiz.
- 2023 yılı sonuna kadar çoklu paket ambalajlarında plastik kullanımını azaltmamızı ya da sonlandırmamızı sağlayacak yeni teknoloji çözümleri üzerinde çalışacağız.
- Ofislerimizi daha az atık üreten, doğa dostu çalışma ortamlarına dönüştürüyoruz. Bunun için 2022 yılı sonuna kadar ofislerimizden tek kullanımlık plastiği çıkaracağız.
- Tek kullanımlık festival bardaklarımızda biyobozunur alternatiflere yönelerek yeni plastik atık oranını azaltacağız.
- Yukarıda bahsettiğimiz plastik azaltım çalışmaları kapsamında verdiğimiz taahhütlerle 2022 sonuna kadar 500 ton, 2023 yılı sonuna kadar ise ilave 300 ton daha yeni plastik üretimini azaltmayı hedefliyoruz.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Plastik kasalarımızda uyguladığımız yeniden kullanım modelini sürdüreceğiz.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Kullandığımız plastik ambalajların %100'ünün tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olması için 2023 yılı sonuna kadar Ar-Ge çalışmaları yürüteceğiz.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Yeni kasalarımızda 2021 itibariyle %50 geri dönüştürülmüş plastik içeren malzeme kullanmaya başlayacağız. Böylece işlenmemiş plastik kullanımını azaltacağız.

DANONE WATERS

2.100 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- PVC'yi ambalajlarımızdan tamamen çıkaracağız. 2022 yılına kadar PVC emniyet bantlarını tamamen hayatımızdan çıkaracağız (yılda 55 ton). Tek bir kapak tipimizde bulunan PVC içerikli contayı 2022'de tedarikçi ortak çalışması yürüteceğiz ve 2023 yılına kadar kullanımdan kaldıracağız.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2020 yılında Hayat ve Sırma markaları altında sattığımız su tonajının en az %40'ı yeniden kullanılabilen geri dönüştürülebilir ambalajlardan gelmektedir. Yeniden kullanılabilen ambalajdaki suya erişimi kolaylaştırmak için web ve mobil sipariş uygulamaları, kredi kartı ile ödeme hizmeti kolaylığı tüketicilerimize sunuldu. Mevcut uygulamalara devam ederek 2022 yılında yeniden kullanılabilen ambalajlı ürün kullanım oranını %40-%42 aralığına getirmeyi ve 2023 yılında bu ambalajlar için kullanım oranımızı %42 oranına getirmeyi hedefliyoruz. Bu hedeflere ulaşmak için dijital kanalların kullanımının artırılması ve "Hayat Güzel" sadakat programı ile tüketicilerimizi yeniden kullanım modelini daha fazla benimsemeleri için özendireceğiz.

Ek Taahhütler

- Danone Hayat İçecek ve Gıda San. Tic. A.Ş. ve Sırma Grup İçecek San. Tic. A.Ş. toplam hedefleri olarak belirtilmiştir.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2021 yılı sonuna kadar tüm plastik ambalaj portföyümüzü kapsamlı bir şekilde gözden geçireceğiz. Birincil ve ikincil ambalaj malzemelerimizin %100 tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olması hakkında fizibilite çalışması yaparak strateji planımızı belirleyeceğiz ve 2022 aksiyonları belirlenecek. 2021 yılı sonuna kadar tüm birincil ambalajlarımızı Ellen MacArthur Vakfı ilkeleri temel alınarak geliştirilmiş, "Danone Geri Dönüşüme Uygun Tasarım" rehberine göre değerlendireceğiz. Tam boy giydirme etiketli PET şişelerimizin geri dönüştürülebilirliğini sağlamak üzere 2021 yılı içinde etiket üzerinde perforasyon uygulamaya başlayacağız.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2022 yılına kadar geri dönüştürülmüş PET kullanım stratejimizi belirleyeceğiz. Alternatif tedarikçi geliştirme süreçleri yürütülecek, teknik ve finansal fizibilite çalışmalarına göre ürün portföyü incelenerek uygun ambalajlar belirlenecek, Bakanlık'la mekanik rPET yasallaşması yönünde çalışılacak. Buna göre 2022 aksiyonları belirlenmiş olacaktır. Türkiye'de depozito iade sisteminin doğru yasal çerçevenin belirlenmesinde ilgili Bakanlık'larla çalışmalarda aktif rol alacağız. Böylece geri dönüştürülmüş PET üretimi kolaylaştırılabilecektir.

10.000 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Nestlé Türkiye olarak halihazırda paketleme malzemelerimizin %91,6'sı tekrar kullanılabilir ve geri kazanılabilir durumda. Global taahhütlerin ışığında Nestlé Türkiye 2022 yılı hedefimiz, kullanılan geri dönüştürülebilir plastik oranını %85'e, geri dönüştürülmeye uygun şekilde tasarlanmış plastik oranını ise %98'e çıkarmak. 2025 yılına kadar ise ambalajlarımızın tamamında %100 geri dönüştürülebilir malzeme kullanımını amaçlıyoruz. Halihazırda Nestlé Türkiye Su Grubunda üretim hacminin yaklaşık üçte birini, ambalajın tekrar kullanımı modelini esas alan damacana su dolumu oluşturmaktadır. Bu iş kolunda, ambalaj malzemelerinin %99,9 u geri dönüştürülebilir veya tekrar kullanılabilir olup; 2023 yılı itibarı ile tüm malzemelerin geri dönüştürebilir olması konusunda çalışacağız.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Hiçbir plastik ambalajımızın faydalı ömrünü depolama sahalarında tamamlanmaması, çöp haline gelmemesi vizyonu ile Nestle Global olarak %50 geri dönüştürülmüş PET malzeme kullanımına ulaşarak ve gıdaya uyumlu geri dönüştürülmüş ambalaj malzemeleri geliştirerek, 2025 yılı sonunda saf plastik malzeme kullanımını 1/3 oranında azaltacağız. Nestle Türkiye olarak çalışmalarımızı bu yönde geliştirirken; 2025 yılı itibarı ile Nestle Su birimimizin tüm PET şişelerinde %50 geri dönüştürülmüş malzeme kullanımına geçeceğiz. Bu hedefe ulaşırken PET şişe üretimlerimizde 22.000 ton geri dönüştürülmüş PET ham maddesi kullanmayı taahhüt ediyoruz. Günümüzden 2023 yılına kadar olan sürede de 8.000 ton ham madde kullanacağız.

ORGANİK KİMYA

252 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Proseslerde kullanılan plastik kaplar yerine metal kapların, depolama amaçlı IBC (orta boy ambalaj) ve varil ambalaj yerine paslanmaz çelik tankların kullanılarak; 2021 yılında 14 ton, 2022 yılında 20 ton, 2023 yılında 36 ton plastik azaltımı sağlayacağız.
- Yemekhane ve ofislerden kaynaklanan tek kullanımlık plastik bardak, çatal, pipet, su şişesi vb. ambalajların tamamen ortadan kaldırılması ile; 2022 yılında 22 ton, 2023 yılında 23 ton plastik azaltımı sağlayacağız.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Ürünlerimize ait plastik IBC ve varil ambalajların müşteriden toplatılıp yeniden kullanımı, ayrıca üretim içerisinde kullanılan ham madde ambalajlarının yıkatılarak işletme içinde yeniden kullanılması ile; 2021 yılında 54 ton, 2022 yılında 40 ton, 2023 yılında 43 ton plastik azaltımı sağlayacağız.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2021 yılında IBC ve varil ambalaj materyallerinin %100 geri dönüştürülebilen yüksek yoğunluklu polietilen malzemelerden seçilerek, geri kazanım tesislerinde geri dönüşüme tabii tutulması için tedarikçiler ile iş birliği içinde olacağız.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2023 yılı sonuna kadar IBC ve varil ambalajlardaki plastik içerik oranının en az %10'unun geri dönüştürülmüş malzemeden seçilebilmesi için, 2021 yılından itibaren tedarikçiler ile koordinasyon sağlamaya başlayacağız.

426 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Gereksiz plastik ambalajların kullanılmasını önleyerek, mümkün olan yerlerde 1 Nisan 2023 tarihine kadar örnek uygulamalarla, gereksiz plastik ambalajı elemine edeceğiz ya da azaltacağız. Bu doğrultuda gerçekleştireceğimiz ambalaj optimizasyonu çalışmaları 2021- 2022 yılı boyunca ve devam eden yıllarda gerçekleştirilecektir.
- 2023 yılına kadar en az bir kategorimizde, çok katmanlı esnek ambalajlar gibi sorunlu malzemelerin alternatif malzemelerle değiştirilmesi için çalışmalarımızı tamamlayacağız.
- Malzeme kullanımını azaltmak için 2021 yılı sonuna kadar sürdürülebilir ambalaj tasarımı çalışmalarına başlayacağız.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2021 yılına sonuna kadar üretim kaynaklı atık plastikleri toplayıp tekrar kullanmak için lojistik şirketimiz ve toptancılarımız ile planlamayı tamamlayıp uygulamaya geçeceğiz.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2022 yılına sonuna kadar yeniden kullanım/yeniden doldurma seçenekleri sunan kişisel bakım ürünlerini Türkiye'ye getireceğiz.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2022 yılı sonuna kadar kullandığımız %100'ü geri dönüştürülebilir ambalajla sunulan marka sayımızı 8'den 10'a çıkaracağız.

450 ton*

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2021 yılı sonuna kadar tüm plastik ambalaj portföyümüzü kapsamlı bir şekilde gözden geçirip, azaltım eylem planı hazırlayacak ve 2022 yılında uygulamaya koyacağız.
- 2021 yılı sonuna kadar geri dönüşüm için problemli ve geri dönüşümü engelleyen kapaklar, etiketler, çok katmanlı bileşenler ve renklere yönelik tasarımları gözden geçireceğiz, teknolojinin elvermesi durumunda 2022 sonrasında uygun tasarımları aşamalı olarak hayata geçireceğiz.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Mevzuat ve sektörün temel standardı olan GMP kuralları gereği, birincil ambalajda yeniden kullanım modelleri mümkün değildir. Üçüncül ambalajdaki yeniden kullanım oranımız %90'dır. Bu alandaki gelişmeler takip edilip, yeni teknoloji ve ürünlerin ortaya çıkması durumunda yeni ürünlere geçiş planlanacaktır.

Ek Taahhütler

- 2023 yılı sonuna kadar tüketiciler arasında geri dönüşümü teşvik etmek ve farkındalığı artırmak için kâr amacı gütmeyen kuruluşlarla çalışmayı taahhüt ediyoruz.

*

Plastik azaltım hedefleri:

- 2021 yılında birincil ambalajda en az 160 ton,
- 2021 yılında ikincil ambalajda en az 260 ton,
- 2022 yılında birincil ambalajda yaklaşık 30 ton plastik azaltımı.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Birincil ambalajda tekrar kullanılabilir ambalajların kullanımı mümkün değilken, üçüncül ambalajlarımızda geri dönüşüm oranı yüksek ambalaj kullanılmaktadır. İkincil ambalajlarda 2021 yılı sonuna kadar yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir, kompostlanabilir olmayan, plastik hacmimizi belirleyip, teknoloji, yatırım vb. unsurları da göz önüne alarak yol haritası hazırlayıp, uygulamaya geçireceğiz.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Birincil ambalajda tekrar kullanılabilir ambalajların kullanımı mümkün değildir. Mevcutta üçüncül ambalajlar %100 geri dönüşümlüdür.

470 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Unilever'in Türkiye'deki tüm fabrikaları, 2013 yılından bu yana 'çöplüğe sıfır atık' statüsünde üretim yapmakta; 2015 yılında ise fabrikalarının yanı sıra depoları, dağıtım merkezleri ve ofisleri sıfır atık statüsüne erişmiş bulunmaktadır.
- Unilever Türkiye'de 2018 yılından beri tüm ofislerinde tek kullanımlık plastik kullanmamaktadır. Unilever Türkiye'de 2017 yılından bugüne plastik kullanımını 511 oranında azaltmıştır. Plastik azaltım hedefiyle yürütülen Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarıyla;
  - Güzellik&kişisel bakım kategorisinde 2021-2022 döneminde 100 ton, 2022-2023 döneminde 100 ton,
  - Dondurma, gıda ve içecek kategorisinde 2021-2022 döneminde 45 ton, 2022-2023 döneminde 50 ton
  - Ev bakım kategorisinde 2021-2022 döneminde 20 ton, 2022-2023 döneminde 155 ton plastik azaltımı hedeflenmektedir.
  - Unilever, azaltım hedeflerine ek olarak PCR kullanımları ile net plastik ambalaj azaltımı sağlamayı taahhüt etmektedir.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Unilever globalde ve Türkiye'de yeniden kullanılabilir ve doldurulabilir formatlar geliştirmektedir ve bu örneklerin ürün portföyü içerisinde çoğaltılmasını hedeflemektedir.
- Türkiye'de 2021 yılında piyasaya sürülen Cif Ultra Serum Mutfak ve Banyo ürünlerinin %100 geri dönüştürülebilir şişesi, Power&Shine şişelerine göre %75 daha az plastik içermektedir. Cif Ultra Serum, Power&Shine şişelerinin tekrar kullanılmasını sağlamaktadır.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2025'e kadar tüm plastik ambalajlarını "tamamen tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir" olarak piyasaya süreceğini taahhüt etmektedir. Türkiye'de ambalajlarda kullanılan geri dönüştürülebilir plastik oranı %93'e ulaşmıştır, bu oranın 2022 yılına kadar %95, 2023'e kadar ise %100'e ulaşması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda yürütülen Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarıyla;

- Ev bakım kategorisinde ambalaj plastik ağırlıklarının düşürülmesi hedeflenmekte,
- Dondurma, gıda ve içecek kategorisinde 2021-2022 ve 2022-2023 döneminde çeşitli ambalajlarda %50 rPET'e geçiş yapılması ve tüm etiketlerin geri dönüştürülebilir malzemeden üretilmesi hedeflenmekte,
- Güzellik & kişisel bakım kategorisinde ise saç bakım ürünlerinde, geri dönüştürülebilir plastik ve siyah plastikten şampuan ve saç bakım kremi şişeleri ve saşe formatlar geliştirilmektedir.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2025 yılına kadar Unilever globalde tüm ambalajlarında en az %25 oranında PCR kullanma hedefi doğrultusunda çalışmalar yürütmektedir. Bu hedef Türkiye'de 2021-2022 döneminde %4, 2022-2023 döneminde ise %10 olarak belirlenmiştir.Türkiye toplam hedefine ulaşmak için;
  - Ev bakım kategorisinde 2021-2022 hedefi en az %25 PCR, 2022-2023 hedefi ise %50-%100 PCR,
  - Güzellik & kişisel bakım kategorisinde 2021-2022 hedefi %30 PCR rHDPE ve 2022-2023 hedefi ise %50 PCR rHDPE olacak şekildedir.
  - Dondurma, gıda ve içecek kategorisinde ise bu süre içerisinde çeşitli ambalajlarda %50 rPET'e geçiş yapılacaktır.

10-2

taahhütlere giriş

perakende

hizmet, gıda şirketinin taahhütleri

Allianz Türkiye

Borusan Lojistik Dağıtım Depolama Taşımacılık ve Ticaret A.Ş.

Deloitte Türkiye

Divan Turizm İşletmeleri A.Ş.

Garanti BBVA

IC İçtaş İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

LAV

Migros Ticaret A.Ş.

Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.

TSKB

Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.

Bölümlere ulaşmak için başlıklara tıklayın.

10-2

Perakende, hizmet ve gıda şirketleri için sektörel asgari

gerekliliker

Notlar:

- Taahhütler ambalajlı tüketim malları, hizmet ve gıda servisi şirketleri ve ambalaj üreticileri için aynıdır.
- Perakendeciler için taahhütler sadece kendi markalı ürünleri kapsar.

01 2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Allianz

2,5 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2023 yılı sonuna kadar ofislerdeki tüm plastik torbaların kullanımını ortadan kaldırmayı hedefliyoruz.
- Faaliyet gösterdiğimiz ofislerimizden çıkan plastik atık miktarını 2023 yılında 2016 yılına göre %90 azaltmayı hedefliyoruz.
- Faaliyet gösterdiğimiz ofislerimizden çıkan plastik atık miktarını yıllık ortalama 500 kg sevilerine düşürerek toplam atık miktarımızın içindeki plastik atık oranını %1,3 den %0,5'e düşürmeyi hedefliyoruz.
- Plastik koruyucu ambalajla gelen dergi aboneliklerimizi gözden geçirip 2023 yılına kadar online ortamda üyelikleri tercih edeceğiz.
- Dijital çözümlere yatırım yaparak, kargolama şeklimizi gözden geçirerek, paketlemede gereksiz katmanları ortadan kaldırarak yaklaşık 4 kg'a denk gelen kargo poşeti kaynaklı plastik atığını ve 2023 yılında %20 oranında azaltmayı amaçlıyoruz. Hizmet aldığımız firmaların da plastik azaltmayı teşvik edici faaliyetlerde bulunmalarını teşvik edeceğiz.

devamı sonraki sayfada →

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Ofis alanlarımızda plastik kaplı su kullanmamayı hedefliyoruz, 2023 yılı sonuna kadar tek kullanımlık 0,5 lt, 1,5 lt, 19 lt gibi çeşitli boyutlardaki plastik şişeleri %100 kullanımdan kaldıracağız. 2023 yılı sonuna kadar bu alandaki plastik atık azaltım beklentimiz 150 kg'dır.
- Merkez ofislerimizde kullandığımız temiz su sebillerini bölge ofislerimizde de kullanarak su kaynaklı plastik ambalaj atığı oluşturmayacağız.
- 2023 yılı sonuna kadar plastik tabak, çatal-bıçak, bardak gibi tek kullanımlık plastik ürünleri, faaliyet gösterdiğimiz tüm ofislerden kademeli olarak kaldırmayı hedefliyoruz. 2023 yılı sonuna kadar bu alandaki plastik atık azaltım beklentimiz 600 kg'dır.
- 2023 yılı sonuna kadar misafir alanlarında tek kullanımlık plastiği azaltmak ve kullanımdan kaldırmak için bir yol haritası geliştireceğiz. Bu yol haritasının kapsamında plastik şişeler, pipet vb. olacak.

devamı sonraki sayfada →

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Değer zincirindeki diğer paydaşlarımızla İPG taahhüdüne katılımı teşvik ederek ve büyük tedarikçilerimizle yakın bir şekilde çalışarak, ambalaj kullanımında geri dönüştürülebilir ambalaj kullanımını teşvik edeceğiz.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Allianz

2,5 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Plastik kullanımını azaltmaları yönünde acentelerimize eğitimler düzenleyerek onları teşvik edeceğiz.
- 2023 yılı sonuna kadar etkinlikler, sosyal medya veya reklamlarda yeniden kullanım modeliyle ilgili farkındalık artırıcı en az bir çalışmayı başlatacağız.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Plastik malzeme ambalajlı ürünler için optimizasyon çalışması yapıp temizlik malzemelerinde atık oluşumunu azaltmak için hizmet firmamızın daha büyük hacimli paketlerle tedarik, daha düşük mikronlu plastik içeren ürün tercihi veya tekrar dolum sistemi oluşturmasını teşvik edeceğiz. 2023 yılı sonuna kadar bu alandaki plastik atık azaltım beklentimiz 600 kg'dır.
- Çalışanlarımızda tekrar kullanımı, ambalaj atığı oluşturmamayı teşvik edici dolum istasyonları kurulması için araştırmalar yapacağız. Ofis alanlarımızda çalışanlarımızın kendi kaplarını getirerek kullanma imkanlarını sunabilecek tedarikçilerle iş birliği yapacağız.
- Uluslararası vizyon doğrultusunda 2023 yılı sonuna kadar tüm çalışanlarımıza tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastiklerin kullanımını azaltmaları ve durdurmaları için farkındalık eğitimleri vereceğiz.
- Tedarik edilen yerinde yemek üretimi hizmetlerinin %100 yeniden kullanılabilir kaplarda olması için tedarikçimizle iş birliği çalışması başlatılmış olup 2023 yılı sonuna kadar 1000 kg plastik azaltımı gerçekleşmesi beklenmektedir.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

BORUSAN LOJİSTİK

1 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- (2022'ye kadar çalışmalara başlanacaktır, hedef 2023 için verilmiştir) 2023'e kadar ikincil (nakliye) ambalaj olarak kullanılan streç film tüketiminin 1 ton oranında azaltılması için, kullanımın standartlaştırılması konusunda ölçüm yapılacak, ürün tipine göre kullanım miktarları belirlenerek tüm operasyonlara yayılımı sağlanacaktır.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- (2022'ye kadar ölçümlenmesi için sistem kurulacaktır.) 2023'e kadar pandemi kaynaklı artan tek kullanımlık su şişelerinin %80 oranında geri dönüşümü sağlanacaktır.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- (2022'ye kadar ölçümlenmesi için sistem kurulması ve ön araştırmanın yapılması) 2023'e kadar tedarik edilen plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik oranı takip edilebilir hale getirilmesi, satın alma kriterlerinin oluşturulması ve kullanımın %2'si geri dönüştürülmüş plastik içeriği olan ambalajların tercih edilmesi sağlanacaktır.

Ek Taahhütler

- (2022'ye kadar çalışmalara başlanacaktır, hedef 2023 için verilmiştir) 2023'e kadar müşterilerimizden kaynaklanan plastik ambalajların ve sabitleme materyallerinin (kilitli torba, balonlu naylon vb.) 1 ton azaltılması ve değiştirilmesi için en az 5 adet müşterilerimiz ile ortak farkındalık çalışmaları yapılacaktır.
- Şirket içi eğitim, yarışma vb. aktiviteler ile döngüsel ekonomi konusunda farkındalığın arttırılması sağlanacaktır. (2021: 300 kişi, 2022: 500 kişi, 2023: 700 kişi)
- (2022'ye kadar çalışmalara başlanacaktır, hedef 2023 için verilmiştir) 2023'e kadar kullanılan brandaların re-use (tekrar kullanım) noktalarının araştırılması için üniversite ve meslek okulları ile çalışmalar yapılacaktır.

Deloitte.

0,185 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Ofislerimizde kullandığımız plastik bardakların kullanımlarını kısıtlayarak ve uzun vadede tamamen kaldırarak hedefimize ulaşabileceğimizi değerlendiriyoruz. Ek olarak diğer plastik malzemelerimizden (tabak, çatal, kaşık gibi) de uzun vadede tamamen kurtulmak; plastik dosya kullanımlarını da olabilecek en yüksek seviyede azaltarak hedefimizin üzerine çıkmayı da hedefliyoruz.
- İlk yıl için toplam hedefimizin yarısı kadar bir azaltım yapmak sonraki yılda ise taahhüdümüzü de aşacak şekilde süreci ilerletmeyi planlıyoruz.
- Pandemi döneminde, ofislerimizde plastik malzemelerin kullanımı ciddi olarak düşmüş olmakla beraber, bunun daha kontrollü bir şekilde, alınacak aksiyonlarımızla azaltımını sağlamayı düşünüyoruz.
- Tek kullanımlık bardaklar yerine, uzun süreli kullanılabilecek cam veya çevre dostu materyallerden yapılan ürünlerin kullanımını önceliklendireceğiz.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

divan

12 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Divan markalı ürünlerimizin satışı için kullandığımız toplam 10.230 ton plastik poşetleri 2021 yılının sonuna kadar %75 azaltıp 2022 yılına kadar %100 kullanımdan kaldıracağız.
- 2022 yılına sonuna kadar Divan birimlerimizde misafirlerimize verdiğimiz 197.634 kg plastik pipet verilmesini sonlandıracağız.
- 2023 yılı sonuna kadar tüm personel alanlarından tek kullanımlık plastik şişeleri/su bardağı 1.851,938 kg %100 kullanımdan kaldıracağız.
- 2023 yılı sonuna kadar misafir alanlarında tek kullanımlık plastiği azaltmak ve kullanımdan kaldırmak için bir yol haritası geliştireceğiz. Bu yol haritasının kapsamında plastik şişeler, pipet vb. olacak.
- 2023 yılına sonuna kadar yaklaşık 1.500 çalışanlarımıza tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastiklerin kullanımını azaltmaları ve durdurmaları için farkındalık eğitimleri vereceğiz. Çoklu kullanımı teşvik eden malzemeler temin edeceğiz.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2022 yılına sonuna kadar sürdürülebilirliği destekleyici yeniden kullanılabilir materyallerin kullanımını teşvik etmek için, birimlerimizde sunacağımız ürünler ile müşterilere bu ürünlerin tanıtımlarını yaparak, onlarında bu değişim hareketine katılmasını sağlayacağız. 2021 Mart ayında açtığımız şehre yepyeni bir soluk getiren markamız Kokoa'da çevreye dost yeniden kullanılabilir ürünlerin satışlarına başladık.
- 2023 yılına sonuna kadar Divan birimlerimizde yeniden kullanılabilir alışveriş çantası hizmetini sunacağız.
- 2022 yılına sonuna kadar etkinlikler, sosyal medya veya reklamlarda yeniden kullanım modeliyle ilgili farkındalık artırıcı en az üç çalışmayı başlatacağız.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Divan Markası ile piyasaya sürmüş olduğumuz ambalajlı ürünlerimizde kullanılan plastik ambalajların hepsi geri dönüştürülebilirdir. Geri kazanım süreçlerine dahil olması ve müşteri bilinçlendirmesine yönelik ambalajların üzerinde ilgili yönetmelikler doğrultusunda işaretlemeler yapılmıştır. Bilincin daha fazla artırılmasını sağlamak için iletişim kanallarımız için yeniden gözden geçirilecektir.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2023 yılı sonuna kadar Divan markalı ürünlerde kullanılan plastik ambalaj miktarını 500 kg azaltımı için gerekli fizibilite çalışmaları yapılarak azaltmayı taahhüt ediyoruz.

Garanti BBVA

318,6 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2023 yılının sonuna kadar 121.600 adet (121,60 ton) plastik poşet kullanımını engelleyeceğiz.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Genel Müdürlük ve Pendik Binası odaklı: 2023 yıl sonu itibarıyla, 7.200.000 adet (2,81 ton) karton bardak tüketimi sona erecek ve (yeni açıklanacak olan çalışma modeline göre) çalışanlara karton bardakların kullanımını önlemek adına cam matara dağıtılacak.
- 2023 yıl sonu itibarıyla, aylık 2.765.000 adet (185,26 ton) plastik şu şişesinin tüketimi sona erecek ve (yeni açıklanacak çalışma modeline göre) plastik şişe kullanımını önlemek adına katlarda bulunan su sebillerinin kullanımı teşvik edilecek. (Toplantı odalarında hali hazırda cam sürahi ve bardaklar kullanılıyor, bunu katlara yaygın hale getireceğiz.)
- 2023 yıl sonu itibarıyla, 195.000 adet (0,70 ton) plastik çatal, bıçak ve kaşığın tüketimi engellenecek ve plastik kapların engellenmesi için çalışanlara alternatif metotlar geliştirilecek.
- 2023 yıl sonu itibarıyla, 290.000 adet (6,76 ton) plastik salata, yemek ve tatlı kabı gibi plastik kaplarının tüketimi engellenecek ve plastik çatal, bıçak kaşık ve pipetlerin kullanımının engellenmesi için çalışanlara alternatif metotlar geliştirilecek.
- Genel Müdürlük ve Pendik Binaları'nda kullanılan tek kullanımlık plastikler için alternatif metotlar çalışılacaktır.

Ek Taahhütler

- Kredi Kartı
  (Garanti BBVA Ödeme Sistemleri A.Ş.):
  - Çevreci Bonus Normal kredi kartına göre içinde daha az PVC oranı olan ve oran cirosu üzerinden World Wild Life Organization'a katkıda bulunduğumuz Çevreci Bonus için sosyal medya iletişimi arttırılarak adedi ve cirosunu arttırma aksiyonları alınacak.
- 2023 yılı sonuna kadar aylık ortalama imha edilen 115.000 adet kart (0,58 ton); zarfları ve kart tutucuları ayrılarak kâğıt geri dönüşümünde kullanılıyor. Plastikler içinse geri dönüşüm için kart üreticisi ve geri dönüşüm yapan firmalar ile görüşmeler başlatıldı. Bu görüşmeler neticesinde imha edilen kartların geri dönüşümü üzerine çalışmalar yapılacak.
- GÖSAŞ ile birlikte Garanti BBVA tarafından hayata geçirilen Çevreci Bonus Kredi Kartı yapısını, WWF'in Plastiksiz Denizler projesini destekleyecek şekilde kurgulayacağız.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- BBVA'nın 2023 Taahhüdü ile beraber, BBVA bünyesinde üretilen tüm kredi kartları geri dönüştürülebilir materyallerden oluşturulacak. Biz de Garanti BBVA olarak bu taahhüdü takip ederek GÖSAŞ ile iletişim içerisinde çalışmalar planlayacağız.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

IC içtaş inşaat

1 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2021 yılı sonuna kadar IC İçtaş Ankara ofisinde yıllık tüm plastik ambalaj tüketimimizi 2020 yılına göre %20 (541 kg/yıl) oranında azaltacağız.
- 2022 yılı sonuna kadar IC İçtaş Ankara ofisinde yıllık tüm plastik ambalaj tüketimimizi 2021 yılına göre %22 (476 kg/yıl) oranında azaltacağız.
- 2021 yılı sonuna kadar IC Holding grup şirketlerimizden IC Hotels, İçtur, Çeşme Marina ve Yeniköy-Kemerköy Termik Santralleri'ndeki toplam 400 çalışana tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastiklerin kullanımını azaltmaları, durdurmaları ve geri dönüşümü için en az bir defa farkındalık eğitimleri vereceğiz.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek Taahhütler

- Grup şirketlerimizden IC Hotels, İçtur, Çeşme Marina ve Yeniköy-Kemerköy Termik Santralleri'nin 2022 yılında İş Dünyası Plastik Girişimi'ne imzacı olarak katılmasını taahhüt ediyoruz.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2021 yılı sonuna kadar IC İçtaş Ankara ofisinde ortaya çıkan plastik ambalaj atıklarının geri dönüşümünü, 2020 yılına göre %20 (534,8 kg/yıl) oranında arttıracağız.
- 2022 yılı sonuna kadar IC İçtaş Ankara ofisinde ortaya çıkan plastik ambalaj atıklarının geri dönüşümünü, 2021 yılına göre %15 (320,88 kg/yıl) oranında arttıracağız.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

LAV

1,5 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2022 yılına kadar %5 (1.5 ton), 2023 yılına kadar %7 (2,1 ton) plastik azaltımı yapılması

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2022 yılına kadar %5 (1.5 ton), 2023 yılına kadar %7 (2,1 ton) plastik azaltımı yapılması

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2022 yılına kadar %5 (1.5 ton), 2023 yılına kadar %7 (2,1 ton) plastik azaltımı yapılması

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2022 yılına kadar %5 (1.5 ton), 2023 yılına kadar %7 (2,1 ton) plastik azaltımı yapılması

MİGROS TİCARET A.Ş.

493 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- "Daha az plastik dünyamıza iyi gelecek" mottosu ile mağazalarımızda gereksiz plastik ambalaj kullanımını azaltmak ve ambalajlama tekniklerinin geliştirilmesi konusunda çalışanlarımızda farkındalık yaratmak
  - Bu çalışma ile gereksiz olarak belirlenen 68 ton plastiğin azaltılması hedefleniyor.
- Mağazalarımızda kullanılan plastik poşetlerin gramajlarını kullanım kalitesini koruyacak şekilde azaltmak.
  - Plastik poşetlerin gramajının, kullanım kalitesini koruyacak şekilde azaltılması ile 2023 yılına kadar 330 ton plastik tasarrufu yapılması hedefleniyor.

devamı sonraki sayfada →

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek Taahhütler

- 2023 yılı sonuna kadar 20 tedarikçimize 4R eğitimi (Redesign- Reduce-Reuse-Recyle) vermek, azaltım ve geri dönüşüm oranlarında farkındalık yaratmak.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Özgün markalı ürünlerimizin ambalaj içerik ve geri dönüşüm oranlarını iyileştirmek.
  - 2021 yılının sonuna kadar tüm özgün markalı ürünlerimizin ambalaj içerik ve geri dönüşüm oranlarını bağımsız bir danışman ile tespit etmek.
  - 2023 yılının sonuna kadar tespit edilen ambalaj içeriklerine göre geri dönüşüm oranı düşük ambalajlarda kademeli olarak iyileştirme yapmak
- Operasyonlarımızda köpük tabak (PS) kullanımını 2023 yılına kadar %50 azaltmak.
- Meyve-sebze paketleme tesislerimizde kullanmış olduğumuz köpük tabakları (PS) 2023 yılı sonuna kadar PET ambalaj malzemesine dönüştürmeyi hedefliyoruz.

devamı sonraki sayfada →

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Özgün markalı gıda-dışı ürün ambalajlarımızda rPET kullanım oranı ve rPET kullanılan ürün sayısını artırmak
  - Özgün markalı bulaşık deterjanlarımızın ambalajında %25 oranında geri dönüştürülmüş hammadde kullanarak 2023 yılında 25 ton plastik tasarrufu hedefleniyor.

MİGROS TİCARET A.Ş.

493 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Tedarikçilerimizi sevkiyat ambalajlarını çok kullanımlı modele dönüştürmeleri konusunda teşvik ederek plastik oluşumunu azaltmak.
  - Bir tedarikçimizin dağıtım merkezi sevkiyatlarının köpük tabaktan (PS), katlanabilen ve yeniden kullanılabilen konteyner kasalara geçirilmesiyle 2023 yılına kadar 30 ton plastik atığın önüne geçilmesi hedefleniyor.
- Ev tipi tek kullanımlık plastik tüketiminin azaltılmasını teşvik etmek.
  - Tek kullanımlık ambalaj tüketimini azaltmak için saklama kaplarında 2021 yılında en az üç kampanya yapılması hedefleniyor.
- Mağazalarımızda tek kullanımlık plastikleri önlemek için geliştirilen, sürdürülebilir ürünleri öne çıkarmak.
  - 2021 yılında 180 mağazamızda tek kullanımlık plastiklere alternatif, sürdürülebilir ürünler için özel stant kurulması hedefleniyor.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Macrocenter mağazalarımızda satışa sunmuş olduğumuz meyve-sebze paketlerini 2023 yılına kadar karton ambalaja geçirmek
  - Meyve-sebzelerde kullanılan plastik tabaklar yerine karton ambalaja geçiş ile 2023 yılına kadar 40 ton plastik atığın önüne geçilmesi hedefleniyor.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Ek Taahhütler

SIEMENS

2 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Tek kullanımlık plastiklerin, 31.03.2023 tarihine kadar %35 oranında azaltılması hedeflenmektedir. Detaylar aşağıdaki gibidir:
  - 31.03.2022 tarihine kadar 0,6 ton azaltım,
  - 31.03.2023 tarihine kadar 1,4 ton azaltım.
- Tek kullanımlık plastikler: Tek kullanımlık su şişeleri, bardak, tabak, çatal, kaşık, bıçak, plastik torba ve plastik yemek kapları vb. içermektedir.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek Taahhütler

- 31.03.2022 tarihine kadar fabrika ve genel merkezde bölümlerin kullandığı tek kullanımlık plastik miktarlarının takibi ve raporlanması için sistem kurulması hedeflenmektedir.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 31.03.2023 tarihine kadar kullanılan tek kullanımlık plastiklerin %100'ünün geri dönüştürülebilir içerikte olması hedeflenmektedir.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

1 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2021 yılı sonuna kadar tedarikçilerimizle planlamalar yaparak 2022 yılı sonuna kadar genel müdürlük ofislerimizdeki tüm plastik torbaların kullanımını ortadan kaldırmayı ya da biyobozunur plastik malzemeden üretilen torba kullanmayı planlıyoruz. Böylelikle 2022 yılından itibaren yıllık 0,8 ton plastik tüketiminin önüne geçilmesini hedefliyoruz.
- 2022 yılı sonuna kadar tüm çalışanlarımız ve misafirlerimizin banka içinde kullandığı tek kullanımlık plastik su şişelerini %100 kullanımdan kaldırarak cam şişe kullanımına geçmeyi hedefliyoruz. Böylelikle yılda 0,5 ton plastik tüketiminin önlenmesini bekliyoruz.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Tedarik edilen yemek hizmetlerinin %100 yeniden kullanılabilir kaplarda olması için her yıl en az bir kez tedarikçilerimizle bir araya gelip plastik konusunu değerlendirerek 2 yılın sonunda bir yol haritası çıkaracağız.

Ek Taahhütler

- 2 yıllık dönemde tüm çalışanlarımıza tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastiklerin kullanımını azaltmaları ve durdurmaları için her yıl farkındalık eğitimleri vererek tüm çalışanlarımıza ulaşmayı hedefliyoruz.
- 2 yıllık dönemde bilgi paylaşım platformumuz olan www.cevreciyiz.com'da plastik atıklar konusunda her yıl en az 12 tane blog yazısı yayınlayacağız.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

TURKCELL

0,814 ton

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. olarak ofislerde kullandığımız tek kullanımlık plastik ürünleri hesapladık. Ve bu taahhüt döneminde kullanım miktarımızı %25 ile %30 arasında azaltacağımızı taahhüt ederiz

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

10-3

taahütlere giriş

holdingler kategorisinde taahhüt veren şirketler

- *AG Anadolu Grubu Holding A.Ş. (Genel Merkez Binası Şirketleri)*
- *Borusan Holding*
- *Boyner Grup*
- *Eczacıbaşı Topluluğu*
- *Kibar Holding*
- *Koç Holding*
- *Sabancı Topluluğu*
- *Yaşar Holding*
- *Yıldız Holding*
- *Zorlu Holding*

Bölümlere ulaşmak için başlıklara tıklayın.

10-3

Holdingler için sektörel asgari

gerekilikler

Holding kategorisinde İPG imzacısı olan şirketler taahhütlerini farklı kapsamlarda vermeyi seçtiler. İmzacılarımızın bir kısmı taahhütlerine üretimi ve alt şirketlerini dahil ederken bir kısmı sadece üretim dışını ele alıp iştiraklerin ayrı taahhüt vermesini tercih ettiler. Şirketlerin verdikleri taahhütlerin kapsamı, kendi ilgili sayfalarında bulunan taahhütlerinden net olarak anlaşılabilir. Bu kapsam farkı nedeniyle bu kategoride karşılaştırmalı analiz imkanı bulunmamaktadır.

01 2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

1.688 ton
Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2022 yılına kadar holding binamızda geri dönüşümü mümkün olan Eco etiketli plastik poşetlerin ve plastik dosyaların kullanımını sağlayarak; 34 kg'lık plastik azaltımı sağlamış olacağız. 2023 yılındaki plastik azaltım miktarımız ise 58 kg olacaktır. Toplamda Eco etiketli plastik poşet kullanımı ile 92 kg'lık azaltım hedeflenmektedir.
- 2022 yılına kadar holding binamızda kullandığımız ikincil kalite ham maddeden imal edilmiş çöp poşetleri yerine, doğada çözünebilen (biyobozunur) çöp poşetlerinin kullanımını sağlayacağız. Bu sayede plastik atık miktarımızda 588 kg'lık azaltım sağlamış olacağız. 2023 yılında ise bu ürünlerin kullanımıyla plastik azaltım miktarımız 1008 kg olacaktır. Toplamda, 2023 yılına kadar, biyobozunur çöp poşetlerini kullanarak 1.596 kg'lık plastik azaltımı hedeflenmektedir.

devamı sonraki sayfada →

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2023 yılına kadar ham madde geri kazanımında ekolojik dengeyi daha fazla kontrol altında tutabilmek için kompostlanabilir plastik ambalajların kompostlamaya gönderilmesini sağlayacağız. Burada hedefimiz öncelikli olarak PLA kodlu biyobozunur malzemeler olacaktır (su şişeleri, teknik kısımdan çıkabilecek plastik malzemeler vb.). Bu işlem için geçici atık depolama alanına komposta gönderilecek atıkların ayrı toplandığı bir alan yapacağız. Ayrıca ayrıştırmayı bu iş için görevlendirilmiş ve gerekli atık eğitimlerini almış atık personeli gözetiminde gerçekleştireceğiz. Bu sayede plastik ambalajların doğaya olumlu şekilde katkısını sağlamayı hedeflemekteyiz. Binamızda oluşan atık miktarları göz önüne alındığında, kompost sistemine oluşan plastik atıklarımızın %5-%10'luk kısmını iletmeyi hedeflemekteyiz.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Holding binasında oluşan plastik atıklarımızın geri dönüşüm oranlarını takip edebilmek için 2023 yılına kadar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisans verilmiş en az üç geri kazanım/geri dönüşüm firmasıyla çalışacağız. Bu sayede oluşturduğumuz plastik atıklarımızın büyük oranda geri dönüşümü/geri kazanımı hedeflenmektedir. Ayrıca söz konusu geri kazanım/geri dönüşüm süreçlerini takip edebilmek için, plastik atıklarımızı gönderdiğimiz firmalardan dönüşüm oranlarıyla ilgili rapor alacağız.

Ek Taahhütler

- 2023 yılına kadar plastik ambalaj atıklarının azaltılması ve geri dönüşümü konusunda yaptığımız çalışmaları halka açık bir şekilde raporlayarak, plastik taahhüdü konusunda olgunlaşacak plastik atık yönetimi politikalarımızın yaygınlaşmasını sağlayacağız.
- 2022 yılına kadar plastik azaltımı ve önlenmesiyle ilgili dijital platformlarda tanıtımlar yapılarak hem çalışanlar hem de tüm paydaşlar süreçle ilgili bilgilendirilecektir. Bu sayede plastik azaltımı konusunda insanların daha fazla bilinçlenmesi hedeflenmektedir.
- 2023 yılına kadar Sıfır Atık konseptine uygun biriktirme ekipmanlarının amacına uygun kullanımı konusunda çalışmalar yapılarak, ekipmanların doğru kullanım yüzdesi %80-%90 seviyesine çekilecektir. Bu kapsamda personel eğitimi ve bilinçlendirmeleri yapılacaktır.
- Holding bünyesindeki plastik azaltım oranlarını daha da yukarıya çekebilmek için, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sıfır Atık Yönetmeliği temel seviye kapsamında yasal olarak zorunlu yapılan çalışmaları, yasal olarak zorunluluğumuz bulunmayan daha üst seviye belge kapsamında sürdürmeyi hedeflemekteyiz. Bu sayede, plastik taahhüdü kapsamında verdiğimiz plastik azaltımıyla ilgili çalışmalarımıza katkı sağlamayı hedefliyoruz.

1.688 ton
Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2022 yılına kadar yapacağımız plastik atık konulu anket çalışmalarıyla departman bazlı davranış gözlemlemesi yapılması hedeflenmiştir. Bu sayede çalışanların plastik konusundaki fikirleri ve değerlendirmelerine imkân tanınarak, eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının güncellenmesi ve ayrıca sürdürülebilir ambalaj stratejisi oluşturulması hedeflenmektedir.
- 2022 yılına kadar Buyaka'da yer alan holding binamızdaki tüm çalışanlarımızın ve paydaşlarımızın en az %65'ine ve yılda en az bir kez olmak üzere, tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastiklerin kullanımının çevreye verdiği zararları, söz konusu plastiklerin azaltmaları ve durdurmaları için farkındalık eğitimleri verip, bilinçlendirme faaliyetlerinde bulunacağız. Eğitimde plastik azaltmaya yönelik spesifik dokümanları hazırlanmasını sağlayacağız. Ayrıca holding binamızdaki ortak kullanım alanlarında konuyla alakalı bilgilendirici görseller kullanarak farkındalığı daha üst seviyelere çekmeyi hedeflemekteyiz. Öte yandan Buyaka'da yer alan holding binamızda işe yeni başlayan çalışanlarımızın oryantasyon programına, plastik konusundaki eğitim dahil edilerek, plastik konusundaki bilinci arttırılması hedeflenmektedir.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Ek Taahhütler

0,170 ton
Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2021 yılından itibaren paketleme ihtiyaçlarımızda geri dönüşümlü malzemelere geçerek 120 kg/yıl olan balonlu poşet tüketimini %50 oranında azaltacağız.
- 2021 yılından itibaren içme suyu ihtiyaçlarımızda geri dönüşümlü ambalajlara geçerek 40 kg/yıl olan plastik şişe tüketimini %50 oranında azaltacağız.
- 2021 yılından itibaren ofis çalışmalarında ihtiyaç duyulan plastik bardak, tabak, çatal, kaşık, bıçak gibi 10 kg/yıl olan tüketimlerimizi geri dönüşümlü malzemelere geçerek %50 oranında azaltacağız.

Ek Taahhütler

- 2023 yılına kadar Borusan grup şirketlerinin tüm süreçlerinde kullandıkları plastik miktarını raporlayabilecekleri web tabanlı bir sistem kurmalarını sağlayacağız.
- Borusan Holding'in İklim-İnsan-İnovasyon odaklı sürdürülebilirlik stratejisi çalışmaları kapsamında İklim başlığında plastik taahhütlerinin iletişim çalışmaları gerçekleştirilecektir. 5 Haziran 2021 Dünya Çevre Günü itibarıyla iletişim çalışmalarımıza başlamayı öngörüyoruz ve 2021 ve 2022 yılları içerisinde belirli aralıklarla kurum içi ve dışı iletişim çalışmaları gerçekleştirerek konuya dikkat çekilmesini sağlayacağız.
- 2023 yılı itibariyle Borusan grup şirketlerinde kullandığımız plastiklerin, tedarikçilerimiz, müşterilerimiz başta olmak üzere tüm ekosistemimizi kapsayacak şekilde takibini gerçekleştireceğiz ve geri dönüşümü için çalışmaya başlayacağız.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

BOYNERGRUP

11,5 ton
Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Merkez ofis yemekhanede kullanılan plastik tabak, kaşık ve çatal tüketimlerini sonlandırmak.
- 2021 yılında gerekli çalışmaları tamamlayarak yıllık tüketimi azaltmaya yönelik uygulamalara başlamak
- 2022 yılı içinde kullanımı kademeli olarak azaltıp, 31 Aralık 2022'de tüketimi tamamen durdurmak.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Mağaza ve merkez ofiste kullanılan pet şişe – bardakların azaltılması, yerine kişisel şişe – bardak kullanımına geçilmesi ile 31 Aralık 2022 tarihine kadar 11,5 ton azaltım hedeflenmekte

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Mağazalarda kullanılan askı, gamboç, ürünlerin sarılı olduğu ambalajlar ile müşteriye verilen poşetlerin geri dönüştürülebilir materyallerden üretilmiş olması planlanmaktadır.
- 2021 yılı sonuna kadar kullanılabilir alternatifler çıkartılıp 2022 ve 2023 yılları için azaltım hedefleri verilecektir.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- E-ticarette kullanılan kargo poşetleri ve ürünün sarılı olduğu plastik ambalajın tamamının geri dönüştürülmüş plastikten yapılmış olması planlanmaktadır.
- 2021 yılı sonuna kadar kullanılabilir alternatifler çıkartılıp 2022 ve 2023 yılları için azaltım hedefleri verilecektir.

379 ton
Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2022 sonuna kadar, tek kullanımlık plastiklerin (plastik tabak, çatal-bıçak, bardak vb.) alternatiflerini araştırıp azaltım planlamasını yapacağız. 2023 sonuna kadar tek kullanımlık plastikleri ofis ve yemekhaneden kademeli olarak kaldırarak kullanımı sıfırlayacağız.
- Tüm sektörlerimizde; 2021 sonuna kadar tüm plastik ambalaj portföyümüzü kapsamlı bir şekilde inceleyip optimizasyon yapılacak ambalaj malzemelerimizi belirleyeceğiz.
- Yapı ürünleri sektöründe;
  - Paketleme optimizasyon çalışmalarıyla, gereksiz ambalaj kullanımını 2021 sonuna kadar 6 ton azaltacağız.
  - 2021 sonuna kadar ürün ambalajlarında plastik kullanımını azaltacak ve yılda 25 ton PE kullanımı ortadan kaldıracağız.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Tüketim ürünleri sektörü başta olmak üzere ürün ambalajlarımızın tamamında; 2023 sonuna kadar tüm plastik ambalaj portföyümüzü yeniden kullanım modeli odağında kapsamlı bir şekilde gözden geçireceğiz. Bu model kapsamında, belirlenen en az bir ürün grubunda çözümler içeren bir yol haritası geliştireceğiz.

Ek Taahhütler

- 2021 sonuna kadar kuruluş içerisinde plastik türleri ve geri dönüşüm ile ilgili bilinç seviyesini yükseltecek eğitimler ve uygulamaları tamamlayacak ve bunu her yıl tüm Topluluk çalışanlarına tekrarlamaya devam edeceğiz.
- Yapı Ürünleri sektöründe; 2022 sonuna kadar toplu işler/bayiler/vb. iş ortaklarımızla ambalajların toplanması ve geri dönüşüme kazandırılması için bir iş modeli geliştireceğiz.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Tüketim Ürünleri sektöründe;
  - 2023 sonuna kadar, ürün ambalajlarımızda yaygın olarak kullandığımız ve üzerinde iyileştirme çalışmalarının yürütüldüğü PE, PP ve PET plastik miktarını 200 ton azaltacağız.
  - 2023 sonuna kadar PET/PE esnek ambalaj yapılarımız için en az bir ürün grubunda geri dönüştürülebilir ambalaj yapısına geçeceğiz.
- Yapı ürünleri sektöründe;
  - 2023 sonuna kadar ürünlerin üzerinde tüm ambalajlar için geri dönüşüm yönlendirmesini ve işaretlemeleri yapacağız.
- Doğal kaynaklar sektöründe;
  - Piyasaya sürdüğümüz ürün ambalajında 2021 sonuna kadar %14 oranında geri dönüştürülebilir ambalaj kullanımına geçeceğiz.
  - Polimer ve ambalaj sektörlerindeki paydaşlarla ortak yürütülen Ar-Ge çalışmaları ve iş birliklerine devam edeceğiz.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Tüketim ürünleri sektöründe; 2023 sonuna kadar ambalaj tedarikçilerimiz ile iş birliği kapsamında en az bir ürün grubunda kullanılan PET şişelerde %25 oranında rPET kullanımını sağlayacağız.

Kibar

1 ton

Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2021 yılından başlayarak holding ve grup şirketlerimizin ofis alanlarında kullanılan tek kullanımlık plastiklerin tüketimi kademeli olarak azaltılıp, 2023 yılı sonunda sonlandırılacaktır.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

500 ton

Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Koç Topluluğu şirketlerinde 2023 yılı sonuna kadar bireysel tüketim kaynaklı tek kullanımlık plastikleri sonlandırmayı taahhüt ediyoruz.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Koç Topluluğu şirketlerinde 2023 yılı sonuna kadar bireysel tüketim kaynaklı tek kullanımlık plastikleri sonlandırmayı taahhüt ediyoruz.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Koç Topluluğu şirketlerinde 2023 yılı sonuna kadar bireysel tüketim kaynaklı tek kullanımlık plastikleri sonlandırmayı taahhüt ediyoruz.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Koç Topluluğu şirketlerinde 2023 yılı sonuna kadar bireysel tüketim kaynaklı tek kullanımlık plastikleri sonlandırmayı taahhüt ediyoruz.

435 ton
Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Tüm Topluluk için asgari idari binaları kapsayacak şekilde tek kullanımlık plastiklerin (ofis içi birimler arası dahili kargo için plastik ambalaj, tüm personel ve misafir alanlarında plastik su şişesi ve yeniden kullanımlı olmayan damacana, şirket binalarındaki ofis alanlarında ve catering hizmetleri için kullanılan tek kullanımlık ambalajlı kürdanlar, plastik poşetleri, tek kullanımlık ve biyobozunur olmayan plastik pipet, çatak-bıçak, tabak ve yemek kabı, çay/kahve karıştırıcı, bardak ve bardak kapaklarını) en geç 2023 yıl sonunda 0'a indireceğiz. Bu hedef, ofis içi kullanımı kapsamaktadır ve yalnızca kontrol edebildiğimiz 'tedarikçi statüsündeki' kaynaklardan gelen plastiğin yönetimini içerir.
- Yukarıdaki taahhütlere ek olarak, merkezi satın alıma tabi olup azaltımı daha zor olan otomatlardaki paketli yiyecekler ve çöp poşetleri gibi tüm tek kullanımlık ve biyobozunur olmayan kategorilerde, sıfır atık konsepti ile en geç 2023'te plastik tüketimini 0'a indiren bir pilot uygulamayı Brisa bünyesinde hayata geçireceğiz.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2023 yıl sonuna kadar Carrefoursa ve Teknosa mağazalarının en az %10'unda (2020 sonu itibarıyla yaklaşık 89 mağaza) 'platin sıfır atık' konseptine uygun mağaza modelini hayata geçireceğiz (2023 sonu itibarıyla mağaza sayısındaki artış/azalışlar dikkate alınarak mevcut mağaza sayısının %10'una denk gelecek şekilde revize edilecektir.)
- Alternatif sürdürülebilir ürün portföyü araştırmalarının 2021 ve 2022 yıllarında devam edeceği öngörülerek, 2023 yıl sonuna kadar Carrefoursa mağazalarında tek kullanımlık pipet, plastik çatal-bıçak, plastik tabak, plastik kulak çubuğu, plastik çay ve kahve karıştırıcı ve plastik bardakların sürdürülebilir alternatiflerini reyonda bulunduracağız.

Ek Taahhütler

- Tedarikçilerimiz: Tüm Topluluğu kapsayacak şekilde Tedarikçi Sürdürülebilirlik Politikası oluşturarak plastiğe ilişkin standartlarımızı 2021 yıl sonuna kadar tanımlayacağız. Sabancı Holding tedarikçi sözleşmelerinin %100'ünde Politika'ya 2023 yıl sonuna kadar tam uyum bekleyeceğiz.
- Müşterilerimiz: 2023 yılı sonuna kadar tüm Topluluk şirketleri için yapılacak sürdürülebilir/sorumlu/çevresel etkisi azaltılmış ürün tanımına plastik ile ilgili unsurları ekleyeceğiz.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Carrefoursa'da taze ürünler reyonu (fırın, kasap, balık, şarküteri) için 2023 yıl sonuna kadar tüm mağazalarımızda müşterilerimize yeniden kullanılabilir ambalaj ve en az 10 mağazamızda müşterilerimizin kendi getirdiği kaba servis seçeneğini sunacağız.
- Plastik başta olmak üzere ambalaj kullanımını azaltmak için Carrefoursa mağazalarımızda belirleyeceğimiz ürünlere yönelik yeniden dolum (re-fill) istasyonlarını 2023'e kadar en az 10 mağazada devreye alacağız ve yaygınlaştırmak için planlama yapacağız.
- Carrefoursa ve Teknosa mağazalarında %100 geri dönüştürülmüş veya %100 geri dönüştürülebilir veya yeniden kullanılabilir poşet alternatiflerini müşterilerimizin kullanımına sunduk. Buna ek olarak en geç 2023 yıl sonuna kadar %100 biyobozunur/kompostlanabilir poşet kullanımı için de gerekli analizleri gerçekleştirip planlamamızı kamuoyuyla açık şekilde paylaşacağız.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Kordsa'nın 21 proje ortağından biri olduğu PolynSPIRE adlı Avrupa Birliği'nin Horizon 2020 programı tarafından destekli açık inovasyon projesinde, plastiğin daha verimli, daha sürdürülebilir ve yüksek kalitede geri dönüşümü hedeflenmektedir. Proje başarılı olduğu takdirde, geri dönüştürülmüş plastiklerin kullanımının çok daha yaygın hale gelmesi ve PolynSPIRE ile üretilen ton plastik başına sera gazı emisyonlarından %30-40 tasarruf edilmesi öngörülmektedir. Kordsa bünyesinde, PolynSPIRE teknolojisiyle geri dönüştürülen plastiklerin kalite analizine yönelik Ar-Ge çalışmalarını en geç 2022 sonuna kadar tamamlayacağız.

Yaşar

90 ton

Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2021 yılı itibarıyla, Yaşar Holding merkez binasında kullanılmakta olan 0,33 lt PET şişe suların kullanımı toplantı odaları ile sınırlandırılmış, ofislerde 1,5 lt'lik şişelerin kullanımına geçilmiştir. Bu geçişle birlikte miktarsal olarak %18 (1000 kg) azaltım sağlanacaktır. Yaşar Holding merkezinde atık ayrıştırma çalışmaları ile masa altlarından çöp kutularının kaldırılması ve ortak alanlarda bulunan geri dönüşüm kutularının kullanılması hedeflenmiştir. Bununla birlikte miktarsal olarak %50 (300 kg) azaltım sağlanacaktır.
- Yemekhanede kullanılmakta olan tek kullanımlık plastiklerin, porselen servis tabağına geçilmesiyle %50 (300 kg) azaltılması hedeflenmiştir.
- Yaşar Topluluğu şirketlerinden Pınar Et A.Ş.'de, üretimde kullanılan ve geri dönüşüme uygun olmayan sert alt folyoda %10 (58.000 kg) azaltma hedeflenmektedir.
- Yaşar Topluluğu şirketlerinden Pınar Su ve İçecek A.Ş.'de, polietilen tereftalat ambalaj malzemesinde %10 (30.000 kg) azaltım hedeflenmiştir.

devamı sonraki sayfada →

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2021-2022: 2021 yılında Yaşar Holding merkez binasında kullanılmakta olan 0,33'lük PET şişelerin %28'lik kısmı cam şişe su ile değiştirilecek, plastik atığında 600 kg'lık bir azalma sağlanacaktır. Geri dönüşüm kutularındaki çöp poşetleri için insan ve çevre sağlığı korunarak poşetsiz bir şekilde kutu içinde saklanması konusunda proje geliştirilmektedir. Yemekhanede kullanılan plastik malzemelerde porselen tabak ve metal servislere geçilerek %50 (300 kg) oranında azaltım sağlanmış olacaktır.
- 2022-2023: Toplantı odalarında kullanılan 0,33'lük PET şişelerin kullanımının azaltılarak ihtiyaç olunan ürünün cam şişeyle karşılanması hedeflenmektedir. Buna göre, %40 oranında azaltım ile yaklaşık 1.000 kg plastik azaltımı hedeflenmiştir. Pandeminin azalmasıyla yemekhanelerde kullanılan tek kullanımlık plastiklerin %50 oranında azaltılmasıyla plastik atığında 150 kg'lık azalma hedeflenmiştir.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Yaşar Holding A.Ş. merkez binasında kullanılan plastik malzemelerin tamamı geri dönüştürülebilirdir. Pınar Su ve İçecek şirketimizin yapmış olduğu, geri dönüşümlü malzemeden üretilmiş olan PET şişeler için 2021 yılı sonuna kadar üretim denemeleri yapılacaktır. 2022 yılında belirlenen ürün gruplarında malzeme kullanımına geçilmesi durumunda Yaşar Holding A.Ş. merkez binasında da kullanım başlayacaktır.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yaşar

90 ton

Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2022-2023: toplam azaltım hedefi 21 ton
- 2022 yılında da Yaşar Holding merkez binasında tek kullanımlık plastiklerin azaltılmasına yönelik çalışmalar devam edecek olup 0,33'lük PET şişe su kullanımının %20 (yaklaşık 600 kg) azaltılması hedeflenmektedir. Pandeminin seyrindeki olumlu gelişmelerle yemekhanede kullanılan plastik miktarının %50 (150 kg) azaltılması hedeflenmiştir.
- Yaşar Topluluğu şirketlerinden Pınar Su ve İçecek A.Ş.'de, ambalajlı su üretiminde polietilen malzeme (strech, palet üstü naylon,vb) kullanımında %15(15.000 kg) azaltım hedeflenmiştir.
- Yaşar Topluluğu şirketlerinden Pınar Et A.Ş.'de idari birimlerde kullanılan tek kullanımlık plastiklerin %50 oranında (3.000 kg), geri dönüşüme uygun olmayan PET/PE/PA malzeme yapısındaki vakum torbalarda %5 oranında (250 kg) plastik azaltım, geri dönüşüme uygun olmayan PET/PE malzeme yapısındaki doypack folyolarda %12 azaltma ile plastik malzeme miktarında 2.100 kg azaltım hedeflenmiştir.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

1.000 ton
Plastik azalım miktarı

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Yıldız Holding'de tüm ofislerde ve sosyal alanlarda tek kullanımlık plastik tüketimine 2022 sonuna kadar son vereceğiz.
- Atıştırmalık grubu ambalajlarımızda PVC kullanımını 2023 sonuna kadar tamamen bırakarak, geri dönüştürülebilir PET ve benzeri malzemelerden yararlanacağız

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2021 yılında Yıldız Holding şirketlerinin iyi uygulamalarını ve inovasyon çalışmalarını birbiriyle paylaştığı, yeniden kullanıma yönelik projelerin geliştirildiği ve tüm plastik taahhütlerimizin gerçekleşmelerinin izlendiği, şirketler arası bir çalışma grubu kurarak, iş birliği ve sinerjiyi arttıracağız.

Ek Taahhütler

- Yıldız Holding ve şirketlerinde plastik kullanımını 2022 Mart ayına kadar 400 ton, 2023 Mart ayına kadar toplamda da 1.000 ton olacak şekilde azaltmayı hedefliyoruz.

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Ülker ürün ambalajları 2025 yılı sonuna kadar %100 tekrar kullanılabilir/ geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olacak.
- Yıldız Holding'de 2021'de faaliyete geçecek plastik çalışma grubu kapsamında %100 tekrar kullanılabilir/geri dönüştürülebilir/ kompostlanabilir ambalaja geçiş hedefi doğrultusunda iyi uygulama rehberini oluşturacağız.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Kullandığımız tüm plastiklerdeki geri dönüşüm oranlarının arttırılmasına yönelik mevcut durum ve fırsatlar analizimizi 2021 yılında tamamlayacağız.

2,73 ton

Plastik azalım miktarı:

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Zorlu Holding olarak 2023 yılı haziran ayına kadar tek kullanımlık plastik (pet şişe) azaltımı çerçevesinde tek kullanımlık plastik oranımızı "sıfır"a düşürmek için mevcut pet şişe kullanımımızda; doğaya duyarlı, geri dönüştürülmüş içeriği olan pet şişe kullanımı ya da plastik şişe kullanımı azaltacak olan su arıtma sistemi, harekete duyarlı sebil kullanımı konusunda çalışmalar yapacağız. Bu taahhüt çerçevesinde, 2020 yılı baz yılımız olmak üzere 31 Mart 2022 yılına kadar yüzde 30 azaltım çerçevesinde 0,82 ton ve 31 Mart 2023 yılına kadar ise %70 olmak üzere 1,91 ton azaltım sağlayarak, toplamda tek kullanımlık plastik oranımızı "sıfır"a düşürmeyi hedefliyoruz.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

10-4

taahhütlere giriş ambalaj üretimi sektöründe taahhüt veren şirketler

Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş

Bölümlere ulaşmak
için başlıklara tıklayın.

10-4

Ambalaj üreticileri için sektörel asgari

gerekilikler

Holding kategorisinde İPG imzacısı olan şirketler taahhütlerini farklı kapsamlarda vermeyi seçtiler. İmzacılarımızın bir kısmı taahhütlerine üretimi ve alt şirketlerini dahil ederken bir kısmı sadece üretim dışını ele alıp iştiraklerin ayrı taahhüt vermesini tercih ettiler. Şirketlerin verdikleri taahhütlerin kapsamı, kendi ilgili sayfalarında bulunan taahhütlerinden net olarak anlaşılabilir. Bu kapsam farkı nedeniyle bu kategoride karşılaştırmalı analiz imkanı bulunmamaktadır.

01 2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

elif..

- ton

Plastik azalım miktarı:

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2023 yılı sonuna kadar ambalajlarımızdaki geri dönüştürülemeyen malzeme kullanımımızı toplam üretimimizin %10'un altına düşüreceğiz.
- Şirketimizin ürettiği tüketici ambalajlarının 2023 yılı sonuna kadar %90, 2025 yılı sonuna kadar %100 geri dönüştürülebilir olmasını hedefliyoruz.
- 2025 yılı sonuna kadar kullandığımız ham madde miktarının azaltılması için müşterilerimizin ihtiyaçlarından ve ambalajın fonksiyonelliğinden ödün vermeden yeniden tasarım çalışmalarımızı tamamlayacağız.
- 2025 yılı sonuna kadar sürdürülebilir plastik ambalajlar tasarlamak ve üretmek için tedarikçilerimiz ve müşterilerimizle birlikte çalışmaya devam edeceğiz.
- 2023 yılı sonuna kadar tüm tedarik zincirimiz ve sektör paydaşlarımızla problemli ambalajlara yenilikçi çözümler bulmak için iş birlikleri geliştirmeye devam edeceğiz. Ambalajlarımızda %100 toksik olmayan bileşenler kullanmaya devam edeceğiz.

devamı sonraki sayfada →

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2025 yılına kadar fabrikalarımız ve tedarikçilerimiz arasındaki lojistikte kullanılan paletler ve kutular için B2B yeniden kullanım uygulama planlamamızı tamamlayacağız.
- 2023 yılı sonuna kadar tüm portföyümüzde ve tedarik zincirimizde döngüsel ekonomi ile ilgili yenilikçi iş modellerinin geliştirilmesi için fırsatları araştırmaya devam edeceğiz.
- Esnek ambalajların yeniden kullanılabilirliğini artırmak için araştırma kapasitelerine yatırım yapmak ve alternatif tasarım fonksiyonlarını araştırmak için kurduğumuz ekibimizle 2023 sonuna kadar araştırma raporunu tamamlayacağız.
- 2023 yılı sonuna kadar fabrikalarımızda ve ofislerimizde önceliklendirdiğimiz tek kullanımlık plastik ürünlerin alternatiflerine geçeceğiz.

devamı sonraki sayfada →

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2025 yılı sonuna kadar ürettiğimiz plastik ambalaj çözümlerinin %100 geri dönüştürülebilir olacağını taahhüt ediyoruz.
- 2023 yılı sonuna kadar sınırlı geri dönüştürülebilirliğe sahip ürünleri tespit edip ürün tasarımında değişiklik yapmak için önceliklendireceğiz.
- 2023 yılı sonuna kadar geri dönüşümü veya yeniden kullanımı mümkün kılan daha sade tasarımlara geçmek için müşterilerimizle çalışma başlatacağız.
- Çok katmanlı esnek ambalajlar, portföyümüzde geri dönüştürülemeyen ana ambalaj türüdür. 2023 yılı sonuna kadar geri dönüştürülebilirlik ile ilgili teknik zorlukların üstesinden gelmek için yapılacak Ar-Ge çalışmalarıyla ilgili bir eylem planı hazırlayacağız.
- Geri dönüşüm sektörünün gelişmesine yardımcı olmak için 2025 yılı sonuna kadar plastik atıkların fiziksel olarak toplanması, sınıflandırılması ve geri dönüştürülmesine finansal destek yoluyla doğrudan katılım sağlayacağız.

devamı sonraki sayfada →

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Ambalajlarımızda ortalama %25 geri dönüştürülmüş içerik kullanmak ve geri dönüşüm faaliyetlerimizi geliştirmek için 2025 yılına sonuna kadar finansal planlamamızı bitireceğiz.
- Mevcut durumda potansiyel kısıtlayıcılar ve sağlık ve güvenlik düzenlemeleri göz önünde bulundurularak ürün portföyündeki geri dönüştürülmüş içeriği artıracak çözümler bulmak üzere potansiyel tedarikçiler araştırmamızı 2023 yılına sonuna kadar tamamlayacağız ve güncellemeye devam edeceğiz.
- 2023 yılı sonuna kadar pazar ihtiyaçlarına uygun son kullanıcıdan elde edilen plastik atıklardan ham madde belirlemek için çalışmalara başlayacağız.

devamı sonraki sayfada →

- ton

Plastik azalım miktarı:

01

2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2025 yılı sonuna kadar ambalajımızın fiziksel özelliklerini kaybetmeden optimizasyon çalışmaları için tedarik zincirimizle iş birliği geliştirmeye devam edeceğiz.
- 2025 yılına kadar ambalaj etiketinde, mürekkebinde veya yapıştırıcısında geri dönüşüm sorunlarına neden olan durumları tespit edip yenilikçi sürdürülebilir çözümler ile geri dönüştürülebilirliğe uygun olan yeni versiyonlar için çalışmalarımızı tamamlayacağız.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2023 yılı sonuna kadar ambalajlarımızın lojistik operasyonlarındaki yeniden kullanılabilir taşıyıcıların geri dönüşünü takip etmek için dijital izleme sistemimizi geliştireceğiz.
- 2023 yılına sonuna kadar ev hijyen ürünleri için konsantre ürünlerin kullanılabileceği ve yeniden kullanıma imkân tanıyan ambalajları müşterilerimize sunacağız.

Ek Taahhütler

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2025 yılı sonuna kadar kapaklar ve etiketler gibi aksesuarları da dahil olmak üzere ambalajımızın tümünün geri dönüştürülebilirliğini artırmak için tedarik zincirindeki tüm aktörlerle birlikte çalışma başlatacağız.
- 2023 yılı sonuna kadar çok katmanlı ambalajların geri dönüşümü için uygun teknik çözümleri bulmak amacıyla sektördeki paydaşlarımızla geri dönüştürülebilir ham maddelerin araştırmasını tamamlamayı hedefliyoruz.
- 2025 yılı sonuna kadar son kullanıcının ambalajı etkili bir şekilde geri dönüştürmesini sağlamak için ürünün üzerindeki etiketleme-tanımlama yöntemimizi geliştireceğiz.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2025 yılı sonuna kadar geri dönüştürülmüş ham maddeleri ve geri dönüşüm teknolojilerini geliştirmek, değerlendirmek ve doğrulamak için ham madde tedarikçilerimiz ve geri dönüşümcülerimizle birlikte çalışma başlatacağız. Bu süre zarfında müşterilerimizi geri dönüştürülmüş ham maddeler açısından mevcut alternatifler hakkında bilgilendireceğiz ve bu ham maddeleri ürünlerine doğru ve dengeli bir şekilde dahil etmek için onlarla birlikte çalışacağız.
- Üretim hurdalarının geri dönüşümü için tesis yatırımımız mevcuttur. İlave gereklilik durumu 2023 yılı sonuna kadar değerlendirilecektir.
- 2023 yılı sonuna kadar tüm PET ambalaj formatlarının geri dönüştürülebilirliğini artırmak için müşterilerimiz ve tedarikçilerimiz ile döngüsel ambalaj tasarım kılavuzunu hazırlayacağız.
- 2025 yılı sonuna kadar tüketici sonrası geri dönüştürülmüş malzemelerin etkin olarak geri toplanması ve geri dönüştürülmesi için tedarikçilerimizle birlikte aktif bir çalışma başlatacağız.

10-5

taahhütlere giriş

ham madde üretimi sektöründe taahhüt veren şirketler

kompostlanamayan plastikler

Dow Türkiye Kimya Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

kompostlanabilir plastikler

Sunar NP Plastik Ambalaj Tarım Ört. San. Tic. Ltd. Şti

Bölümlere ulaşmak için başlıklara tıklayın.

10-5

Ham madde üreticileri için sektörel asgari

gerekllikler

01 Geri dönüştürülmüş plastik kullanımını artırmak için iddialı bir 2023 hedefi koyun.*

02 Tamamı sorumlu yönetilen kaynaklardan elde edilen yenilenebilir içerik oranını en az %75'e çıkarmak için 2023 hedefi koyun

(Sadece kompostlanabilir plastik üreticileri için)

*

Satılan tüm reçinelerdeki geri dönüştürülmüş içeriğin ortalama payına (%) ilişkin 2023 hedefi için (tercih edilir) veya 2020-2023 yılları arasında geri dönüşüm teknolojileri veya faaliyetleri için anlamlı bir yatırım taahhüdü verin.

a Kompostlanamayan plastik

b Kompostlanabilir plastik

- ton

Plastik azalım miktarı

01

Geri dönüştürülmüş plastik kullanımını artırmak için iddialı bir 2023 hedefi koyun.

- Dow Türkiye Kimya Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. Ambalaj ve Özel Plastikler iş birimi olarak 2021 yılı içinde en az %50 geri dönüştürülmüş içerikli bir polietilen ham madde piyasaya sürmeyi taahhüt ediyoruz.

02

Tamamı sorumlu yönetilen kaynaklardan elde edilen yenilenebilir içerik oranını en az %75'e çıkarmak için 2023 hedefi koyun (Sadece kompostlanabilir plastik üreticileri için)

- Dow Türkiye Kimya Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. olarak 2021 yılı içinde devlet okullarında sürdürülebilirlik girişimlerini teşvik ederek çevre okur yazarı ilkokul çocukları yetişmesine katkı sağlamayı taahhüt ediyoruz.

Ek Taahhütler

SUNAR NP

- ton

Plastik azalım miktarı

01

Geri dönüştürülmüş plastik kullanımını artırmak için iddialı bir 2023 hedefi koyun.

02

Tamamı sorumlu yönetilen kaynaklardan elde edilen yenilenebilir içerik oranını en az %75'e çıkarmak için 2023 hedefi koyun (Sadece kompostlanabilir plastik üreticileri için)

- Ürettiğimiz biyobozunur ürün içerisindeki biyobazlı içerik 2021 yılı sonunda %32'ye ulaşmış olacaktır.
- Ürettiğimiz biyobozunur ürün içerisindeki biyobazlı içerik 2022 yılı sonunda %35'e çıkarılacaktır.
- Ürettiğimiz biyobozunur ürün içerisindeki biyobazlı içerik 2023 yılı sonunda %40 ve üzerine çıkarılacaktır.

Ek Taahhütler

- Sunar NP, petrol kökenli PE yerine muadil olarak kullanılacak nitelikte 3.000 ton/yıl biyobozunur ve kompostlanabilir biyoplastik ham madde üretimi yapacaktır.
- Sunar Grup Şirketleri genelinde ofislerde kullanılan çöp poşetleri tamamen biyobozunur plastiklere çevrilecektir.
- Sunar Grup Şirketleri'nden NÇS Gıda'da perakende satış için kullanılan poşetler tamamen biyobozunur plastiklerden üretilecektir.
- Sunar Grup Şirketleri genelinde ofislerde kullanılan bardaklar cam veya kâğıt bardak olarak kullanılacaktır. Bu sayede yaklaşık 3 ton/yıl plastik azaltımı gerçekleştirilecektir.
- Sunar Grup şirketleri genelinde kullanılan plastik su şişeleri ayrıştırılarak geri dönüşüme gönderilecektir.

10-6

taahhütlere giriş dayanıklı tüketim malları sektöründe taahhüt veren şirketler

Arçelik A.Ş.

Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.

Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.

Bölümlere ulaşmak
için başlıklara tıklayın.

10-6

Dayanıklı tüketim malları üreticileri için sektörel asgari

gerekliliklerr

01

Ürünlerde ve bileşenlerde kullanılan tüm plastiklerin geri dönüştürülmüş içerik oranını artırmak için iddialı bir 2023 hedefi koyun.

Arçelik

14.437 ton

Plastik azalım miktarı

01

Ürünlerde ve bileşenlerde kullanılan tüm plastiklerin geri dönüştürülmüş içerik oranını artırmak için iddialı bir 2023 hedefi koyun.

Ek Taahhütler

- Geri dönüştürülmüş plastik kullanımımızı 3.000 ton/yıl'dan 2021 yılında 6.000 ton/yıl, 2022 yılında 10.000 ton/yıl ve 2023 yılında 15.000 ton/yıl'a artıracağız (Yalnızca geri dönüştürülmüş içerik baz alınmıştır. Kompundlar içerisindeki katkı, dolgu ve işlenmemiş polimerler hariçtir).
- Atık balık ağlarından elde edilen geri dönüştürülmüş plastikleri 8 ton/yıl'dan 2021 yılında 12 ton/yıl, 2022 yılında 18 ton/yıl ve 2023 yılında 25 ton/yıl'a artıracağız.
- Atık PET şişelerden elde edilen parçalarda 2020 yılında kullanılan 28 milyon adet geri dönüştürülmüş PET şişeyi 2021 yılında 35 milyon adete, 2022 yılında 45 milyon adete ve 2023 yılında 60 milyon adete artıracağız.
- Ürünlerimizde 2021 yılında 10 ton, 2022 yılında 200 ton ve 2023 yılında 750 ton PLA dahil olmak üzere diğer biyopolimer ve biyokompozit ham madde kullanacağız.
- Atık elektrikli ve elektronik eşya geri dönüşüm tesislerimizden çıkan plastikleri geliştirerek 2021 yılında bulaşık makinesi, 2022 yılında fırın ve 2023 yılında çamaşır kurutma makinesi olmak üzere 3 farklı ürün grubunda kullanacağız.
- Türkiye'deki işletmelerimizde oluşan ambalaj atıklarını plastikler içinde tekrardan formülize ederek 600 ton ambalaj atığını geri dönüştüreceğiz.
- 2023 yılına kadar EPS köpük, shrink ve şerit vb. plastik ambalajlar içerisinde %30 geri dönüştürülmüş malzeme kullanımına yönelik Ar-Ge çalışmalarını tamamlayıp, kullanım onayını vereceğiz.
- 2023 yılına kadar gıdaya temas eden parçalarda kimyasal geri dönüştürülmüş ham maddelerin kullanımına yönelik Ar-Ge çalışmalarını tamamlayacağız.

VESTEL Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.

8.081 ton
Plastik azalım miktarı

01

Ürünlerde ve bileşenlerde kullanılan tüm plastiklerin geri dönüştürülmüş içerik oranını artırmak için iddialı bir 2023 hedefi koyun.

- Geri dönüştürülmüş ve alternatif plastik ham maddelerin kullanılabilirliğini sağlamak amacıyla yerli-yabancı tedarikçilerle ve start-uplarla iş birliği yaparak; ayrıca üretim süreçlerinde ortaya çıkan fireleri geri kazanarak; ürünlerde ve bileşenlerde 2021 yılı sonunda 1.983 ton, 2022 yılı sonunda 2.361 ton, 2023 yılı sonunda 2.737 ton olmak üzere toplamda 7.081 ton geri dönüştürülmüş plastik kullanacağız.

Ek Taahhütler

- Ar-Ge ve Üretim birimlerinin iş birliğiyle, kalite ve dayanıklılıktan ödün vermeden tüm beyaz eşya ürün ve ambalaj tasarımlarını iyileştirecek, plastik kullanımını 2023 yılı sonuna kadar 2020 baz yılına göre 1.000 ton azaltacağız.

VESTEL Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.

2.718 ton
Plastik azalım miktarı

01

Ürünlerde ve bileşenlerde kullanılan tüm plastiklerin geri dönüştürülmüş içerik oranını artırmak için iddialı bir 2023 hedefi koyun.

- Tüm süreçlerde ortaya çıkan üretim ve mühendislik fireleriyle artıkları Üretim, Ar-Ge ve Kalite Kontrol ekiplerinin iş birliğiyle geri dönüştürüp, ürünlerde ve bileşenlerinde tekrar kullanarak, 2021 yılı sonunda 629 ton, 2022 yılı sonunda 629 ton, 2023 yılı sonunda 629 ton olmak üzere toplamda 1.887 ton geri dönüştürülmüş PC/ABS ve PP plastik kullanacağız.

Ek Taahhütler

- Ar-Ge ve Üretim birimlerimizin iş birliği içinde yürüteceği çalışmalarla, kalite ve dayanıklılık bozulmadan TV ürün ve ambalaj tasarımlarını iyileştirecek ve plastik kullanımını 2023 sonuna kadar 2020 baz yılına göre 831 ton azaltacağız.

11

Teknik terimler

Bölüm 1: Tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastik

Ambalaj

Ham maddeden nihai ürünün elde edilmesine kadar olan imalat, montaj veya aradaki diğer süreçler dâhil olmak üzere; ürünlerin tüketici veya kullanıcıya ulaşana kadar saklanması, korunması, teslimatı, depolanması ve nakliyesi için kullanılan ürünlerdir.

Kaynak: ISO 21067-1:2016, Packaging-Vocabulary-Part 1: General terms

Tek kullanımlık plastik

Tek kullanımlık plastik ürün, tamamen veya kısmen plastikten yapılmış, kullanım ömrü boyunca tekrar dolum veya aynı amaçla yeniden kullanılmak üzere üreticiye iade edilerek birden fazla dolaşım veya rotasyon yapmak üzere planlanmamış, tasarlanmamış veya piyasaya sürülmemiş bir ürün anlamına gelir.

Kaynak: Directive (EU) 2019/904

Problemli ve gereksiz plastik ambalaj

Problemli veya gereksiz plastik ambalaj veya plastik ambalaj bileşenlerinin belirlenmesinde aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulabilir.

1. Yeniden kullanılamaz, geri dönüştürülemez veya kompostlanamaz.
2. İnsan sağlığı veya çevre için önemli riskler oluşturan tehlikeli kimyasallar[19] içerir veya üretimi, tehlikeli kimyasalları gerektirir (İhtiyatlılık ilkesi).
3. Kullanımı önlenebilir veya yeniden kullanım modeliyle değiştirilebilir.
4. Diğer atıkların/malzemelerin geri dönüştürülebilirliğini veya kompostlanabilirliğini engeller veya bozar.
5. Çöpe atılma oranı veya doğada rastlanılma olasılığı yüksektir.

19. Tehlikeli kimyasallar, doğası gereği tehlikeli özellikler gösterenlerdir: kalıcı, biyo-birikimli ve toksik (PBT); çok kalıcı ve çok biyo-birikimli (vPvB); kanserojen, mutajenik ve üreme için toksik (CMR); endokrin bozucular (ED); veya eşdeğer endişeler, yalnızca diğer bölgelerde düzenlenmiş veya kısıtlanmış olanlar değil. (Kaynak: Roadmap to Zero, EU REACH Yönetmeliği, tanımlar, http://www.roadmaptozero.com).

11

Teknik terimler

Bölüm 2: Ambalajın yeniden kullanılması ve yeniden kullanılabilir ambalaj

Aşağıdaki tanımlar, Global Commitment Business Signatory Pack'in Appendix kısmından sağlanmaktadır[20].

Ambalajın yeniden kullanılması

Piyasada bulunan takviye ürünlerin(1) desteğiyle veya desteği olmadan, ambalajın yeniden doldurulmasını sağlayan ve ambalajın yeniden doldurulduğu ve/veya tasarlandığı amaç için kullanılması işlemidir.

Kaynak: ISO 18603:2013, Packaging and the environment - Reuse, modified

Açıklamalar

1. Takviye ürün, yeniden kullanılabilir ambalajların yeniden doldurulmasını desteklemek için kullanılan bir üründür. Takviye ürün örneği olarak, yeniden kullanılabilir bir deterjan kabını tekrar doldurmak için kullanılan deterjan ambalajı verilebilir (ISO 18603). ISO 18603'e göre, tek yönlü ürünler (yani tek seferlik kullanım amacıyla tasarlanmış) olan takviye ürünler yeniden kullanılabilir ambalaj olarak kabul edilmez.

Notlar

a. Yeniden kullanım tanımında önemli olan nokta, ürünün aynı amaç için mi yoksa ikincil bir amaç için kullanıldığının belirlenmesidir. İkincil amaç için kullanıldığında, ambalaj yeniden kullanılabilir ambalaj olarak kabul edilmez (ISO 18603, 'Aynı amaç için kullanılan ambalaj'), ör. bir ambalajın kalemlik olarak veya dekorasyon amacıyla kullanılması yeniden kullanım olarak nitelendirilemez.

b. Ambalajın tasarımı, ana bileşenlerin öngörülen kullanım koşullarında (ISO 18603) bir dizi dolaşım veya rotasyon gerçekleştirmesine imkan sağlıyorsa, ambalaj yeniden kullanılabilir olarak değerlendirilir. ISO 18601'e göre bir ambalaj bileşeni (örneğin kapak, kapak halkası, etiket) tanımı ise, ambalajın elle veya basit fiziksel araçlar kullanılarak ayrılabilen bir parçasıdır.

20. New Plastics Economy, Global Commitment Definitions, Ellen MacArthur Foundation

Örnek

Ambalaj farklı şekillerde yeniden kullanılabilir:

İşletmeler arası (B2B) uygulamalar: ambalaj bir veya birden fazla şirket arasında yeniden dağıtım sistemi aracılığıyla yeniden kullanılır (örneğin, aynı veya farklı ürünle yüklenen paletler, kasalar, paletleri birbirine sabitlemek için kullanılan ürünler).

İşletmeden tüketiciye (B2C) uygulamalar: aynı veya benzer bir ürünün dağıtımı ve satışı için aynı amaçla yeniden kullanılmak üzere (örn. yeniden doldurulmak üzere) tedarikçiye iade edilen ambalaj, yeniden kullanılabilir (örn. yeniden kullanım için depozito iadesi veya geri ödeme sisteminin parçası olan bir şişe, iade edilebilir bir nakliye ambalaj öğesi, gıda hizmeti endüstrisinde yeniden kullanılabilir bir kap).

Ambalaj tedarikçiye iade edilmeden, üretici tarafından sağlanan aynı ürün sayesinde ambalaj, üretim amacına uygun şekilde kullanıcı tarafından yeniden kullanılabilir (örn. konsantre bir formda ürünün üretici tarafından tedarikçiye sunularak ambalajın içinin doldurulmasıyla ambalajın yeniden kullanımı sağlanır).

Yeniden kullanılabilir ambalaj

Bir sistemde(3) minimum sayıda dolaşım veya rotasyon(1,2) gerçekleştirme becerisiyle tasarlanmış ambalajdır.

Kaynak: ISO 18603:2013 - Packaging and the environment - Reuse, modified (packaging component mentioned in notes)

Açıklamalar

1. Dolaşım, ambalajın içinin ürünle doldurulmasından ve kullanıcı/tüketici tarafından içindeki ürünün kullanılarak ambalajın boşaltılması süreci olarak tanımlanır. Rotasyon ise yeniden kullanılabilir ambalajın kullanıcı/tüketiciden geri alınarak aynı ürünle tekrar doldurulma döngüsü olarak ifade edilir(ISO 18603).
2. Yerinde yeniden kullanım sisteminin pratikte uygulanabilirliğinin ölçülmesi için minimum dolaşım veya rotasyon miktarları önemlidir. Bu miktarlar yeniden kullanılabilir ambalajın kullanım oranının ve ambalaj başına ortalama kaç kez kullanıldığının ölçülebilmesini sağlar.

3. Yeniden kullanım sistemi, kapalı döngü, açık döngü veya hibrit bir sistemde yeniden kullanım imkânı sağlayan düzenlemeler (organizasyonel, teknik veya finansal) olarak tanımlanır (ISO 18603).

Diğer bilgilerin yanında ambalajın yeniden doldurulması veya tasarlandığı amaç için tekrar kullanılması ihtiyacını vurgulayan yeniden kullanım tanımı için “Ambalajın yeniden kullanılması” bölümüne gidin.

Notlar

a. Bir ambalajın yeniden kullanılabilir olarak nitelendirilebilmesi için, ambalaj kullanıcısının, ürünün piyasaya sürüldüğü yerde pratikte yeniden kullanmasına olanak sunan bir "yeniden kullanım sistemi" olması gerekir. Yeniden kullanım sistemi, öngörülen kullanım koşullarında ve amacında, bir ambalajın yeniden kullanım oranını veya ortalama kullanım döngüsü sayısını izlemeli ve kanıtlayabilmelidir.

b. Ambalajın tasarımı, ana bileşenlerin öngörülen kullanım koşullarında (ISO 18603) bir dizi dolaşım veya rotasyon gerçekleştirmesini sağlıyorsa, ambalaj yeniden kullanılabilir olarak değerlendirilir. ISO 18601'e göre bir ambalaj bileşeni (örneğin kapak, kapak halkası, etiket), ambalajın elle veya basit fiziksel araçlar kullanılarak ayrılabilen bir parçasıdır.

c. Yeniden kullanılabilir bir ambalajın tekrar dolumuna yardımcı olmak amacıyla tasarlanmış tek kullanımlık ambalajlar, yeniden kullanılabilir ambalaj olarak kabul edilmez.

d. Yeniden kullanılabilir bir ambalaj onarım/yenilemeye tabi tutulabilir. Yani yeniden kullanım prensibiyle tasarlanmış bir ambalajın daha sonra yeniden kullanımı için işlevsel bir duruma getirilmesi amacıyla onarım/yenileme işlemleri uygulanır (ISO 18603:2013).

e. Yeniden kullanılabilir ambalajlar bir noktada maksimum yeniden kullanım seviyesine ulaşacağından, yani kullanım ömrü dolduğunda geri dönüştürülebilir olacak şekilde tasarlanmalıdır. Sonuç olarak ambalajın geri dönüştürülmesi malzemenin ekonomide kalmasını sağlar.

11

Teknik terimler

Bölüm 3- Geri Dönüştürülebilir Ambalaj

Geri dönüşüm

“Geri dönüşüm” malzeme geri dönüşümünü ifade eder.

Malzeme geri dönüşümü

Kullanılmış bir ambalaj malzemesinin, enerji geri kazanımı ve yakıt olarak kullanılması durumları hariç, bir üretim süreci vasıtasıyla bir üründe, ürün bileşeninde veya ikincil (geri dönüştürülmüş) bir ham madde olarak kullanılmak üzere yeniden işlenmesidir.

Kaynak: ISO 18604:2013 - Packaging and the environment — Material recycling, modified (note to entry not applicable).

Notlar

a. Geri dönüşüm, hem mekanik (polimer yapısının korunmasıyla) hem de kimyasal (polimer yapısını daha temel yapı taşlarına, örneğin kimyasal veya enzimatik işlemler yoluyla parçalanmasıyla) süreçlerden oluşabilir.

b. Geri dönüşüm, yakıt veya enerjiye dönüştüren teknolojileri kapsamaz. Kimyasal geri dönüşüm ve teknoloji, yeni malzemeler üretmek için ham madde oluşturmak amacıyla kullanıldığında, döngüsel ekonomi ile uyumlu olarak düşünülebilir. Ancak, plastikten enerji elde edilmesi veya plastiğin yakıt olarak kullanılması gibi uygulamalar, geri dönüşüm (ISO'ya göre) veya döngüsel ekonominin bir parçası olarak kabul edilemez. Kimyasal geri dönüşüm işlemi için, tıpkı işlenmemiş plastiklerin üretiminde olduğu gibi, insan sağlığı veya çevre için önemli bir risk oluşturan hiçbir tehlikeli kimyasal, ihtiyatlılık ilkesi uygulanarak kullanılmamalıdır.

11

Teknik terimler

c. Döngüsel ekonominin amaçları arasında, malzemelerin her zaman en yüksek fayda düzeyinde tutulması ve yüksek kalitede geri dönüşüm ve geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımı yer alır. Malzemenin geri dönüştürülmesi sayesinde, uygulama aralığı ve gelecek yaşam döngüsü sayısı artar. Böylelikle ekonomide tutulan malzeme değeri en üst düzeye çıkabilir. Bu durum da malzeme kayıplarını ve ham madde girdi ihtiyacını en aza indirir.

   - Geri dönüşüm sırasında malzemelerin kalitesini ve değerini en üst düzeye çıkarmak, ambalaj tasarımı ile yüksek kaliteli toplama, ayırma, temizleme ve geri dönüşüm teknolojileri/ sistemlerinin bir araya getirilmesiyle mümkün olur.

Geri dönüştürülebilir ambalaj

Geri dönüştürülebilirlik, farklı bağlamlarda farklı insanlar için farklı şeyler ifade eder ve bu sebeple de belirsiz olarak nitelendirilebilir.

'Geri dönüştürülebilir' teriminin ambalajı piyasaya süren işletmeler (örneğin ambalaj üreticileri, hızlı tüketim ürünleri şirketleri, perakendeciler, konaklama ve yemek hizmeti şirketleri) tarafından Küresel Taahhüt bağlamında kullanıldığı gibi, 'teknik olarak' geri dönüştürülebilir' demek kesinlikle yeterli değildir[21]: geri dönüşümün sadece laboratuvarda çalışması yetmez. Bunun yerine ambalajın pratikte ve ölçekte geri dönüştürülebileceği kanıtlanmalıdır.

Bir ambalaj(1) veya ambalaj bileşeni(2,3), tüketici sonrası(4) başarılı toplama, ayırma ve geri dönüşümünün(5) uygulamada ve ölçekte[22] çalıştığı kanıtlanırsa geri dönüştürülebilirdir.

Açıklamalar

1. Bir ambalaj tüm bileşenleri ile birlikte toplam ambalaj ağırlığının %95'inden daha fazla geri dönüştürülebilir malzeme içeriyorsa ve kalan küçük bileşenlerin geri dönüşüm süreciyle uyumlu olup olmadığı ve ana bileşenlerin geri dönüştürülebilirliğini engellemediği kanıtlanıyorsa ambalaj geri dönüştürülebilir olarak kabul edilir.

21. Teknik geri dönüştürülebilirlik, bir ambalajın geri dönüştürülmesinin teknik olasılığını göz önünde bulundurur, ancak ambalajın toplanması, ayrılması ve geri dönüştürülmesinin uygulamada, ölçekte ve makul bir maliyetle gerçekleşip gerçekleşmediğini hesaba katmaz. (örneğin, bir laboratuvarda veya bir (pilot) tesiste çalışabilir, ancak ölçekli olarak çoğaltılması ekonomik olarak uygun olmayabilir). Bu nedenle, böyle bir tanım, uygulamada ve gerçekte neyin geri dönüştürüldüğü ile doğrudan ilişkili değildir ve neredeyse tüm ambalajların 'geri dönüştürülebilir' olarak kabul edilmesiyle sonuçlanacaktır.

22. 'Uygulamada ve ölçekte, ambalajı fiilen geri dönüştüren ve popülasyon boyutu ile ölçülen, önemli ve ilgili coğrafi alanları kapsayan mevcut bir (toplama, ayırma ve geri dönüşüm) sistemin olduğu anlamına gelir.

11

Teknik terimler

Örnekler

Bir şişe ve kapağı geri dönüştürülebilir malzemelerden üretildiyse ve geri dönüştürülebilirliğini engellemeyen bir etikete (toplam ağırlığın <%5'i) sahipse ambalajın geri dönüştürülebilir olduğu iddia edilebilir.

Şişenin ve kapağın geri dönüştürülmesini engelleyen veya şişeyi kirleten bir etiket kullanılıyorsa, söz konusu ambalajın tamamı geri dönüştürülemez.

Bir ambalajda (a) ambalajın toplam ağırlığının >%5'ini (örneğin %12) oluşturan, ambalajı kirletmeyen ve geri dönüşümünü engellemeyen geri dönüştürülemeyen bileşen(ler) bulunuyorsa, fakat kalan kısmın içinde geri dönüştürülebilen bileşenler varsa, sadece geri dönüştürülebilen kısım (örneğin %88) taahhüt içine dahil edilebilir. Ancak daha uzun vadede amaç, tüm ambalaj bileşenlerinin (örneğin etiketler dahil) yukarıdaki tanıma göre geri dönüştürülebilir olmasıdır.

2. Ambalaj bileşeni; kapak, kapak halkası ve etiket gibi elle veya basit fiziksel araçlar (ISO 18601) kullanılarak ayrılabilen ambalajın parçasıdır.
3. Ambalaj bileşeni, yalnızca küçük ve önemsiz bileşenler(5) hariç tüm bileşenin yukarıdaki tanıma göre geri dönüştürülebilir olması durumunda geri dönüştürülebilir olarak kabul edilebilir. Çok malzemeli bir ambalaj bileşeninin yalnızca bir malzemesi geri dönüştürülebilirse, bileşenin bir bütün olarak değil (ISO 14021'e göre) yalnızca bu malzemesinin geri dönüştürülebilirlik iddiasında bulunulabilir.
4. ISO14021 tüketici sonrası malzemeyi; artık üretildiği amaç için kullanılamayan, ürünün son kullanıcıları olarak haneler veya ticari, endüstriyel ve kurumsal tesislerden kaynaklanan malzeme olarak tanımlar. Bu terim, dağıtım zincirinden ürün iadelerini içerirken tüketici öncesi malzemeyi (örneğin üretim hurdası) içermez.
5. ISO 18601:2013: Ambalaj bileşeni, elle veya basit fiziksel araçlar yardımıyla ambalajın kendisinden ayrılamayan ve ambalajı/ bileşenlerini oluşturan parçadır (örneğin, çok katmanlı bir ambalajın bir katmanı veya kalıp içi etiketi).

11

Teknik terimler

Notlar

a. Geri dönüşüm sisteminin uygulamada ve ölçekte düzgün olarak çalışması için bazı kriterler bulunur. Malzeme seçimi, ambalaj tasarımı, üretim süreci, ambalajın kullanımı, atık haline gelmesi ve ambalaj atığının toplanması koşulları önemlidir. Aynı zamanda toplama, ayırma ve geri dönüşümün altyapısının erişilebilirlik, uygunluk ve verimliliği de göz önünde bulundurulmalıdır.

b. Geri dönüştürülebilir ambalajın tanımı, geri dönüşümün uygulamada ve ölçekte çalışması gerektiği ilkesine dayanarak inovasyona olanak tanır. Hali hazırda geri dönüştürülemeyen bir ambalaj öğesi gelecekte inovatif bir yaklaşımla geri dönüştürülebilir hale gelebilir.

c. Her bir ambalajın geri dönüştürülebilirliğini, ambalajın tasarımı, üretim süreçleri ve en olası kullanım, bertaraf ve toplama şekli dikkate alarak ayrı ayrı değerlendirmek önemlidir. Bunların tümü, ambalajın uygulamada geri dönüştürülme olasılığı ve imkanı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Aşağıda ambalajın geri dönüştürülebilirliği üzerinde etkisi olan kriterler örneklerle açıklanmıştır.

Tasarım: Malzeme seçimi, ambalajın şekli ve boyutu, katkı maddeleri ve renklendiriciler, yapıştırıcılar, mürekkepler, kapaklar, etiketler.

Üretim süreci: Üretim sürecini kolaylaştırmak amacıyla eklenen katkı maddeleri veya katalizörler, üretim süreci sırasında ambalajda kalabilir.

En olası kullanım ve bertaraf şekli: Ambalajın en olası kullanım ve bertaraf şekli kabul edilmelidir, ambalajın toplanması konusunda varsayımda bulunulmamalıdır. Örneğin, hanelerden kaynaklanan ambalaj atıklarının ambalaj bileşenlerine ayrılarak bertaraf edileceği varsayılamaz. Ambalajın geri dönüştürülebilirliğine, ambalajın nasıl kullanıldığı ve atık haline geldiğindeki durumu da oldukça önemlidir. Örneğin, plastik şişe çöpe atılırken etiket veya kapağı üzerinde bulunuyor mu, ambalaj temiz mi, kontamine olmuş durumda mı vb. gibi sorular göz önünde bulundurulmalıdır.

En olası toplama şekli: Ambalaj atığının evsel atıklarla birlikte toplandığı veya ayrı bir toplama sistemi ile kapalı bir döngüde yer alma durumunun bilinmesi önemlidir.

11

Teknik terimler

Veri ulaşılabilirliği sebebiyle 'uygulamada' ve 'ölçekte' kavramlarını niceliksel olarak tanımlamak oldukça zorlayıcıdır. Ancak bu kavramın niteliksel önkoşulları aşağıda listelenmiştir[23]:

1. Piyasaya sürüldüğü bölgede ambalaj geri dönüşümü için toplama alt yapısı vardır (resmi veya gayri resmi).
2. Ambalaj, ayrı atık toplama kutusunda toplanır.
3. Ambalaj, malzeme türüne göre geri dönüşüm için sınıflandırılır ve çok yüksek oranda geri dönüşümü gerçekleştirilir.
4. Ambalaj, ticari işletmeler tarafından geri dönüştürülebilir ve işlenebilir.
5. Geri dönüştürülmüş malzemeyi ikincil ham madde olarak kullanım alanı sağlayan uygun bir son pazar mevcuttur.

23. Building on APR/PRE Global Definition of “Plastics Recyclability” (July 2018).

24. Kompostlamanın yanı sıra, anaerobik çürütme, ISO 18606'ya uygun olarak plastik ambalajların kullanımı sonrası döngüsel bir yöntem olarak düşünülebilir. Ancak, anaerobik çürütmenin kullanımı şu anda plastik ambalajlar için sınırlı olduğundan, sadece kompostlanmanın üzerinde durulmuştur.

25. European Bioplastics, Factsheet Bioplastics – Industry standards & labels, Relevant standards and labels for bio-based and biodegradable plastics (2017).

11

Teknik terimler

Bölüm 4- Kompostlanabilir ambalaj

Kompostlama

Kompost üretmek için tasarlanmış aerobik süreçtir.

Kompost; bitkisel kalıntılardan ve organik maddelerden oluşan ve sınırlı mineral içeriğine sahip bir karışımın biyolojik olarak bozunmasıyla elde edilen bir toprak düzenleyicidir.

Kaynak: ISO 472:2013, Plastics– Vocabulary

Notlar

1. Kompostlama endüstriyel bir tesiste yapılabildiği gibi, toplu halde veya evde de yapılabilir[24]:

   Endüstriyel kompostlama: Uluslararası standartlarla ve belgelendirme süreçleriyle uyumlu olarak, profesyonelce yönetilen ve kontrol edilen, aerobik ve termofilik şartlardaki atık işleme sürecidir. Elde edilen kompost ise değerli bir toprak düzenleyicisidir[25].

   Evde kompostlama: Endüstriyel ve evde kompostlama süreçleri birbirinden farklıdır. Ambalajın evde kompostlama şartlarına uygun şekilde tasarlanması gerekir. Evde kompostlama süreci, kullanıcıların beceri ve deneyimlerinin değişkenliğine bağlıdır ve elde edilen kompost standart değildir.

Kompostlanabilir ambalaj

Bir ambalaj veya ambalaj bileşeni(1), ilgili uluslararası kompostlanabilirlik standartlarına(2) uygunsa ve tüketici sonrası(3) başarılı toplama, ayırma ve kompostlaştırmanın uygulamada ve ölçekte(4) işe yaradığı kanıtlanırsa kompostlanabilirdir.

Açıklamalar

1. ISO 18601:2013: Ambalaj bileşeni; kapak, kapak halkası ve etiket gibi elle veya basit fiziksel araçlar kullanılarak ayrılabilen ambalajın parçasıdır.
2. ISO 18606, ISO 14021, EN13432 ve ASTM D-6400 gibi standartlara uygun olmalıdır.

3. ISO14021 tüketici sonrası malzemeyi; artık üretildiği amaç için kullanılamayan, ürünün son kullanıcıları olarak haneler veya ticari, endüstriyel ve kurumsal tesislerden kaynaklanan malzeme olarak tanımlar. Bu terim, dağıtım zincirinden ürün iadelerini içerir.
4. 'Ölçek' ifadesi, ambalajın pratikte kompost haline getirildiği, popülasyon boyutu ile ölçüldüğü üzere önemli ve ilgili coğrafi alanlar olduğu anlamına gelir.

Notlar

a. ISO 18606'ya göre, aşağıdaki kriterleri karşılaması halinde bir ambalaj endüstriyel olarak kompostlanabilirdir:

   Karakterizasyon: Test edilmeden önce bileşenlerin tanımlanması ve karakterizasyonudur.

   Biyolojik bozunma: Kontrollü kompostlama koşulları altında, +58°C (±2°C) sıcaklıkta ve 26 hafta içinde organik karbonun en az %90'ının CO2'ye dönüşmesidir.

b. Parçalanma: Kontrollü kompostlama koşulları altında 12 hafta içinde, +58°C (±2°C) sıcaklıkta, bir ambalajın 2,0 mm'lik bir elekten elendikten sonra, orijinal kuru kütlesinin %10'undan fazlasının kalmaması durumunda parçalanma uygun olarak kabul edilir.

   Kompost kalitesi: İşlem sonunda olumsuz bir etkiye sebep olmayan kompost elde edilir.

   Ağır metallerin kullanım sınır değerleri: ağır metal ve çevreye zararlı diğer madde konsantrasyonlarının sınır değerlerini aşmaması gerekir.

c. ISO 18606'ya göre, bir ambalaj, yalnızca ambalajın ayrı ayrı tüm bileşenleri belirtilen kompostlanabilirlik gereksinimlerini karşılıyorsa kompostlanabilir olarak kabul edilir. Bileşenler, bertaraf edilmeden önce fiziksel olarak kolayca ayrılabiliyorsa, fiziksel olarak ayrılmış bileşenler kompostlama işlemi için ayrı ayrı değerlendirilebilir.

d. Kompostlanabilir plastik, evde kompostlanabilir olacak şekilde tasarlanmışsa, endüstriyel kompostlama tesislerinde de kompostlanabilir.

e. Ambalajın kompostlanabilirliği ISO 14021 ve benzeri standartlara uygunluğu ambalaj üzerinde açık ve net şekilde belirtilmelidir. Ayrıca endüstriyel veya evde kompostlamaya uygunluk durumu da ambalaj üzerinde yer almalıdır.

11

Teknik terimler

f. Kompostlanabilirlik, bir malzemenin değil, bir ambalajın veya bir ürünün özelliğidir. Test standartları, ambalajın belirli bir zaman diliminde parçalanmasını ve biyolojik olarak bozunmasını gerektirdiğinden, kompostlanabilirlik yalnızca malzeme seçiminden değil, aynı zamanda format, boyut ve renklendiricilerin kullanımından da etkilenir. Örneğin, ince bir PLA filmi sorunsuz kompostlanabilirken, PLA'den üretilmiş büyük boyutlu bir ambalaj aynı hızda ve sorunsuz şekilde kompostlanamayabilir.

Biyobozunurluk, kompostlanabilirlik terimi ile karıştırılmamalıdır. 'Biyobozunurluk' bir ambalajın kompostlanabilir hale getirilmesi için gerekli bir özelliktir. Tek başına biyobozunurluk, bir plastik ambalajın, kompost haline getirilip getirilemeyeceğini göstermez.

Bölüm 5- Tüketici sonrası geri dönüştürülmüş içerik

Tüketici sonrası geri dönüştürülmüş içerik

Bir ürün veya ambalajdaki tüketici sonrası(1) geri dönüştürülmüş malzemenin kütlece oranı.

Açıklamalar

1. ISO14021 tüketici sonrası malzemeyi; artık üretildiği amaç için kullanılamayan, ürünün son kullanıcıları olarak haneler veya ticari, endüstriyel ve kurumsal tesislerden kaynaklanan malzeme olarak tanımlar. Bu terim, dağıtım zincirinden ürün iadelerini içerir.

Kaynak: ISO 14021:2016 modified, Environmental labels and declarations — Self-declared environmental claims (Type II environmental labelling), Usage of terms, modified (focus on post-consumer recycled material)

Notlar

a. Döngüsel ekonomide, tüketici öncesi oluşan (üretim süreçlerinde) atıkların sistemin içinde tutularak kullanılması teşvik edilir. Öncelik verimli bir üretim sürecinin parçası olarak bu tür tüketici öncesi atıklardan kaçınmaktır. Dolayısıyla bu tanım, tüketici öncesi geri dönüştürülmüş içeriği kapsamaz (ISO 14021, Terimlerin kullanımı, Geri dönüştürülmüş içerik: Tüketici öncesi geri dönüştürülmüş içerik, bir üretim süreci sırasında atık malzemelerin tümünü içerir.)

a. Geri dönüştürülmüş içerikle (tüketici sonrası/tüketici öncesi) ilgili şeffaflık mümkün olduğunca sağlanmalıdır.

a. ISO 14021'de belirtildiği gibi, bir malzemenin geri dönüştürülmüş olduğunun kanıtlanması için, ürünlerde ve ambalajlarda kullanılan geri dönüştürülmüş içeriğin (ağırlıkça) yüzdesinin ayrı ayrı (toplanmadan) belirtilmesi gerekir.

a. Geri dönüştürülmüş içerikten üretilen ambalajların miktarı ve kalitesi, bir ambalajın piyasaya sürüldüğü ilgili gıda temasına ve sağlık/güvenlik yönetmeliklerine uygun olmalıdır.

a. Geri dönüştürülmüş içeriğin kullanımını doğrulamak veya onaylamak için farklı güvence kuruluşları tarafından sağlanan çeşitli doğrulama sistemleri vardır

11

Teknik terimler

Bölüm 6- Yenilenebilir malzeme ve yenilenebilir içerik

Yenilenebilir malzeme

Canlı bir kaynaktan elde edilen biyokütleden[26] oluşan ve sürekli olarak yenilenebilen malzemedir. İşlenmemiş ham madde için yenilenebilir olma şartı, bu malzemelerin tükenme oranının doğadaki yenilenme oranına eşit veya ondan daha düşük olması gerekir.

Kaynak: ISO 14021:2016, Environmental labels and declarations-Self-declared environmental claims (Type II environmental labelling)-Sections 7.14.1. Usage of term and 7.14.2. Qualifications.

Açıklamalar

a. ISO 14021: Ürün yalnızca %100 yenilenebilir malzemeden oluştuğunda, bu malzemede de minimum miktarlarda yenilenemeyen diğer malzemelerin bulunması ve bunun miktarının belirtilmediği durumunda, ürün hakkında niteliksiz yenilenebilirlik iddiasında bulunulabilir. Ürünün yenilenebilir malzemeden oluştuğunun iddia edilmesi için aşağıdaki şartları sağlaması beklenir.

   i. Yenilenebilir malzeme içeriği iddiasında bulunulduğunda, yenilenebilir malzemenin kütlece toplam kütleye oranı belirtilecektir;

   ii. Ürünler ve ambalajlar için yenilenebilir malzeme içeriğinin yüzdesi (kütle oranı) ayrı olarak belirtilecek ve toplanmayacaktır.

26. ISO 14021:2016: Biyokütle, "jeolojik oluşumlara gömülü veya fosilleşmiş malzemeye dönüştürülmüş malzeme dışındaki biyolojik kökenli malzeme" olarak tanımlanmaktadır. Kayda ait not 1: Bu, yerin üstünden ve altından gelen organik materyali (hem canlı hem de ölü) içerir, örn. ağaçlar, ekinler, çimenler, ağaç çöpleri, algler, hayvanlar ve biyolojik kökenli atıklar, örn. gübre. (değiştirilmiş: yenilenebilir enerji kısmı hariç); ISO/IEC 13273-2:2015, Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynakları — Ortak uluslararası terminoloji — Bölüm 2: Yenilenebilir enerji kaynakları, Biyokütle tanımı: Kayda ait Not 1: Biyokütle, biyolojik kökenli atıkları içerir. Kayda ait not 2: Materyal, hayvansal yan ürünleri ve kalıntıları içerir ve torf hariçtir.

11

Teknik terimler

Yenilenebilir malzeme

Bir ürün veya ambalajdaki yenilenebilir malzemenin kütlece oranıdır.

a. “Yenilenebilir içeriğin” değerlendirilmesi, bir üründeki biyokütle veya biyobazlı karbon içeriğinin doğrudan ölçülmesi veya bir hesaplama yoluyla yapılır. Plastik üretim tesisleri bazen hem fosil hem de yenilenebilir ham maddeleri aynı anda kullandığından, yenilenebilir içeriği hesaplamak ve belgelemek için sertifikalı bir kütle dengesi yaklaşımı uygulanabilir.

b. Yenilenebilir içerik, biyobazlı malzemelerden (biyokütle veya biyojenik karbon) üretilebilir, ancak biyobazlı malzemelerin her zaman yenilenebilir olmadığına dikkat edilmelidir.

c. Yenilenebilir içerik (biyokütle içeriği, biyobazlı karbon içeriği), yalnızca üründeki toplam kütle veya toplam karbon ile ilgilidir.

d. Yenilenebilir içerikten yapılan ambalajların miktar ve kalitesi, ambalajın piyasaya sürüldüğü ilgili gıda teması, sağlık ve güvenlik yönetmeliklerine uygun olmalıdır.

11

Teknik terimler

Bölüm 7- Biyo bazlı plastikler

Plastikler, fosil bazlı veya biyo bazlı malzemelerden üretilebilir. Her iki malzeme de dayanıklı, biyolojik olarak parçalanabilen, biyolojik olarak parçalanayamayan veya kompostlanabilir plastikler yapmak için kullanılabilir.

Plastik üretmek için kullanılan malzemenin yapısı veya onu tanımlamak için kullanılan terim, kullanım ömrünün sonunda plastiğe ne olacağı hakkında kesin bir yargı sunmaz. Diğer bir deyişle, biyo bazlı plastik veya biyoplastik, her koşulda biyolojik olarak parçalanabilir değildir.

Ürünler ve ambalajlar için yenilenebilir malzeme içeriğinin yüzdesi (kütle oranı) ayrı olarak belirtilecek ve toplanmayacaktır.

Şekil 3: **Biyoplastik diyagramı**

11

Teknik terimler

Şekil 3'deki diyagram biyoplastiğin farklı tanımlarını içerir. Terimle ilgili karmaşıklığın giderilmesini amaçlar.

Biyoplastik üç grupta tanımlanabilir.

1. Tamamen veya kısmen biyo bazlı biyobozunur olmayan plastikler: biyo bazlı PE ve PP
2. Hem biyo bazlı hem de biyobozunur plastikler: biyobozunur PLA, PHA veya PBS
3. Fosil bazlı ve biyobozunur plastikler: PBAT

Fosil bazlı plastikler

Petrokimyasallardan elde edilen çok çeşitli polimerlerden üretilir. Geleneksel plastikler olarak da adlandırılan fosil bazlı plastik ambalajlar gibi ürünler genellikle uzun ömürlü ve dayanıklı olurlar ancak biyolojik olarak parçalanmazlar. Bunun yanı sıra fosil bazlı plastikler biyolojik olarak parçalanacak şekilde de tasarlanırlar ve bunlar bir tür biyoplastik olarak kabul edilir.

Biyo bazlı plastikler

Bitki bazlı kaynaklardan elde edilen nişasta, yağ, selüloz gibi polimeler kullanılarak üretilir. Biyo bazlı plastik, biyo bazlı polimerlerden üretilen herhangi bir plastik için kullanılan terimdir ve malzemenin nasıl çalışacağını değil, plastiğin üretildiği kaynağı ifade eder.

Biyo bazlı polimerler, geleneksel plastik gibi davranan ve uzun ömürlü, dayanıklı ve biyolojik olarak parçalanmayan plastik ambalajlar üretmek için kullanılabilir.

Biyolojik olarak parçalanabilen ve kompostlanabilir plastikler üretmek için de kullanılabilir. Her iki tip de biyoplastik olarak adlandırılır.

Biyolojik olarak parçalanabilir

Mikroorganizmalar (bakteri veya mantarlar) tarafından suya, karbondioksit (CO2) ve metan (CH4) gibi doğal olarak oluşan gazlara ve biyokütleye parçalanabilen bir ürün. Biyobozunurluk; sıcaklık, mikroorganizmalar, oksijen ve suyun varlığı gibi çevresel koşullara bağlıdır. Biyolojik olarak parçalanabilir bir plastik ürünün biyolojik olarak parçalanabilirliği ve bozunma hızı; toprakta, nemli/kuru ortamlarda, yüzey/deniz sularında, ev/endüstriyel kompostlama veya anaerobik çürütme gibi sistemlerde farklı olabilir.

Yeni Plastik Ekonomisi, Uluslararası Ortak Vizyon ve taahhütler için kullanılan teknik terimler "Global Commitment Definitions" dokümanından sağlanarak Türkçeleştirilmiştir.

İŞ DÜNYASI
PLASTİK GİRİŞİMİ

Global Compact Network Türkiye skd Türkiye TÜSİAD

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG), özel sektör kuruluşlarının plastik meselesine yönelik somut eylemlerini teşvik etmek; mevcut çalışmaları Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda bir araya getirmek; farkındalığı ve işbirliğini artırmak; savunuculuk yapmak ve iletişimi desteklemek amacıyla Global Compact Türkiye, SKD Türkiye ve TÜSİAD tarafından oluşturulmuş bir işbirliği platformudur.

Tüm hakları saklıdır.
®Copyright 2021

www.plastikgirisimi.org